

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

કે. શશિધર

વિ.

ભારતીય ઓવરસીઝ બેંક અને અન્યગણ.

(સિવિલ અપીલ નં. ૧૦૬૭૩ /૨૦૧૮)

ફેબ્રુઆરી ૫, ૨૦૧૯

[એ.એમ. ખાનવિલકર અને અજય રસ્તોગી, ન્યાયમુર્તિશ્રીઓ]

દિવાળિયા અને દેવાળાખોરી સંહિતા, ૨૦૧૬:

કલમ ૩૦(૨) અને (૪), ૩૧, ૩૩ અને ૬૧(૩) – કોર્પોરેટ દિવાળિયાપણું નિવારણ પ્રક્રિયા (સી.આઈ.આર.પી.) – વિવાદિત આદેશ દ્વારા આ કારણસર નિવારણ યોજના નામંજૂર કરવામાં આવી કે આ યોજનાને ઋણદાતાઓની સમિતિ (સી.ઓ.સી.) રચતા નાણાકીય ઋણદાતાઓના મતહિસ્સામાં ઓછામાં ઓછા ૭૫% સમર્થન પ્રાપ્ત થયું નહોતું – અપીલમાં, ઠરાવવામાં આવ્યું: “નામંજૂર” નિવારણ યોજના પ્રાપ્ત થયા બાદ, નિર્ણયકારી સત્તામંડળ (એન.સી.એલ.ટી.) પર કલમ ૩૩(૧) હેઠળ લિક્વિડેશન પ્રક્રિયા શરૂ કરવાની ફરજ છે – તેને સી.ઓ.સી.ના વાણિજ્યિક નિર્ણયનું વિશ્લેષણ અથવા મૂલવણી કરવાની કે મતભેદ ધરાવતા નાણાકીય ઋણદાતાઓ દ્વારા નિવારણ યોજના નામંજૂર કરવામાં આવી હોય તેની ન્યાયસંગતતા અંગે તપાસ કરવાની સત્તા નથી

– વિધાનમંડળે, જાગૃતપણે, નિર્ણયકારી સત્તામંડળ સમક્ષ વ્યક્તિગત નાણાકીય ઋણદાતાઓની “વાણિજ્યિક વિવેકબુદ્ધિ” અથવા તેમના સામૂહિક નિર્ણયને પડકારવાનો કોઈ આધાર પ્રદાન કર્યો નથી – નિર્ણયકારી સત્તામંડળ (એન.સી.એલ.ટી.) નો વિવેક કલમ ૩૧ દ્વારા મર્યાદિત છે, જે નાણાકીય ઋણદાતાઓના મતહિસ્સાની આવશ્યક ટકાવારી દ્વારા “મંજૂર થયેલી” નિવારણ યોજનાની તપાસ સુધી સીમિત છે – એન.સી.એલ.ટી. અથવા એન.સી.એલ.એ.ટી.ને અધિકારક્ષેત્ર અને સત્તા આપતી જોગવાઈઓએ સી.ઓ.સી. દ્વારા નિવારણ યોજના મંજૂર ન કરવાનો અથવા તેને નામંજૂર કરવાનો વપરાયેલો વાણિજ્યિક નિર્ણય ન્યાયવિચાર્ય બનાવ્યો નથી – કલમ ૩૦(૨) હેઠળ અથવા કલમ ૬૧(૩) હેઠળના મુદ્દાઓ અથવા આધાર સી.ઓ.સી. દ્વારા “મંજૂર કરાયેલી” નિવારણ યોજનાની માન્યતા ચકાસવા સંબંધિત છે, અને સી.ઓ.સી.એ પોતાના વ્યવસાયિક નિર્ણયના અમલમાં જે નિવારણ યોજના અમાન્ય ઠરાવી હોય અથવા નામંજૂર ગણાવી હોય તેને મંજૂર કરવા માટે નથી – તેથી, ન તો નિર્ણયકારી સત્તામંડળ (એન.સી.એલ.ટી.) ને અને ન તો અપીલીય સત્તામંડળ (એન.સી.એલ.એ.ટી.) ને મતભેદ ધરાવતા નાણાકીય ઋણદાતાઓની વાણિજ્યિક વિવેકબુદ્ધિને પલટવાનો અધિકારક્ષેત્ર સોંપવામાં આવ્યો છે – વર્તમાન કેસની તથ્યપરિસ્થિતિમાં આઈ એન્ડ બી કોડની કલમ ૩૦(૨) અથવા કલમ ૬૧(૩) હેઠળ ઉપલબ્ધ કોઈપણ આધાર લાગુ પડતા ન હોવાથી, નિર્ણયકારી સત્તામંડળ (એન.સી.એલ.ટી.) તેમજ અપીલીય સત્તામંડળ (એન.સી.એલ.એ.ટી.) પાસે પ્રસ્તાવિત નિવારણ યોજના નામંજૂર થઈ હોવાનું નોંધવા સિવાય બીજો કોઈ વિકલ્પ નહોતો – સુધારા અધિનિયમમાં નિવારણ યોજના મંજૂર કરવા માટે નવા માપદંડ અને લાયકાત ધોરણો પરિચય (નાણાકીય ઋણદાતાઓના મતહિસ્સાની આવશ્યક મર્યાદા ૬૬% સુધી ઘટાડવી) ભવિષ્યલક્ષી અસર ધરાવશે – એન.સી.એલ.એ.ટી. સુધારેલી જોગવાઈના આધાર પર કેસની તપાસ કરી શકતું નહોતું – બંધારણના અનુચ્છેદ ૧૪૨ હેઠળની સત્તાના ઉપયોગમાં સર્વોચ્ચ અદાલત ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા પસાર

કરાયેલ આદેશ ૨૬ કરી અને બંને કેસોમાં પક્ષકારોને સુધારેલી જોગવાઈના પ્રકાશમાં કાર્યવાહીનું પુનર્વિચારણ કરવા માટે એન.સી.એલ.ટી. સમક્ષ પરત મોકલી શકતી નથી – એન.સી.એલ.એ.ટી.એ યોગ્ય રીતે નિષ્કર્ષ કાઢ્યો છે કે નાણાકીય ઋણદાતાઓના મતહિસ્સાની આવશ્યક ટકાવારીથી નિવારણ યોજના મંજૂર કરવામાં આવી નથી અને ૨૭૦ દિવસની કાયદેસરની અવધિમાં કોઈ વૈકલ્પિક નિવારણ યોજના રજૂ ન થતા, કલમ ૩૩ હેઠળ લિક્વિડેશન પ્રક્રિયા શરૂ કરવી એ અનિવાર્ય પરિણામ છે – ભારતનું દિવાળિયાપણું અને દેવાળાખોરી બોર્ડ (કોર્પોરેટ વ્યક્તિઓ માટે દિવાળિયાપણું નિવારણ પ્રક્રિયા) નિયમો, ૨૦૧૬ – નિયમો ૨૫ અને ૩૯ – દિવાળિયાપણું અને દેવાળાખોરી સંહિતા (સુધારા) અધિનિયમ, ૨૦૧૭ – દિવાળિયાપણું અને દેવાળાખોરી સંહિતા (દ્વિતીય સુધારા) અધિનિયમ, ૨૦૧૮ – ભારતનું બંધારણ – અનુચ્છેદ ૧૪૨.

અપીલો ફગાવતાં, અદાલતે

ઠરાવવામાં આવ્યું: ૧. બન્ને કોર્પોરેટ દેવાનારાઓ, એટલે કે કે.એસ. એન્ડ પી.આઈ.પી.એલ. અને આઈ.આઈ.એલ. સંબંધિત રિઝોલ્યુશન યોજના પર સંબંધિત ઋણદાતાઓની સમિતિ (સી.ઓ.સી.) દ્વારા ઓક્ટોબર ૨૦૧૭ માં વિચારણા કરવામાં આવી હતી, અને તે નાણાકીય ઋણદાતાઓના મતહિસ્સાના ૭૫% કરતાં ઓછા હિસ્સાથી મંજૂર કરવામાં આવી હતી. તેના અનિવાર્ય પરિણામરૂપ, પ્રસ્તાવિત રિઝોલ્યુશન યોજનાને અસ્વીકૃત ગણવાની અથવા અસહમત નાણાકીય ઋણદાતાઓ દ્વારા નામંજૂર ગણવાની સ્થિતિ ઊભી થાય છે. ‘અસહમત નાણાકીય ઋણદાતાઓ’ શબ્દપ્રયોગની વ્યાખ્યા ભારતની દિવાળિયાપણું અને દેવાળાખોરી બોર્ડ (કોર્પોરેટ વ્યક્તિઓ માટે દિવાળિયાપણું નિરાકરણ પ્રક્રિયા) નિયમો, ૨૦૧૬ ના નિયમ ૨(૧)(એફ) માં એવી રીતે કરવામાં આવી છે કે તેનો અર્થ સમિતિ દ્વારા મંજૂર કરવામાં આવેલી રિઝોલ્યુશન યોજનાના વિરોધમાં મત આપનાર નાણાકીય ઋણદાતાઓ થાય છે. આ વ્યાખ્યામાં અનુપશ્ચાત ૦૧.૦૧.૨૦૧૮ થી અસરકારક રીતે એવો સુધારો કરવામાં

આવ્યો કે તેનો અર્થ એવો થાય કે સમિતિ દ્વારા મંજૂર કરવામાં આવેલી રિઝોલ્યુશન યોજનાના વિરોધમાં મત આપનાર અથવા રિઝોલ્યુશન યોજનાને અનુમોદન આપવા મતદાનથી દૂર રહેનાર નાણાકીય ઋણદાતાઓ.[પરા ૨૪]
[૮૮૩-એફ-એચ]

૨. કોર્પોરેટ દેવાદાર કેએસ એન્ડ પી.આઈ.પી.એલ.ના કેસમાં, જ્યારે ઠરાવ યોજના ૨૭મી ઓક્ટોબર, ૨૦૧૭ના રોજ યોજાયેલી સી.ઓ.સી.ની બેઠકમાં મતદાન માટે મૂકી હતી, ત્યારે તેને માત્ર ૫૫.૭૩% નાણાકીય લેણદારોના મતહિસ્સાની મંજૂરી મળી શકી હતી અને ત્યારબાદ ઈ-મેઈલ દ્વારા આપવામાં આવેલી મંજૂરી (૧૦.૯૪% દ્વારા)નો પણ હિસાબ લેવામાં આવે તો પણ, તે નાણાકીય લેણદારોના મતહિસ્સામાં ઓછામાં ઓછા ૭૫%ના આવશ્યક મતને પૂર્ણ કરતી ન હતી. બીજી તરફ, ઠરાવ યોજનાને સી.ઓ.સી.ની બેઠકમાં ૧૫.૧૫% દ્વારા સ્પષ્ટ રીતે નકારી કાઢવામાં આવી હતી અને ત્યારબાદ ઈ-મેઈલ દ્વારા વધારામાં ૧૧.૮૨% દ્વારા પણ નકારી કાઢવામાં આવી હતી. તેથી, ઠરાવ યોજનાને નાણાકીય લેણદારોના મતહિસ્સામાં ઓછામાં ઓછા ૨૫% દ્વારા સ્પષ્ટ રીતે નકારી કાઢવામાં આવી હતી. આવા કેસમાં, દિવાળાશીનીકરણ વ્યાવસાયિક પર દિવાળાશીનીકરણ અને દીવાલિયાપણું સંહિતા, ૨૦૧૬ (આઈ એન્ડ બી સંહિતા)ની કલમ ૩૦(૬) હેઠળ ઠરાવ યોજનાને નિર્ણયકારી સત્તા સમક્ષ રજૂ કરવાની કોઈ ફરજ નહોતી. તેના બદલે, આ એવો કેસ હતો જેમાં નિર્ણયકારી સત્તાએ આઈ એન્ડ બી સંહિતાની કલમ ૩૩(૧) હેઠળ આગળ વધવું જોઈએ. એ જ રીતે, કોર્પોરેટ દેવાદાર આઈ.આઈ.એલ.ના કેસમાં, ઠરાવ યોજનાને માત્ર ૬૬.૫૭% નાણાકીય લેણદારોના મતહિસ્સાની મંજૂરી મળી હતી અને ૩૩.૪૩% એ ઠરાવ યોજનાના વિરુદ્ધ મત આપ્યો હતો. આ નિર્ણયવાદ સ્થિતિને ધ્યાનમાં રાખીને, એન.સી.એલ.એ.ટી.એ એવું મત વ્યક્ત કર્યું કે ઠરાવ યોજનાને સી.ઓ.સી. દ્વારા નામંજૂર માનવામાં આવે અને તેના અનુસંગે બંને કોર્પોરેટ દેવાદારો સંબંધિત લિક્વિડેશન પ્રક્રિયા શરૂ કરવી જરૂરી બને છે. [પેરા ૨૫][૮૮૩-એ-ડી]

૩. ઠરાવ યોજના મંજૂરીની પ્રક્રિયા સંબંધિત આઈ એન્ડ બી કોડની કલમ ૩૦(૪) ના પ્રકાશમાં નિયમનો રૂપ અને ૩૯ વાંચવા જરૂરી છે. તે માટે, મંજૂરી આપનાર સામે અસહમતિ દર્શાવનાર એવા “નાણાકીય લેંદારોના મતાધિકાર હિસ્સાના ટકા” ની ગણતરી કરવી આવશ્યક છે. તે માત્ર હાજર રહેલા અને મતદાન કરનાર સભ્યોના આધાર પર નથી. કોઈપણ સ્થિતિમાં, મંજૂરી આપતા મતો નાણાકીય લેંદારોના મતાધિકાર હિસ્સાના નિર્ધારિત સીમા-ટકાને પૂર્ણ કરતા હોવા જોઈએ. આ સ્પષ્ટ ભેદ ધ્યાનમાં રાખતાં, અનિવાર્ય રીતે એવો પરિણામ આવે છે કે સંબંધિત કોર્પોરેટ દેવાદારો, અર્થાત્, કે.એસ. એન્ડ પી.આઈ.પી.એલ. અને આઈ.આઈ.એલ., સંબંધિત ઠરાવ યોજના નામંજૂર ગણાશે, કારણ કે તે નાણાકીય લેંદારોના મતાધિકાર હિસ્સામાં ઓછામાં ઓછા ૭૫% જેટલા આવશ્યક સીમા-મતોની મંજૂરી મેળવવામાં નિષ્ફળ ગઈ હતી. અહીં પૂર્વે નોંધવામાં આવેલ બાબતોના વિરુદ્ધ જાય તેવી અન્ય કોઈ રચના અથવા અર્થઘટન સ્વીકારી શકાય તેમ નથી. [પરા ૨૯][૮૮૬-જી-એચ; ૮૮૭-એ, બી]

૪. આ રીતે સમજવામાં આવે તો, બંને કોર્પોરેટ દેવાદારો અંગે પ્રસ્તાવિત નિરાકરણ યોજના નાણાકીય દેવાદારોના મતાધિકાર હિસ્સાના “૭૫% કરતાં ઓછા” મતોથી મંજૂર કરવામાં આવી હતી અથવા નામંજૂર થયેલી માનવામાં આવી હતી, એવી હકીકત નોંધવા બદલ એન.સી.એલ.એ.ટી.માં કોઈ દોષ શોધી શકાય તેમ નથી. તેવી સ્થિતિમાં, અનિવાર્ય અનુસંગી પરિણામ એ થાય છે કે સંબંધિત કોર્પોરેટ દેવાદાર સંબંધિત લિક્વિડેશન પ્રક્રિયા આઈ એન્ડ બી કોડની કલમ ૩૩ મુજબ શરૂ કરવામાં આવે. [પરા ૩૦][૮૮૭-સી]

૫. “નામંજૂર” ઠરાવ યોજના પ્રાપ્ત થતાં જ ન્યાયનિર્ણાયક પ્રાધિકરણ (એન.સી.એલ.ટી.) પાસેથી તેનાથી વધુ કંઈ કરવાની અપેક્ષા રાખવામાં આવતી નથી; પરંતુ તે આઈ એન્ડ બી સંહિતાની કલમ ૩૩(૧) હેઠળ લિક્વિડેશન પ્રક્રિયા

આરંભ કરવાની ફરજ હેઠળ છે. વિધાનમંડળે ન્યાયનિર્ણાયક પ્રાધિકરણ (એન.સી.એલ.ટી.) ને સીઓસીના વાણિજ્યિક નિર્ણયનું વિશ્લેષણ અથવા મૂલવણી કરવાની, તો દૂર રહી, અસહમત નાણાકીય દેણદારો દ્વારા ઠરાવ યોજનાના નામંજૂર કરવાના ન્યાયસંગતપણાની તપાસ કરવાની પણ અધિકારિતા અથવા સત્તા સોંપી નથી.[પરા ૩૩][૮૮૯-ડી, ઈ]

૬. વિધાન ઇતિહાસ તથા જે પૃષ્ઠભૂમિમાં આઈ એન્ડ બી કોડ અમલમાં મૂકવામાં આવ્યો છે, તે પરથી સ્પષ્ટ થાય છે કે ચુકવણીમાં નિષ્ફળ ગયેલી કંપનીઓ પાસેથી બાકી રહેલ ઋણની વસૂલાત ઝડપથી થાય તે માટે સંપૂર્ણપણે નવી દૃષ્ટિ અપનાવવામાં આવી છે. આ નવી દૃષ્ટિમાં પ્રથમ એક શાંત અવધિ રાખવામાં આવી છે અને ત્યારબાદ ઝડપી નિરાકરણ પ્રક્રિયા ગોઠવવામાં આવી છે, જે ૨૭૦ દિવસની અંદર (બાહ્ય મર્યાદા) પૂર્ણ થવાની છે; તે નિષ્ફળ જાય તો લિક્વિડેશન પ્રક્રિયાની શરૂઆત અનિવાર્ય અને ફરજિયાત બનાવવામાં આવી છે. અગાઉની વ્યવસ્થામાં, કોર્પોરેટ દેણદાર સિક ઇન્ડસ્ટ્રિયલ કંપનીઝ એક્ટ, ૧૯૮૫ ની કલમ ૨૨ હેઠળ અથવા આવી જ અન્ય કાયદેસરની જોગવાઈઓ હેઠળ મળતું રક્ષણ અનિશ્ચિતકાળ સુધી ભોગવી શકતો હતો, જે હવે તજવામાં આવ્યું છે. ઉપરાંત, આઈ એન્ડ બી કોડમાં નિર્ધારિત સમયમર્યાદાઓની અંદર જણાવેલ પ્રક્રિયાઓ પૂર્ણ થાય તે સુનિશ્ચિત કરવા માટે, ન્યાયિક હસ્તક્ષેપ વિના સીઓસીની વ્યાપારી પ્રજ્ઞાને સર્વોચ્ચ સ્થાન આપવામાં આવ્યું છે. તેમાં આંતરિક પૂર્વધારણા એવી છે કે નાણાકીય લેણદારો કોર્પોરેટ દેણદારની કાર્યક્ષમતા તથા પ્રસ્તાવિત નિરાકરણ યોજનાની કાર્યસાધ્યતા અંગે સંપૂર્ણ જાણકારી ધરાવે છે. તેઓ પ્રસ્તાવિત નિરાકરણ યોજનાની સવિસ્તર તપાસ તથા તેમના નિષ્ણાતોના સમૂહ દ્વારા કરાયેલ મૂલવણીના આધાર પર કાર્ય કરે છે. સીઓસીની બેઠકોમાં યોગ્ય વિચારવિમર્શ બાદ, મતહિસ્સા મુજબ મતદાન દ્વારા તેઓ જે મત વ્યક્ત કરે છે, તે સમૂહરૂપે લેવાયેલ વ્યવસાયિક નિર્ણય છે. વિધાનમંડળે જાણબૂઝીને વ્યક્તિગત નાણાકીય

લેણદારોની “વ્યાપારી પ્રજ્ઞા” અથવા તેમના સમૂહ નિર્ણયને નિર્ણયકારી સત્તા સમક્ષ પડકારવા માટે કોઈ આધાર આપ્યો નથી. તેને ન્યાયપરીક્ષણથી બહાર રાખવામાં આવ્યું છે. [પરા ૩૩] [૮૮૯-ઈ-એચ; ૮૯૦-એ, બી]

૭. નવેમ્બર ૨૦૧૫ની દિવાળિયાપણાના કાયદા સુધારણા સમિતિની અહેવાલમાં, વિવિધ સંભાવનાઓનું મૂલવણ કરીને નિર્ણય લેવા માટે સીઓસી ને પ્રાથમિકતા આપવામાં આવી છે. અહેવાલમાં આ બાબત પણ ઉજાગર કરવામાં આવી છે કે સમયમર્યાદાઓ હોવું એ નિવારણ પ્રક્રિયાનું મર્મ છે. ત્યારબાદ તેમાં નવા અદાયગી અસમર્થતા અને દિવાળિયાપણા નિવારણ માળખાની રચનાને પ્રેરિત કરતી સિદ્ધાંતોનો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે. [ફકરો ૩૪][૮૯૦-બી, જી]

૮. નિણાયક સત્તાધિકારી (એન.સી.એલ.ટી.)ની વિવેકસત્તા કલમ ૩૧ દ્વારા મર્યાદિત છે અને તે નાણાકીય દેનદારોના મતહિસ્સાના આવશ્યક ટકા દ્વારા “મંજૂર કરાયેલી” નિરાકરણ યોજના અંગેની તપાસ પૂરતી સીમિત છે. તે તપાસમાં પણ, નિણાયક સત્તાધિકારી જે આધારોએ નિરાકરણ યોજના નકારી શકે તે કલમ ૩૦(૨) માં નિર્દિષ્ટ બાબતોના સંદર્ભમાં જ છે, જ્યારે નિરાકરણ યોજના જણાવાયેલ આવશ્યકતાઓને અનુરૂપ ન હોય. કલમ ૩૦(૨) તરફ પાછા ફરીએ તો, કરવાની તપાસ એ બાબત વિષે છે કે નિરાકરણ યોજનામાં શું નીચે મુજબની જોગવાઈ કરવામાં આવી છે: (૧) કોર્પોરેટ દેનારના અન્ય દેવાઓની પરતફેર કરતાં પ્રાથમિકતાથી, નિર્ધારિત રીતમાં દિવાળાખોરી નિરાકરણ પ્રક્રિયા ખર્ચની ચુકવણી, (૨) કામગીરીક દેનદારોના દેવાઓની નિર્ધારિત રીતમાં પરતફેર, (૩) કોર્પોરેટ દેનારના કારોબારનું સંચાલન, (૪) નિરાકરણ યોજનાનું અમલીકરણ અને દેખરેખ, (૫) હાલમાં અમલમાં રહેલા કાયદાની કોઈ જોગવાઈનું ઉલ્લંઘન ન કરતી હોવી, (૬) બોર્ડ દ્વારા નિર્ધારિત કરવામાં આવે તેવી અન્ય આવશ્યકતાઓને અનુરૂપ હોવી. અહીં ઉલ્લેખિત બોર્ડ આઈ એન્ડ બી કોડની કલમ ૧૮૮ હેઠળ સ્થાપિત

કરવામાં આવેલ છે. આઈ એન્ડ બી કોડની કલમ ૧૯૬ માં બોર્ડની સત્તાઓ અને કાર્યોનો નિર્દેશ કરવામાં આવ્યો છે. બોર્ડના નિર્દિષ્ટ કાર્યોમાંનું કોઈ પણ કાર્ય, પ્રત્યક્ષ કે પરોક્ષ રીતે, આઈ એન્ડ બી કોડની કલમ ૩૦(૪) હેઠળની નિરાકરણ યોજનાના મતદાન દરમિયાન નાણાકીય દેનદારોએ તેમની વ્યાવસાયિક પ્રજ્ઞાનો કેવી રીતે ઉપયોગ કરવો અથવા ન કરવો જોઈએ તે બાબતના નિયમન સાથે સંબંધિત નથી. મતદાન સમયે નાણાકીય દેનદારોનું વ્યક્તિનિષ્ઠ સંતોષ વિવિધ પરિબલોના મિશ્રણથી બંધાયેલું હોવું સ્વાભાવિક છે. ઉદાહરણરૂપે, પ્રસ્તાવિત નિરાકરણ યોજનાની કાર્યક્ષમતા અને વ્યવહાર્યતા, તેમજ અનુમાનિત યોજનાને વાસ્તવિકતા રૂપ આપવા માટે નિરાકરણ અરજદારની સામાન્ય ક્ષમતા વિષેની તેમની ધારણા. નિરાકરણ અરજદારે પ્રમાણભૂત આંકડાઓના આધાર સાથે અનુમાનો રજૂ કર્યા હોઈ શકે, છતાં ભિન્નમતી નાણાકીય દેનદારોના મત મુજબ તે કલ્પિત સ્વરૂપથી મુક્ત ગણાવી શકાય તેમ ન હોય. આ પાસાઓ સંપૂર્ણપણે નાણાકીય દેનદારોના ક્ષેત્રાધિકારમાં આવે છે, જેમને આઈ એન્ડ બી કોડની કલમ ૩૦(૪) હેઠળ નિરાકરણ યોજનામાં મત આપવાનો આહ્વાન કરવામાં આવે છે. [ફકરો ૩૫][૮૯૨-ડી-એચ; ૮૯૩-એ, બી]

૯. અપીલનો ઉપાય, જેમાં અપીલીય સત્તાધિકારીના અધિકારક્ષેત્રની વ્યાપ્તિ અને અપીલના આધારનો સમાવેશ થાય છે, તે કાયદાની જ રચના છે. એન.સી.એલ.ટી. અથવા એન.સી.એલ.એ.ટી.ને અધિકારક્ષેત્ર અને સત્તા અર્પણ કરતી જોગવાઈઓએ, સી.ઓ.સી. દ્વારા ઠરાવ યોજના મંજૂર ન કરવાની અથવા તેને નામંજૂર કરવાની જે વાણિજ્યિક નિર્ણયસત્તા ઉપયોગમાં લેવામાં આવી છે, તેને ન્યાયનિર્ધાર્ય બનાવેલી નથી. આ સ્થિતિને, કલમ ૩૧ હેઠળ “ઠરાવ યોજના મંજૂર કરતા” આદેશ વિરુદ્ધ અપીલ દાખલ કરવા માટે નિર્દિષ્ટ મર્યાદિત આધારો દ્વારા વધુ બળ મળે છે. પ્રથમ, મંજૂર થયેલી ઠરાવ યોજના અમલમાં રહેલા કોઈપણ કાયદાની જોગવાઈઓના વિરોધમાં હોય. બીજું, કોર્પોરેટ દિવાળાખોરી ઠરાવ અવધિ દરમિયાન

“ઠરાવ વ્યાવસાયિક દ્વારા” સત્તાનો ઉપયોગ કરવામાં મહત્વપૂર્ણ અનિયમિતતા થઈ હોય. ત્રીજું, કાર્યકારી લેણદારોને બાકી દેવું ઠરાવ યોજનામાં નિર્ધારિત રીત મુજબ સમાવાયેલ ન હોય. ચોથું, દિવાળાખોરી ઠરાવ યોજના ખચ ની પરતફેર માટે અન્ય તમામ દેવા કરતાં અગ્રતા મુજબ જોગવાઈ કરાયેલ ન હોય. પાંચમું, ઠરાવ યોજના બોર્ડ દ્વારા નિર્દિષ્ટ અન્ય કોઈપણ માપદંડનું પાલન કરતી ન હોય. નોંધપાત્ર રીતે, કલમ ૩૦(૨) હેઠળ હોય કે આઈ એન્ડ બી કોડની કલમ ૬૧(૩) હેઠળ હોય, મુદ્દાઓ અથવા આધારો સી.ઓ.સી. દ્વારા “મંજૂર કરાયેલી” ઠરાવ યોજનાની માન્યતા પરખવા સંબંધિત છે; અને સી.ઓ.સી.એ પોતાના વ્યવસાયિક નિર્ણયના ઉપયોગમાં જે ઠરાવ યોજનાને નામંજૂર કરી હોય અથવા નામંજૂર માનેલી હોય, તેવી ઠરાવ યોજના મંજૂર કરવા માટે નથી. [પરિચ્છેદ ૩૭][૮૯૪-એ-ઈ]૧૦. આવી અપીલમાં તપાસ, આઈ એન્ડ બી કોડની કલમ ૩૦(૨) હેઠળ ઠરાવ વ્યાવસાયિક દ્વારા ઉપયોગમાં લઈ શકાય તેવી સત્તા સુધી અથવા વધુમાં વધુ આઈ એન્ડ બી કોડની કલમ ૩૧(૧) સાથે વાંચવાની કલમ ૩૧(૨) હેઠળ નિર્ણાયક સત્તાધિકારી (એન.સી.એલ.ટી.) દ્વારા ઉપયોગમાં લઈ શકાય તેવી સત્તા સુધી મર્યાદિત રહેશે. અન્ય કોઈ તપાસ માન્ય રહેશે નહીં. વધુમાં, અપીલીય સત્તાધિકારી (એન.સી.એલ.એ.ટી.)ને અર્પાયેલ અધિકારક્ષેત્ર પણ સ્પષ્ટપણે મર્યાદિત છે. તે પડકારની તપાસ માત્ર આઈ એન્ડ બી કોડની કલમ ૬૧(૩)માં નિર્દિષ્ટ આધારોથી સંબંધિત હદ સુધી જ કરી શકે છે, જે અસહમત નાણાકીય લેણદારોની સ્વાયત્તતા અથવા વાણિજ્યિક પ્રજ્ઞા અંગેની તપાસ “સિવાયના” મુદ્દાઓ સુધી મર્યાદિત છે. તેથી, નિર્ધારિત સત્તાધિકારીઓ (એન.સી.એલ.ટી./એન.સી.એલ.એ.ટી.)ને આઈ એન્ડ બી કોડમાં નિર્દિષ્ટ પ્રમાણે મર્યાદિત અધિકારક્ષેત્રથી સજ્જ કરવામાં આવ્યા છે અને સમતા આધારિત અદાલત તરીકે કાર્ય કરવા અથવા સર્વસંપૂર્ણ સત્તાઓનો ઉપયોગ કરવા માટે નહીં. [પરિચ્છેદ ૩૮][૮૯૪-એફ-એચ]

૧૧. તેથી, ન તો નિર્ણયકારી સત્તા (એન.સી.એલ.ટી.) ને અને ન તો અપીલીય સત્તા (એન.સી.એલ.એ.ટી.) ને અસહમત નાણાકીય લેણદારોની વ્યાવસાયિક બુદ્ધિમત્તાને પલટવાની અધિકારિતા સોંપવામાં આવી છે અને તે પણ આ ભ્રામક આધાર પર કે તે માત્ર અલ્પમતના નાણાકીય લેણદારોનું અભિપ્રાય છે. નાણાકીય લેણદારોના નોંધપાત્ર અથવા બહુમતી ટકાવારી દ્વારા ઠરાવ યોજના મંજૂર કરવામાં આવી હોય તે હકીકતનો કોઈ લાભ નથી, જો સુધી આ મંજૂરી નાણાકીય લેણદારોના મતાધિકાર હિસ્સાના ઓછામાં ઓછા ૭૫% (૨૦૧૮ના સુધારા પછી દિ. ૦૬.૦૬.૨૦૧૮ થી, ૬૬%) મતથી આપવામાં આવી ન હોય. આઈ એન્ડ બી કોડના અધ્યાય- ૩ માં કલ્પિત થયેલી લિક્વિડેશન પ્રક્રિયાની કાર્યવાહી ટાળી શકાય તેવી ત્યારે જ છે, જ્યારે ઠરાવ યોજનાની મંજૂરી નાણાકીય લેણદારોના મતાધિકાર હિસ્સાના ઓછામાં ઓછા ૭૫% (ઓક્ટોબર, ૨૦૧૭ મુજબ) મતથી અપાય. વિરુદ્ધ રીતે કહીએ તો, વિધાનમંડળનો આશય અલ્પમતમાં રહેલા અસહમત નાણાકીય લેણદારોના અભિપ્રાય અથવા અનુમાનને યથાવત્ રાખવાનો છે. જો તે નિર્દિષ્ટ ટકાવારીથી ઓછું ન હોય (ઓક્ટોબર, ૨૦૧૭ માં ૨૫%; અને હવે સુધારા મુજબ દિ. ૦૬.૦૬.૨૦૧૮ થી, ૪૪%), તો તે પ્રબળ રહેવું જ જોઈએ. પ્રસ્તાવિત ઠરાવ યોજનાને નામંજૂર કરવા માટે નાણાકીય લેણદારોના મતાધિકાર હિસ્સાના આવશ્યક ટકાથી ઓછા ન હોય એવા મતદાનનું અનિવાર્ય પરિણામ કાનૂની દ્રષ્ટિએ તેના અનુમાનિત નામંજૂરીમાં પરિણમે છે. [પરિચ્છેદ ૩૯][૮૯૫-એ-ડી]

૧૨. નિર્વિવાદ રીતે, પુનર્ગઠન યોજનાની પ્રક્રિયા તેવા કોર્પોરેટ દેવાદારો સંબંધે આવશ્યક બને છે, જેમના બાબતે તેમના નાણાકીય લેણદારોને વસૂલી થવાની આશા રહી નથી અને જે બિનકાર્યક્ષમ અથવા દીર્ઘકાલીન ડિફોલ્ટર બની ગયેલા છે. સંબંધિત કોર્પોરેટ દેવાદાર હજી પણ પોતાની વ્યવસાયિક પ્રવૃત્તિઓ ચાલુ રાખવામાં સક્ષમ હતો, એ હકીકત નાણાકીય લેણદારો પર બાકી દેવાની

વસૂલાત મુલતવી રાખવાનો અથવા તેમના ગુકસાનને અનિશ્ચિત અવધિ સુધી લંબાવવાનો કોઈ બાધ્યકારક ફરજરોપ કરતી નથી. તે જે હોય તે, નિરાકરણ યોજના અંગે સી.ઓ.સી. દ્વારા આપવામાં આવેલ “મંજૂરી” ના નિર્ણયમાં નિર્ણયક સત્તાધિકારી (એન.સી.એલ.ટી.) દ્વારા કયા વ્યાપ અને કયા આધારો પર હસ્તક્ષેપ કરી શકાય તે કલમ ૩૧(૧) સાથે કલમ ૩૦(૨) વાંચતાં નિર્ધારિત કરવામાં આવ્યું છે અને અપીલીય અધિકરણ (એન.સી.એલ.એ.ટી.) માટે આઈ એન્ડ બી કોડની કલમ ૩૨ સાથે કલમ ૬૧(૩) હેઠળ તે નિર્ધારિત છે. વિધાનમંડળે પુનર્ગઠન વ્યવસાયી, નિર્ણયક સત્તાધિકારી (એન.સી.એલ.ટી.) અથવા તે બાબતે અપીલીય સત્તાધિકારી (એન.સી.એલ.એ.ટી.) ને પ્રસ્તાવિત નિરાકરણ યોજનાને સમર્થન ન આપનાર અસહમતિ ધરાવતા નાણાકીય લેણદારોના તો બહુ જ દૂર, પણ સી.ઓ.સી. ના “વાણિજ્યિક નિર્ણય” ને ઉલટાવવાની સત્તા આપવા માટે કોઈ અનુરૂપ જોગવાઈ વિચારેલી નથી. જ્યારે, વિધાનસભાકીય ઇતિહાસમાંથી વિપરીત સંકેત મળે છે કે નાણાકીય લેણદારોના વાણિજ્યિક અથવા વ્યાવસાયિક નિર્ણયો નિર્ણયક સત્તાધિકારી અથવા અપીલીય સત્તાધિકારી દ્વારા કોઈ ન્યાયિક સમીક્ષા માટે ખુલા નથી. [પરિચ્છેદ ૪૨][૮૯૬-બી-ઈ]

૧૩. ઑક્ટોબર ૨૦૧૭માં લાગુ પડતા આઈ એન્ડ બી સંહિતા અને તેની હેઠળ બનાવવામાં આવેલા વિનિયમોમાં, અસહમતિ ધરાવતા નાણાકીય લેણદારોને કોઈ નિરાકરણ યોજના અસ્વીકારવા અથવા નામંજૂર કરવા માટે કારણો નોંધવાની કોઈ આવશ્યકતા નહોતી. વધુમાં, આઈ એન્ડ બી સંહિતામાં એવી કોઈ જોગવાઈ નથી કે જે નિર્ધારક પ્રાધિકરણ (એનસીએલટી) ને પ્રસ્તાવિત નિરાકરણ યોજના નકારી કાઢવામાં અસહમતિ ધરાવતા નાણાકીય લેણદારોના અભિગમની ન્યાયસંગતતાની દેખરેખ રાખવાનો અથવા તેના અંગે ન્યાયિક સમીક્ષા હાથ ધરવાનો અધિકાર આપે. સ્વીકાર્ય રીતે, નિરાકરણ વ્યાવસાયિક દ્વારા થતી તપાસ, સીઓસી દ્વારા નિરાકરણ યોજનાના વિચારવિમર્શ પહેલાં થાય છે. આઈ એન્ડ બી સંહિતાની

કલમ ૩૦(૪) હેઠળ, નિરાકરણ યોજના મંજૂર કરવી કે નામંજૂર કરવી તે બાબતે, જે મુદ્દાઓ નાણાકીય લેણદાર(ઓ) ના કાર્યક્ષેત્રમાં આવે છે, તે મુદ્દાઓ પર નિરાકરણ વ્યાવસાયિકે પોતાનો અભિપ્રાય વ્યક્ત કરવાનો આવશ્યક નથી. વધુમાં વધુ, નિર્ધારક પ્રાધિકરણ (એનસીએલટી) આઈ એન્ડ બી સંહિતાની કલમ ૩૦(૨) સાથે કલમ ૩૧(૧) વાંચવાથી ઉદ્દેખિત મર્યાદિત આધાર પર “મંજૂર થયેલી” નિરાકરણ યોજનાની તપાસ કરાવી શકે. તે કોઈ બીજી તપાસ કરી શકતું નથી અને નાણાકીય લેણદારોની વાણિજ્યિક પ્રજ્ઞાના ઉપયોગ સંબંધે કોઈ દિશાનિર્દેશ આપવાની સત્તા પણ ધરાવતું નથી — ભલે તે, પરિસ્થિતિ મુજબ, મંજૂરી આપવા, નામંજૂર કરવા અથવા મતદાનથી દૂર રહેવા વિષે હોય. અપીલીય પ્રાધિકરણ (એનસીએલએટી) સમક્ષની તપાસ પણ આઈ એન્ડ બી સંહિતાની કલમ ૬૧(૩) હેઠળના આધાર સુધી મર્યાદિત છે. તે મતદાન સમયે નાણાકીય લેણદારો દ્વારા વ્યક્ત કરાયેલા અભિપ્રાયની ન્યાયસંગતતાની ચકાસણી હાથ ધરવાનો અધિકારક્ષેત્ર માને છે એવું નથી. કોઈ ભિન્ન દૃષ્ટિકોણ અપનાવવામાં આવે તો, આવશ્યક મતહિસ્સાની ટકાવારી દ્વારા નિરાકરણ યોજના મંજૂર કરનાર બહુમતી નાણાકીય લેણદારો દ્વારા વ્યક્ત કરાયેલા વાણિજ્યિક અભિપ્રાયના તર્ક અથવા ન્યાયસંગતતા અંગે, અલ્પમતિમાં રહેલા અસહમતિ ધરાવતા નાણાકીય લેણદારોને પણ પ્રશ્ન ઉઠાવવાની સગવડ મળી જાય; અને તે પ્રક્રિયામાં, આવો પડકાર સ્વીકારીને, નિર્ધારક પ્રાધિકરણને મંજૂર થયેલી નિરાકરણ યોજના નામંજૂર કરવાની સત્તા પ્રાપ્ત થઈ જાય. આ, નિરાકરણ યોજનાની મંજૂરી અંગેની આઈ એન્ડ બી સંહિતાની કલમ ૩૧ હેઠળ નિર્ધારક પ્રાધિકરણને સોંપાયેલા અધિકારક્ષેત્રની વ્યાપ્તિ નથી. [પરા ૪૪][૮૯૬-એચ; ૮૯૭-એ-ઈ]

૧૪. હાલના કેસની હકીકતી પરિસ્થિતિમાં આઈ એન્ડ બી કોડની કલમ ૩૦(૨) અથવા કલમ ૬૧(૩) હેઠળ ઉપલબ્ધ કોઈપણ આધાર આકર્ષિત થતો ન હોવાથી, નિર્ધારક સત્તા (એનસીએલટી) તેમજ અપીલીય સત્તા (એનસીએલએટી)

પાસે અનુક્રમે સંબંધિત નિગમિત દેવાદાર (કેએસ એન્ડ પી.આઈ.પી.એલ. અને આઈ.આઈ.એલ.) સંબંધિત પ્રસ્તાવિત નિવારણ યોજના નામંજૂર થયેલી હોવાનું નોંધવાનું સિવાય બીજો કોઈ વિકલ્પ નહોતો. વધુમાં, ૨૭૦ દિવસની કાનૂની અવધિ પૂર્ણ થાય તે પહેલાં નાણાકીય ધિરાણદાતાઓના મતહિસ્સાના આવશ્યક ટકાવારી દ્વારા કોઈ વૈકલ્પિક નિવારણ યોજના મંજૂર કરવામાં આવી ન હોવાથી, અનિવાર્ય પરિણામરૂપે સંબંધિત નિગમિત દેવાદાર વિરુદ્ધ આઈ એન્ડ બી કોડના અધ્યાય ૩ માં નિર્દિષ્ટ રીતસર વિલીનીકરણ પ્રક્રિયાની શરૂઆત કરવાનો નિર્દેશ આપતો આદેશ પસાર કરવો પડે. [પરા ૪૫][૮૯૭-એફ, જી]૧૫.૧ દેવાળાપણું અને દીવાલિયાપણું સંહિતા (સુધારો) અધિનિયમ, ૨૦૧૭ (નં. ૮/૨૦૧૮) ૨૩મી નવેમ્બર, ૨૦૧૭ના દિવસે અમલમાં આવેલ માનવામાં આવે છે. આ અધિનિયમની કલમ ૬ મુખ્ય અધિનિયમની કલમ ૩૦(જ)નું સ્થાનાપન કરવાનું અભિપ્રેત રાખે છે. આ સુધારા દ્વારા લાવવામાં આવેલ ફેરફાર એ છે કે “તેની શક્યતા અને કાર્યક્ષમતા તેમજ બોર્ડ દ્વારા નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવી શકે તેવી અન્ય આવશ્યકતાઓનો વિચાર કર્યા બાદ” એવા શબ્દોનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે. વધુમાં, ઉપકલમ (જ)માં ત્રણ પરંતુકો ઉમેરવામાં આવ્યા છે. આ સુધારો માત્ર એટલું જાહેર કરવા માટે છે કે નાણાકીય ધિરાણદાતાઓએ નિવારણ યોજના અંગે પોતાનો વિકલ્પ વાપરતી વખતે — તે મંજૂર કરવી કે મંજૂર ન કરવી — તેની શક્યતા અને કાર્યક્ષમતા તેમજ બોર્ડ દ્વારા નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવી શકે તેવી અન્ય આવશ્યકતાઓનો વિચાર કરવો જોઈએ. આ મૂળભૂત વાત છે કે નાણાકીય ધિરાણદાતાઓ (મોટાભાગના કેસોમાં રાષ્ટ્રીય બેન્કરો હોય છે), જેમને પ્રસ્તાવિત નિવારણ યોજનાનો વિચાર કરવા માટે કહેવામાં આવે છે, તેઓ શક્યતા અને કાર્યક્ષમતા તેમજ બોર્ડ દ્વારા નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવી શકે તેવી અન્ય આવશ્યકતાઓ સહિતની બધી સંબંધિત સામગ્રીનો વિચાર કરશે. ઉપરાંત, નાણાકીય ધિરાણદાતાઓએ એ પણ ધ્યાનમાં રાખવું આવશ્યક છે કે વિધાનમંડળનો હેતુ નિગમિત દેવાદારોના નિવારણ અને પુનર્જીવનને સુનિશ્ચિત કરવાનો છે, જેથી તેનો

લાભ માત્ર નિગમિત દેવાદારને જ નહીં પરંતુ અન્ય હિતધારકોને પણ સમાન પ્રમાણમાં મળે. [પરા ૪૬, ૪૭][૮૯૮-સી, એચ; ૮૯૯-એ-ડી]

૧૫.૨ સુધારેલ જોગવાઈ માત્ર એટલું જ પુનઃપ્રતિપાદિત કરે છે કે, નિકાલ યોજના મંજૂર કરવાની દરખાસ્તના વિચાર દરમિયાન પોતાની પસંદગી વ્યક્ત કરતાં સમયે નાણાકીય લેણદારો કઈ બાબતો ધ્યાનમાં રાખે તેવી અપેક્ષા છે. ન વધુ, ન ઓછું. નિર્વિવાદ રીતે, વિધાનમંડળે જાગૃતપણે એવી કોઈ આધારભૂત જોગવાઈ કરી નથી કે જેના આધારે નાણાકીય લેણદારો દ્વારા વ્યક્ત કરાયેલા “વાણિજ્યિક નિર્ણય” ની ન્યાયસંગતતા પડકારવામાં આવી શકે – ભલે તે નિકાલ યોજના મંજૂર કરવાનો નિર્ણય હોય કે તેને નામંજૂર કરવાનો. મતદાન દ્વારા આ રીતે વ્યક્ત થયેલ અભિપ્રાય ન્યાયવિચારણીય નથી. વધુમાં, હાલના કેસોમાં એવું દર્શાવતું કંઈ નથી કે સંબંધિત સમયે બોર્ડ દ્વારા નિર્ધારિત અન્ય કઈ આવશ્યકતાઓ અસહમત નાણાકીય લેણદારો દ્વારા પૂર્ણ કરવામાં આવી નહોતી. આઈ એન્ડ બી કોડની કલમ ૧૮૮ હેઠળ સ્થાપિત બોર્ડ, આઈ એન્ડ બી કોડની કલમ ૧૯૬માં નિર્ધારિત સત્તાઓ અને કાર્યોનું પાલન કરી શકે છે. પરંતુ તેનાથી બોર્ડને નિકાલ યોજના મંજૂરી અથવા લિક્વિડેશન પ્રક્રિયા સંબંધિત બાબતોમાં નાણાકીય લેણદારો દ્વારા વાણિજ્યિક નિર્ણયો લેવા માટેની આવશ્યકતાઓ નિર્ધારિત કરવાની સત્તા મળતી નથી. આ દૃષ્ટિએ જોવામાં આવે તો, વિચારાધીન સુધારો બાબતને કોઈ વધુ આગળ ધપાવતો નથી. [પેરા ૪૮][૮૯૯-ડી-જી]

૧૬.૧ દિવાળિયાપણું અને દેવાળાખોરી સંહિતા (દ્વિતીય સુધારો) અધિનિયમ, ૨૦૧૮ (નં. ૨૦૧૮ નો ૮) દ્વારા, જે ૬મી જૂન, ૨૦૧૮થી અમલમાં આવ્યો છે, કલમ ૩૦(જ) માં થયેલા સુધારાથી, પુનર્ગઠન યોજનાની મંજૂરી માટે નવો ધોરણ અને લાયકાતનો માપદંડ રજૂ કરવામાં આવ્યો છે. તેને

ઘોષણાત્મક/સ્પષ્ટીકરણાત્મક અથવા કડક અર્થમાં માત્ર પ્રક્રિયાત્મક બાબત તરીકે ગણાવી શકાય નહીં. જ્યારે, ઉલ્લેખિત સુધારા અધિનિયમ સ્પષ્ટપણે દર્શાવે છે કે તે ૬મી જૂન, ૨૦૧૮ના રોજ અમલમાં આવેલ ગણાશે. તેથી, ૨૦૧૮ના સુધારા અધિનિયમની કલમ ૨૩(૩)(એ) માં માત્ર “સ્થાને મૂકવામાં આવ્યું” એવો શબ્દપ્રયોગ કરવાથી જ તે જોગવાઈને અમલમાં પાછલી તારીખથી લાગુ પડતી અથવા પૂર્વપ્રભાવ ધરાવતી બનાવી દેતી નથી. આ અર્થઘટનને એ હકીકતથી વધુ બળ મળે છે કે ૨૦૧૮ના સુધારા અધિનિયમમાં એવો કોઈ સંકેત નથી કે વિધાનમંડળે ૬-૦૬-૨૦૧૮ પહેલાં સંબંધિત કોર્પોરેટ દેવાદારોના સી.ઓ.સી. દ્વારા પહેલેથી લેવામાં આવેલા નિર્ણયો રદ કરવાનો અને/અથવા તેમને શાસિત કરવાનો ઇરાદો રાખ્યો હતો. [ફકરો ૫૦, ૫૧][૮૦૦-બી, ડી-એફ]

૧૬.૨ માર્ચ, ૨૦૧૮ની દિવાળિયાપણું કાયદા સમિતિના અહેવાલમાં પણ કલમ ૩૦(જ) માં, મર્યાદા સંબંધિત આવશ્યકતા બાબતે, ભૂતલક્ષી અથવા પૂર્વપ્રભાવી અસરથી સુધારો રજૂ કરવાની કોઈ નોંધ કરવામાં આવી નથી. હકીકતમાં, અહેવાલમાં ઠરાવ યોજના નકારવા માટે મતહિસ્સાના ૨૫% ની નીચી મર્યાદામાં ફેરફાર કરવાની આવશ્યકતા અંગે નોંધ કરવામાં આવી છે અને સમિતિએ એવું માન્યું હતું કે તેને વધારીને ૪૪% કરવી જોઈએ. [પરા ૫૨][૮૦૧-જી, એચ] ૧૬.૩ વર્ષ ૨૦૧૮ નો સુધારા અધિનિયમ ૬ જૂન, ૨૦૧૮ના દિવસેથી અમલમાં આવેલ હોવાથી, તેથી તેની અમલવારી ભાવીલક્ષી રહેશે અને તે તારીખે અથવા તે પછી ઠરાવ યોજનાની મંજૂરી અંગે લેણદારોની સમિતિ દ્વારા લેવામાં આવેલા નિર્ણયો પર જ લાગુ પડશે. [પરા ૫૩][૮૦૩-એફ]

૧૬.૪ હાલના કેસમાં, તેમ છતાં, વિચારાધીન સુધારો, જે કલમ ૩૦(જ) સાથે સંબંધિત છે, તે સીઓસીના નિર્ણયો માટે મતાધિકાર હિસ્સાની મર્યાદામાં ફેરફાર કરવા માટે છે અને તેને સ્વભાવથી સ્પષ્ટીકરણાત્મક માનવામાં

આવી શકશે નહીં. તે ઠરાવ યોજના મંજૂરી પ્રક્રિયા સંબંધે સીઓસીના નિર્ણયની ગણતરી કરવા માટેના પાત્રતા ધોરણોમાં ફેરફાર કરે છે. શાસક જોગવાઈઓ મુજબ પક્ષકારો વચ્ચે અને ખાસ કરીને ઓક્ટોબર ૨૦૧૭માં અસહમતિ ધરાવતા નાણાકીય દેવાના દાતાઓના હકો/બાંહેધરીઓ સ્થિર થઈ ગઈ હતી, અને તેવા હકો અથવા બાંહેધરીઓને માત્ર વિધાનસભા દ્વારા તે હેતુસર બનાવવામાં આવેલ કાયદા દ્વારા જ હરણ કરી શકાય અથવા નાબૂદ કરી શકાય. સમિતિના અહેવાલમાં કે ૨૦૧૮ના સુધારા અધિનિયમમાં ક્યાંય એવું સંકેત મળતું નથી કે વિધાનસભાનો ઉદ્દેશ ૬ જૂન, ૨૦૧૮ના દિવસે પહેલાં સીઓસી દ્વારા પહેલેથી લેવાયેલા નિર્ણયો નાબૂદ કરવાનો હતો. મતાધિકાર હિસ્સાની ટકાવારી મર્યાદા ઘટાડતી ૨૦૧૮ના સુધારા અધિનિયમની જોગવાઈઓને ઘોષણાત્મક અથવા સ્પષ્ટીકરણાત્મક સ્વરૂપની તરીકે કેવી રીતે ગણાવી શકાય તે સમજવું શક્ય નથી. આવી પરિસ્થિતિમાં, એનસીએલએટી સુધારેલી જોગવાઈના આધારે આ કેસનું પરીક્ષણ કરી શકતું નહોતું. એ જ કારણસર, એનસીએલટી પણ આ મામલાઓમાં ભિન્ન અભિગમ અપનાવી શકતું નહોતું. તેથી, એનસીએલએટીના આક્ષેપિત નિર્ણયમાં કોઈ ખામી જોવા મળતી નથી. [ફક્ટો ૫૮][૮૦૭-ડી-એફ]

૧૬.૫ નિયમન ૩૯ માં થયેલા, ૪ જુલાઈ, ૨૦૧૮થી અમલમાં આવેલા સુધારા પૂર્વે, નિયમન ૩૯(૩) માં માત્ર એટલું જ નિર્ધારિત હતું કે સમિતિને યોગ્ય જણાય તેવી ફેરફારો સાથે કોઈપણ નિવારણ યોજના મંજૂર કરી શકશે. પ્રથમ તો, નિયમનમાં થયેલા સુધારાને ભૂતલક્ષી અસર આપી શકાતી નથી જેથી સંબંધિત કોર્પોરેટ દેવાદાર અંગેની ક્રેડિટરોની સમિતિનો — ઉક્ત નિયમનના સુધારા પહેલાં લેવાયેલ — નિર્ણય પ્રભાવિત થાય. સુધારાયેલ સંહિતા અથવા નિયમનોમાં એવું સૂચવે તેવી કોઈ નોંધ નથી કે આ સુધારાના પરિણામે ૩ જુલાઈ, ૨૦૧૮ પૂર્વે સંબંધિત ક્રેડિટરોની સમિતિ દ્વારા પહેલેથી લેવાયેલા નિર્ણયો અનુમાનિત રીતે દૂષિત ગણવામાં આવે અથવા તે બાબતે કારણો નોંધવા માટેના હેતુસર, તે પણ ૨૭૦

દિવસની કાનૂની મુદત બાદ, પ્રસ્તાવને ફરીથી કેડિટરોની સમિતિ સમક્ષ મોકલવાની આવશ્યકતા ઊભી થાય. કાનૂની અવધિમાં પરિપક્વ ન બનેલી નિવારણ યોજનામાં આવા વક્રમાર્ગ દ્વારા નવું જીવન સંચારિત કરી શકાય નહીં. [પરિચ્છેદ ૫૯ અને ૬૦][૯૦૭-એચ; ૯૦૮-સી, ડી]

૧૬.૬ એ માની લઈએ કે આ જોગવાઈ વર્તમાન કેસોમાં લાગુ પડતી હતી, તો પણ સીઓસીની બેઠકમાં મતદાન દરમિયાન સંબંધિત નાણાકીય ઋણદાતાએ ઠરાવ યોજના મંજૂર કરવા અથવા નકારવા માટે કારણો નોંધ્યા ન હોય, માત્ર તે કારણસર સીઓસીનો અંતિમ સામૂહિક નિર્ણય પોતે જ રદબાતલ બની જતો નથી. સ્વીકાર્ય રીતે, જો ઠરાવ યોજનાની સામેનો વાંધો કલમ ૩૦(૨) અને ૬૧(૩) માં નિર્ધારિત આધાર(ઓ) ના ઉલ્લંઘનના કારણે હોય, તો તે સંબંધિત સમયે વિશિષ્ટ અને સ્પષ્ટ રીતે ઉઠાવવો આવશ્યક છે. કારણ કે, સીઓસી દ્વારા ઠરાવ યોજનાને આપવામાં આવેલ મંજૂરીને તે આધારોએ પડકારી શકાય છે. પરંતુ, જો પ્રસ્તાવિત ઠરાવ યોજનાનો વિરોધ સંપૂર્ણપણે વ્યાવસાયિક અથવા વ્યાપારી નિર્ણયના આધારે હોય, તો તે ન્યાયનિર્ણયક્ષમ ન હોવાથી, તેના વિરુદ્ધ નિર્ણયકારી સત્તા (એનસીએલટી) સમક્ષ અથવા તે બાબતે અપીલીય સત્તા (એનસીએલએટી) સમક્ષ પડકાર ઉઠાવી શકાય તેમ નથી. જો એવું હોય, તો આવા વ્યાવસાયિક નિર્ણય માટે કોઈ કારણ નોંધવામાં ન આવ્યું હોય તે કોઈ કામનું રહેતું નથી. વર્તમાન કેસમાં, નિર્વિવાદ રીતે, અસહમત નાણાકીય ઋણદાતાઓએ ઠરાવ યોજનાને વ્યાપારિક/વ્યાવસાયિક નિર્ણયના અમલમાં નકારી છે અને કલમ ૩૦(૨) અથવા કલમ ૬૧(૩) માં નિર્ધારિત આધારનું અનુપાલન ન થવાને કારણે એમ કહ્યું નથી. પરિણામે, સેવામાં લેવામાં આવેલ સુધારેલ વિનિયમ કોઈ ઉપયોગી થતો નથી.[પરા ૬૧][૯૦૮-ઈ-એચ]

૧૬.૭ વર્તમાન મામલામાં, આઈ એન્ડ બી સંહિતાની કલમ ૩૦ મુજબ, સીઓસીના ઘટકો એવા નાણાકીય ઋણદાતાઓ વચ્ચે યથાવિધિ વાટાઘાટો થયા પછી નિર્ણય સામૂહિક રીતે લેવામાં આવે છે અને તેઓ પ્રસ્તાવિત નિરાકરણ યોજનાને લઈને તેમના મતાધિકારના હિસ્સા મુજબ મતના સ્વરૂપમાં પોતાનો અભિપ્રાય વ્યક્ત કરે છે. સીઓસીની બેઠકમાં પ્રસ્તાવિત નિરાકરણ યોજના ચર્ચા માટે મૂકવામાં આવે છે અને સર્વ સંબંધિત વ્યક્તિઓ તથા નિરાકરણ વ્યાવસાયિકની હાજરીમાં સંપૂર્ણ પરસ્પર ચર્ચા બાદ, સીઓસીના ઘટકો અંતે પ્રસ્તાવિત નિરાકરણ યોજનાને મંજૂરી આપવી કે નહીં તે બાબતે પોતાનો વિકલ્પ (વ્યવસાયિક/વાણિજ્યિક નિર્ણય) અમલમાં મૂકે છે. આવા કેસમાં, કારણો નોંધવામાં ન આવ્યા હોવા માત્રથી નાણાકીય ઋણદાતાઓના સામૂહિક નિર્ણયને સ્વતઃ દૂષિત ગણાવી શકાય નહીં. વિધાનમંડળે નાણાકીય ઋણદાતાઓ દ્વારા સામૂહિક રીતે લેવાયેલા “વાણિજ્યિક/વ્યવસાયિક નિર્ણય”ને, અથવા તે બાબતે તેમનો વ્યક્તિગત અભિપ્રાય, જે લાગુ પડે તે પ્રમાણે, આ આધારે પડકારવાની કલ્પના કરી નથી.[પરિચ્છેદ ૬૨][૮૧૦-એફ-એચ; ૮૧૧-એ]

૧૬.૮ અસહમત નાણાકીય ઋણદાતાઓ માટે, તેમની વ્યાવસાયિક નિર્ણયપ્રક્રિયા આધારે, તેમના મતહિસ્સા મુજબ મતદાન કરીને પ્રસ્તાવિત નિવારણ યોજના અસ્વીકાર કરવી પૂરતી છે. નિશ્ચિતરૂપે, જો અસહમત નાણાકીય ઋણદાતાઓનો વિરોધ કલમ ૩૦(૨) અથવા ૬૧(૩) ને આભારી ન્યાયાધિકરણના અધિકારક્ષેત્રમાં આવતા મુદ્દા(ઓ) અંગે હોય, તો સ્થિતિ કંઈક ભિન્ન હોઈ શકે. પરંતુ આ કેસોમાં એવો મુદ્દો વિવાદાધીન નથી. તેથી, તેની સમક્ષ લંબિત સંબંધિત અપીલોમાં દાખલ કરવામાં આવેલી અરજીઓ અંગે જવાબ આપવા માટે અસહમત નાણાકીય ઋણદાતાઓને ન બોલાવતાં એન.સી.એલ.એ.ટી.એ સ્પષ્ટ ભૂલ કરી હોવાનું કહી શકાય નહીં.[પરિચ્છેદ ૬૩][૮૧૧-બી-સી]

૧૬.૯ ૨૭૦ દિવસની કાયદેસરની અવધિ પૂર્ણ થયા પછી સુધારેલી નિરાકરણ યોજના સ્વીકારવા માટે નિર્ણાયક સત્તાધિકારીને અધિકાર નથી. તદનુસાર, આવી અરજી સ્વીકારવામાં ન લેવા બદલ એન.સી.એલ.એ.ટી.ની સામે કોઈ ખામી શોધી શકાતી નથી. [ફકરો ૬૪][૯૧૧-ડી]

૧૬.૧૦ બંને કેસોમાં, અનુમોદનનો મત નાણાકીય ઋણદાતાઓના મતાધિકાર હિસ્સાના ૬૬% કરતાં વધુ હતો, છતાં સુધારેલ જોગવાઈનો લાભ લેવામાં આવી શક્યો નહોતો, કારણ કે તે એનસીએલએટી સમક્ષ અપીલની પ્રલંબિતતા દરમિયાન જ અમલમાં આવી હતી. આ અદાલત, સંવિધાનના અનુચ્છેદ ૧૪૨ હેઠળની સત્તાઓનો ઉપયોગ કરતી વખતે, ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા કરવામાં આવેલ આદેશ રદ કરી શકતી નથી અને બંને કેસોમાં પક્ષકારોને સુધારેલ જોગવાઈના પ્રકાશમાં, જેમાં નાણાકીય ઋણદાતાઓના મતાધિકાર હિસ્સાની ટકાવારીની લઘુત્તમ આવશ્યકતા ૬૬% સુધી ઘટાડવામાં આવી છે, કાર્યવાહીનો નવેસરથી વિચાર કરવા માટે એનસીએલટી સમક્ષ પાછા મોકલી શકતી નથી. આપું કરવાથી વર્તમાન કેસોમાં લાગુ પડતી જોગવાઈઓના સ્પષ્ટ વિરુદ્ધ દિશાનિર્દેશો જારી કરવાના પરિણામે આવશે.[પરિચ્છેદ ૬૫][૯૧૧-એફ-એચ]

૧૭. એનસીએલએટીએ આક્ષેપિત નિર્ણયમાં યોગ્ય રીતે એવો નિષ્કર્ષ કાઢ્યો છે કે સંબંધિત કોર્પોરેટ દેણદાર(ઓ)ની નિવારણ યોજના નાણાકીય લેણદારોના મતાધિકાર હિસ્સાના આવશ્યક ટકા દ્વારા મંજૂર કરવામાં આવી નથી; અને ૨૭૦ દિવસની વૈધાનિક અવધિની અંદર કોઈ વૈકલ્પિક નિવારણ યોજના રજૂ કરવામાં ન આવવાને કારણે, સંહિતાની કલમ ૩૩ હેઠળ લિક્વિડેશન પ્રક્રિયા શરૂ કરવાનો અનિવાર્ય અનુસંગ ઉપસ્થિત થાય છે. [પરા ૬૬][૯૧૨-એ, બી]

થિરમલે કેમિકલ્સ લિમિટેડ વિ. યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા અને અન્ય

(૨૦૧૧) ૬ એસસીસી ૭૩૯ : [૨૦૧૧] ૪ એસસીઆર ૮૩૮ ; પૂર્વાચલ કેબલ્સ એન્ડ કન્ડક્ટર્સ (પી) લિમિટેડ વિ. આસામ એસઈબી અને અન્ય .

(૨૦૧૨) ૭ એસ.સી.સી. ૪૬૨ : [૨૦૧૨] ૬ એસ.સી.આર. ૯૦૫ ; સીઆઈટી વિ. વાટિકા ટાઉનશીપ (પી) લિ. (૨૦૧૫) ૧ એસ.સી.સી. ૧ : [૨૦૧૪] ૧૨ એસ.સી.આર. ૧૦૩૭ ; વિજયાલક્ષ્મી રાઈસ મિલ્સ, ન્યૂ કોન્ટ્રાક્ટર્સ કો.

અને અન્ય વિ. આંધ્ર પ્રદેશ રાજ્ય (૧૯૭૬) ૩ એસ.સી.સી. ૩૭ : [૧૯૭૬] ૩ એસ.સી.આર. ૭૭૫ – પર આધાર રાખવામાં આવ્યો

માર્ડિયા કેમિકલ્સ લિમિટેડ અને અન્ય વિ. યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા અને અન્ય (૨૦૦૪) ૪ એસસીસી ૩૧૧ : [૨૦૦૪] ૩ એસસીઆર ૯૮૨ – ભિન્ન ઠરાવવામાં આવેલું

ગોટ્ટુમુક્કલા વેંકટા કૃશમરાજુ વિ. યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા (૨૦૧૮) એસીસી ઓનલાઈન એસસી ૧૩૮૬ ; ગવર્નમેન્ટ ઓફ ઈન્ડિયા વિ.

ઈન્ડિયા ટોબેકો એસોસિએશન (૨૦૦૫) ૭ એસ.સી.સી. ૩૯૬ : [૨૦૦૫] ૨ સપ્લ. એસ.સી.આર. ૮૫૯ ; જિલે સિંહ વિ. સ્ટેટ ઓફ હરિયાણા (૨૦૦૪) ૮ એસ.સી.સી. ૧ : [૨૦૦૪] ૩ સપ્લ. એસ.સી.આર. ૪૦૦ ; મિથિલેશ કુમારી અને અન્ય વિ. પ્રેમ બહારી ખરે [૧૯૮૯] ૨ એસ.સી.સી. ૯૫ :

[૧૯૮૯] ૧ એસ.સી.આર. ૬૨૧ ; દાહીબેન (રણછોડજી જીવણજીની વિધવા) અને અન્ય વિ. વસનજી કેવલભાઈ (મૃત) અને અન્ય (૧૯૯૫) સપ્. ૨ એસ.સી.સી. ૨૯૫ ; બી.કે. એજ્યુકેશનલ સર્વિસિસ પ્રાઇવેટ લિ. વિ. પરાગ ગુપ્તા અને એસોસિયેટ્સ (૨૦૧૮) એસ.સી.સી. ઓનલાઈન

એસ.સી. ૧૯૨૧ ; સ્ટેટ બેંક ઓફ ઇન્ડિયા વિ. રામકૃષ્ણાન (૨૦૧૮)
એસ.સી.સી. ઓનલાઈન એસ.સી. ૯૬૩ ; રુસ્તમ અને હોર્નબી (૧) લિ.
વિ. ટી.બી. કાડોમ (૧૯૭૬) ૩ એસસીસી ૭૧ : [૧૯૭૬] ૧ એસસીઆર
૧૧૯ ;

ભારત સિંહ વિ. મેનેજમેન્ટ ઓફ ન્યુ દિલ્હી ટ્યુબરક્ક્યુલોસિસ સેન્ટર, ન્યુ
દિલ્હી (૧૯૮૬) ૨ એસસીસી ૬૧૪ : [૧૯૮૬] ૨ એસસીઆર ૧૬૯ ;
પેડફિલ્ડ એન્ડ અધર્સ વિ. મિનિસ્ટર ઓફ એગ્રિકલ્ચર, ફિશરીઝ એન્ડ ફૂડ
(૧૯૬૮) ૨ ડબલ્યુએલઆર ૯૨૪ ; ધામપુર શુગર મિલ્સ લિમિટેડ વિ.
સ્ટેટ ઓફ યુ.પી. એન્ડ અધર્સ (૨૦૦૭) ૮ એસસીસી ૩૩૮ : [૨૦૦૭]
૧૦ એસસીઆર ૨૪૫ ; ટાટા સેલ્યુલર વિ. યુનિયન ઓફ ઇન્ડિયા
(૧૯૯૬) ૬ એસસીસી ૬૫૧ : [૧૯૯૭] ૨ એસસીઆર ૮૪૧ ; યુનિયન
ઓફ ઇન્ડિયા એન્ડ અનધર વિ. સાયનામાઈડ ઇન્ડિયા લિમિટેડ એન્ડ
અનધર (૧૯૮૭) ૨ એસસીસી ૭૨૦ : [૧૯૮૭] ૨ એસસીઆર ૮૪૧ ;
શ્રી સીતારામ શુગર કંપની લિમિટેડ એન્ડ અનધર વિ. યુનિયન ઓફ
ઇન્ડિયા એન્ડ અધર્સ (૧૯૯૦) ૩ એસસીસી ૨૨૩ : [૧૯૯૦] ૧
એસસીઆર ૯૦૯ ; યુનાઈટેડ બેંક ઓફ ઇન્ડિયા, કલકત્તા વિ. અભિજિત
ટી કો. પ્રા. લિ. અને અન્ય (૨૦૦૦) ૭ એસસીસી ૩૫૭ : [૨૦૦૦] ૩
સપ્લિ. એસસીઆર ૧૫૩ ; કરણ સિંહ અને અન્ય વિ. ભગવાન સિંહ
(મૃત) તેમના વારસદારો દ્વારા અને અન્ય (૧૯૯૬) ૭ એસસીસી ૫૫૯ :
[૧૯૯૬] ૧ એસસીઆર ૯૨૪ ; આર્સેલરમિતલ ઇન્ડિયા પ્રાઇવેટ
લિમિટેડ વિ. સતીશ કુમાર ગુપ્તા અને અન્ય (૨૦૧૮) એસસીસી
ઓનલાઈન ૧૭૩૩ ; કર્ણાટક સ્ટેટ ઇન્ડસ્ટ્રીયલ ઇન્વેસ્ટમેન્ટ એન્ડ
ડેવલપમેન્ટ કોર્પન. લિ. વિ. કવેલેટ ઇન્ડિયા લિ. અને અન્ય (૨૦૦૫) ૪
એસસીસી ૪૫૬ : [૨૦૦૫] ૨ એસસીઆર ૧૧૮૩ ; એસ.એલ.
શ્રીનિવાસા જ્યુટ દ્વાઈન મિલ્સ (પી) લિ. વિ. યુનિયન ઓફ ઇન્ડિયા અને

અન્ય (૨૦૦૬) ૨ એસસીસી ૭૪૦ : [૨૦૦૬] ૨ એસસીઆર ૨૩૫ ;
રાજીવ ચૌધરી વિ. સ્ટેટ (એનસિટી) ઓફ દિલ્હી (૨૦૦૧) ૫ એસસીસી
૩૪ : [૨૦૦૧] ૩ એસસીઆર ૫૦૮ ; હિતેન્દ્ર વિષ્ણુ ઠાકુર અને અન્ય
વિ. સ્ટેટ ઓફ મહારાષ્ટ્ર અને અન્ય (૧૯૯૪) ૪ એસસીસી ૬૦૨ :
[૧૯૯૪] ૧ સપ્લિ. એસસીઆર ૩૬૦ ; ઇનોવેન્ટિવ ઇન્ડસ્ટ્રીઝ લિમિટેડ
વિ. આઈસીઆઈસીઆઈ બેંક અને અન્ય [૨૦૧૮] ૧ એસસીસી ૪૦૭ :
[૨૦૧૭] ૮ એસસીઆર ૩૩ – સંદર્ભિત

પ્રકરણ કાનૂન સંદર્ભ

(૨૦૧૮) એસ.સી.સી. ઓનલાઈન એસ.સી. ૧૩૮૬ નો પરા ૧૦ માં ઉલ્લેખ
કરવામાં આવ્યો[૨૦૦૫] ૨ સપ્લિ. એસ.સી.આર. ૮૫૯ નો પરા ૧૦ માં ઉલ્લેખ
કરવામાં આવ્યો[૨૦૦૪] ૩ સપ્લિ. એસ.સી.આર. ૪૦૦ નો પરા ૧૦ માં ઉલ્લેખ
કરવામાં આવ્યો[૧૯૮૯] ૧ એસ.સી.આર. ૬૨૧ નો પરા ૧૦ માં ઉલ્લેખ કરવામાં
આવ્યો

(૧૯૯૫) સપ્. ૨ એસ.સી.સી. ૨૯૫ પરા ૧૦ માં ઉલ્લેખિત

(૨૦૧૮) એસીસી ઓનલાઈન એસસી ૧૯૨૧ ફરો ૧૦ માં ઉલ્લેખિત

(૨૦૧૮) એસીસી ઓનલાઈન એસસી ૯૬૩ નો પરિચ્છેદ ૧૦ માં ઉલ્લેખ કરવામાં
આવ્યો [૧૯૭૬] ૧ એસસીઆર ૧૧૯ નો પરિચ્છેદ ૧૦ માં ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો
[૧૯૮૬] ૨ એસસીઆર ૧૬૯ નો પરિચ્છેદ ૧૦ માં ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો
[૨૦૦૪] ૩ એસસીઆર ૯૮૨ ને પરિચ્છેદ ૧૧ માં ભિન્ન ઠરાવવામાં આવ્યો

(૧૯૬૮) ૨ ડબ્લ્યુએલઆર ૯૨૪ નો પરિચ્છેદ ૧૧ માં ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો
[૨૦૦૭] ૧૦ એસસીઆર ૨૪૫ નો પરિચ્છેદ ૧૧ માં ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો
[૧૯૮૭] ૨ એસસીઆર ૮૪૧ નો પરિચ્છેદ ૧૧ માં ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો
[૧૯૮૭] ૨ એસસીઆર ૮૪૧ નો પરિચ્છેદ ૧૧ માં ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો

[૧૯૯૦] ૧ એસ.સી.આર. ૯૦૯ નો પરા ૧૧ માં ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો

[૨૦૦૦] ૩ સપ્લ. એસ.સી.આર. ૧૫૩ નો ઉલ્લેખ પરિચ્છેદ ૧૨ માં કરવામાં આવ્યો

[૧૯૯૬] ૧ એસ.સી.આર. ૯૨૪ નો પરા ૧૨ માં ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો

(૨૦૧૮) એસીસી ઓનલાઈન ૧૭૩૩ નો પરા ૧૪ માં ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો

[૨૦૦૫] ૨ એસ.સી.આર. ૧૧૮૩ નો પરિચ્છેદ ૧૪ માં ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો

[૨૦૦૬] ૨ એસ.સી.આર. ૨૩૫ નો ઉલ્લેખ ફક્ત ૧૫ માં કરવામાં આવ્યો

[૨૦૦૧] ૩ એસ.સી.આર. ૫૦૮ પર આધાર મૂકવામાં આવ્યો છે, પરિચ્છેદ ૧૫

[૧૯૯૪] ૧ સપ્લ. એસ.સી.આર. ૩૬૦ નો પરિચ્છેદ ૧૫ માં ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો

[૨૦૧૭] ૮ એસસીઆર ૩૩ નો પરા ૧૯ માં ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો

[૨૦૧૧] ૪ એસસીઆર ૮૩૮ પર ફક્ત ૫૫ માં આધાર રાખવામાં આવ્યો

[૨૦૧૨] ૬ એસ.સી.આર. ૯૦૫ પર પરિચ્છેદ ૫૫ માં આધાર રાખવામાં આવ્યો

[૨૦૧૪] ૧૨ એસ.સી.આર. ૧૦૩૭ પરિચ્છેદ ૫૫ પર આધાર રાખવામાં આવ્યો

[૧૯૭૬] ૩ એસ.સી.આર. ૭૭૫ પર પરિચ્છેદ ૫૫ માં અવલંબ રાખવામાં આવ્યો સિવિલ અપીલ અધિકારક્ષેત્ર : સિવિલ અપીલ નં. ૧૦૬૭૩/૨૦૧૮.

કંપની અપીલ (એ.ટી.) (ઇન્સોલ્વન્સી) નં. ૩૩૫/૨૦૧૭ માં, ન્યૂ દિલ્હી સ્થિત નેશનલ કંપની લો અપેલેટ ટ્રિબ્યુનલના તા. ૦૬.૦૯.૨૦૧૮ના ચુકાદા અને આદેશમાંથી.

સાથે

દીવાની અપીલ નં. ૧૦૭૧૯, ૧૦૯૭૧/૨૦૧૮ના અને ૧૫૩૧/૨૦૧૯.

સી. યુ. સિંહ, ડૉ. એ.એમ. સિંહવી, કોલિન ગોન્સાલ્વેસ, શ્યામ દિવાન, વરિષ્ઠ વકીલો, જી. રામકૃષ્ણ પ્રસાદ, સુયોધન બાયરાપનેની, સુશ્રી ફિલ્ઝા મૂનિસ, મોહદ. વસાય ખાન, જોન મેથ્યુ, કાર્તિક એસ. ડી., ભારત જે. જોશી, શિખિલ સુરી, શિવ કુમાર સુરી, કમલ દીપ દયાલ, સુશ્રી શિલ્પા સૈની, સુશ્રી વિનિશ્મા કૌલ, સુશ્રી સાક્ષી માગો, રામ લાલ રોય, સુશ્રી ગૌરી રસગોત્રા, અનિમેષ બિષ્ટ, કરણ ખત્રા, સિદ્ધાંત શર્મા (એમ/એસ. સિરિલ અમરચંદ મંગલદાસ માટે), કુણાલ ટંડન, સુશ્રી પ્રજ્ઞા બાઘેલ, સુશ્રી નિતિ જૈન, સુશ્રી રિયા, સુશ્રી મહિમા સિંહ, રીતેશ કુમાર, પ્રણબ કુમાર મુલ્લિક, સુશ્રી સોમા મુલ્લિક, સેબત કુમાર દેઉરિયા, સુશ્રી પ્રભા સ્વામી, સુશ્રી દિવ્યા સ્વામી, સૌમિક ઘોષાલ, વી.કે. સજિથ, ટી.એન. દુર્ગા પ્રસાદ, હાજર રહેલા પક્ષકારો માટેના વકીલો.

અદાલતનો ચુકાદો નીચે મુજબ ઉચ્ચારવામાં આવ્યો હતો

એ. એમ. ખાનવિલકર, ન્યાયમુર્તિ.

૧. એસએલપી (સી) નં.૨૯૧૮૧/૨૦૧૮ માં અપીલ માટે અનુમતિ મંજૂર કરવામાં આવે છે.

૨. તમામ અપીલો વિવાદ કરતા પ્રતિવાદીઓની સંમતિથી નોટિસના તબક્કે સુનાવણી માટે હાથ ધરવામાં આવી.

૩. આ અપીલો નેશનલ કંપની લો એપેલેટ ટ્રિબ્યુનલ (ટૂંકમાં “એનસીએલએટી”), નવી દિલ્હી દ્વારા તા. ૬મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૧૮ના રોજ આપવામાં આવેલ સામાન્ય ચુકાદા અને આદેશમાંથી ઉત્પન્ન થયેલ છે, જે તેલંગાણાના હૈદરાબાદ ખાતે પોતાનું નોંધાયેલ કચેરી ધરાવતી કામિનેની સ્ટીલ

એન્ડ પાવર ઇન્ડિયા પ્રા. લિ. (ટૂંકમાં “કેએસ એન્ડ પી.આઈ.પી.એલ.”) તેમજ મહારાષ્ટ્રના પુણે ખાતે પોતાનું નોંધાયેલ કચેરી ધરાવતી ઇનોવેન્ટિવ ઇન્ડસ્ટ્રીઝ લિ. (ટૂંકમાં “આઈ.આઈ.એલ.”) સંબંધિત, દિવાલિયાપણું અને દેવાળાખોરી સંહિતા, ૨૦૧૬ (ટૂંકમાં “આઈ એન્ડ બી સંહિતા”) ની જોગવાઈઓ હેઠળની દીવાલિયાપણું નિરાકરણ પ્રક્રિયા અંગે દાખલ કરાયેલ અપીલોમાં આપવામાં આવ્યો હતો.

૪. એનસીએલએટીએ નેશનલ કંપની લો ટ્રિબ્યુનલ, મુંબઈ બેન્ચ (સંક્ષેપમાં “એનસીએલટી મુંબઈ”) દ્વારા પસાર કરાયેલ તે આદેશને યથાવત્ રાખ્યો, જેમાં આઈઆઈએલ સંબંધિત નિરાકરણ યોજના નામંજૂર થયાની નોંધ કરવામાં આવી હતી અને આઈ એન્ડ બી કોડના ભાગ ૨ ના અધ્યાય ૩ હેઠળ લિક્વિડેશન પ્રક્રિયા શરૂ કરવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો હતો. કેએસ એન્ડ પી.આઈ.પી.એલ. બાબતે, એનસીએલએટીએ નેશનલ કંપની લો ટ્રિબ્યુનલ, હૈદરાબાદ (સંક્ષેપમાં “એનસીએલટી હૈદરાબાદ”)ના તે નિર્ણયને પલટ્યો, જેણે તેની નિરાકરણ યોજનાને મંજૂરી આપી હતી, અને તેના બદલે આઈ એન્ડ બી કોડની કલમ ૩૩ અને ૩૪ મુજબ લિક્વિડેશન પ્રક્રિયા શરૂ કરવા માટે કાર્યવાહી એનસીએલટી હૈદરાબાદને પરત મોકલી હતી.

૫. એનસીએલએટી એ એવો મત વ્યક્ત કર્યો કે, બંને કેસોમાં, ઠરાવ યોજના દેવાનાર સમિતિ (સંક્ષેપમાં “સીઓસી”) રચતા આર્થિક લેણદારોના મતહિસ્સામાં ઓછામાં ઓછા ૭૫% સમર્થન પ્રાપ્ત કરવામાં નિષ્ફળ ગઈ હોવાથી, તે નામંજૂર થયેલી ગણાય અને પરિણામે સંબંધિત કોર્પોરેટ દેવાદાર, એટલે કે, કેએસ એન્ડ પીઆઈપીએલ અને આઈઆઈએલ, સામે લિક્વિડેશન પ્રક્રિયા શરૂ કરવાની જરૂરિયાત ઊભી થાય છે.

૬. સંબંધિત અપીલોમાં ઉઠાવવામાં આવેલા પડકારના આધારભૂત મુદ્દાઓના વિચારણા માટે, સંબંધિત કોર્પોરેટ દેવાદારને લગતા પ્રાસંગિક તથ્યોનો ઉલ્લેખ કરવો યોગ્ય ગણીએ છીએ.

૭. કેએસ એન્ડ પી આઈ પી એલનું ૨૦મી ઓક્ટોબર, ૨૦૦૮ના રોજ ખાનગી મર્યાદિત કંપની તરીકે નિગમન કરવામાં આવ્યું હતું. તેના સ્ટીલ વિભાગે ૩૦મી માર્ચ, ૨૦૧૩ના રોજ કાર્ય શરૂ કર્યું હતું. કંપની નાણાકીય વર્ષ ૨૦૧૪-૧૫ સુધી કાર્યરત રહી હતી. જોકે, અપૂરતા કાર્યકારી મૂડીભંડોળ અને નાણાકીય સંકટ સહિતના વિવિધ અન્ય કારણોસર, જેના પરિણામે ભારે પ્રચાલન નુકસાન અને અનુસંગી રીતે સમગ્ર નેટવર્થનો ક્ષય થયો, તે આ અવધિ પછી કાર્ય ચાલુ રાખી શકી નહોતી. બેંકોના સંયુક્ત સમૂહ દ્વારા સંયુક્ત ઋણદાતા મંચ રચીને કંપનીને પુનર્જીવિત કરવાનો પ્રયાસ કરવામાં આવ્યો હતો. કારણ કે તે પ્રયાસ સફળ થયો નહોતો, કંપનીએ ૧૫મી નવેમ્બર, ૨૦૧૬ના રોજ બીમાર ઔદ્યોગિક કંપનીઓ (વિશેષ જોગવાઈઓ) અધિનિયમ, ૧૯૮૫ની કલમ ૧૫(૧) હેઠળ બીઆઈએફઆર સમક્ષ અરજી દાખલ કરી હતી. ઉક્ત કાર્યવાહીઓ અધિનિયમના રદબાતલ સંબંધિત ૨૫મી નવેમ્બર, ૨૦૧૬ની સૂચનાને કારણે સમાપ્ત થઈ ગઈ હતી. અંતે, કંપનીએ ઉક્ત કંપની સંબંધિત કોર્પોરેટ દિવાળિયાપણું નિરાકરણ પ્રક્રિયા (સીઆઈઆરપી) શરૂ કરવા માટે આઈ એન્ડ બી કોડની કલમ ૧૦ સાથે દિવાળિયાપણું અને દેવાળાખોરી (નિર્ણાયક સત્તાધિકારી સમક્ષ અરજી) નિયમો, ૨૦૧૬ના નિયમ ૭નું વાચન કરીને અરજીપત્ર દાખલ કર્યું હતું. તે અરજીપત્ર ૧૦મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૧૭ના રોજ એનસીએલટી હૈદરાબાદ દ્વારા સ્વીકારવામાં આવ્યું હતું અને અસ્થાયી નિરાકરણ વ્યાવસાયિક (સંક્ષેપમાં “આઈઆરપી”) ની નિમણૂક કરી, સીઓસીની રચના કરવા માટે નિર્દેશ આપવામાં આવ્યા હતા. સીઓસીની રચના કરવામાં આવી હતી અને આઈઆરપીની નિમણૂકની પુષ્ટિ કરવા તથા મુખ્ય બેંક, એટલે કે ઇન્ડિયન બેંકને મંજૂર મૂલ્યાંકનકારોને જાણ કરવા માટે અધિકૃત

કરવા કે તેઓ તેમનું મૂલ્યાંકન કાર્ય આગળ વધારે, તે માટે પ્રથમ બેઠક ૮મી માર્ચ, ૨૦૧૭ના રોજ યોજાઈ હતી. સીઓસીની બીજી બેઠક ૬મી એપ્રિલ, ૨૦૧૭ના રોજ અનુમાનિત ખર્ચ, આવશ્યક ખર્ચો અને કારખાના જાળવણી ખર્ચને નોંધમાં લેવા તથા મુખ્ય બેંકર ઇન્ડિયન બેંક પાસેના બેંક ખાતાના સંચાલન અંગે આઈઆરપી અને મુખ્ય નાણાકીય અધિકારી દ્વારા પુષ્ટિ કરવા માટે યોજાઈ હતી. સીઓસીની ત્રીજી બેઠક, જે ૧૨મી મે, ૨૦૧૭ના રોજ બોલાવવામાં આવી હતી, તેમાં કોર્પોરેટ દેવાનારે નિરાકરણ યોજના માટે ત્રણ વિકલ્પો દર્શાવતું રજૂકરણ કર્યું હતું. તે બેઠકમાં, ઋણદાતાઓને નિરાકરણ યોજનાની વ્યવહાર્યતાનું મૂલ્યાંકન કરવા સક્ષમ બનાવવા માટે કોર્પોરેટ દેવાનારના ટકાઉ દેવાનું નિર્ધારણ કરવા એસબીઆઈ કેપિટલ માર્કેટ્સ લિમિટેડની નિમણૂક કરવાનો ઠરાવ કરવામાં આવ્યો હતો. સીઓસીની ચોથી બેઠક, જે ૨૭મી જૂન, ૨૦૧૭ના રોજ યોજાઈ હતી, તેમાં કોર્પોરેટ દેવાનાર દ્વારા રજૂ કરાયેલી નિરાકરણ યોજનાની સમીક્ષા કરવામાં આવી હતી અને એસબીઆઈ કેપિટલ માર્કેટ્સ લિમિટેડ દ્વારા તૈયાર કરાયેલ ટેકનો-ઇકોનોમિક વાયબિલિટી અહેવાલના ખર્ચાને પણ વિચારવામાં આવ્યો હતો. આ બેઠકમાં ચર્ચાયેલ અને ઠરાવાયેલ અન્ય પાસાઓ પર વિશદ રીતે જવાનું જરૂરી નથી. સીઆઈઆરપી પૂર્ણ કરવા માટેની ૧૮૦ દિવસની કાયદેસર મુદત પૂર્ણ થવાની હોવાથી, વધુ ૯૦ દિવસનો સમયવધારો આપવા માટે એનસીએલટી હૈદરાબાદ સમક્ષ અરજી દાખલ કરવામાં આવી હતી. તેથી, એનસીએલટી હૈદરાબાદે ૨૭મી જુલાઈ, ૨૦૧૭ના રોજ ૮મી ઓગસ્ટ, ૨૦૧૭થી શરૂ થતા વધુ ૯૦ દિવસનો સમયવધારો મંજૂર કર્યો હતો. સીઓસીની છઠ્ઠી બેઠક ૨૪મી ઓગસ્ટ, ૨૦૧૭ના રોજ યોજાઈ હતી, જેમાં કોર્પોરેટ દેવાનારે ચંડીગઢના એરિયા ગ્રુપ ઓફ કંપનીઝ તરફથી ઋણદાતાઓની દૃઢ મંજૂરી પ્રાપ્ત કરવાની શરતે ડિબેન્ચરના સ્વરૂપમાં રૂપિયા ૧૫૦ કરોડનું મૂડીરોકાણ કરવા માટેની રસપ્રકટાવણી રજૂ કરી હતી. ઉક્ત પ્રસ્તાવ બેઠક દરમિયાન પરિભ્રમિત કરવામાં આવ્યો હતો, અને બેઠકનો સમાપન આ ઠરાવ સાથે થયો કે તે સાથે મૂકવામાં આવે એસબીઆઈ કેપિટલ માર્કેટ્સ લિમિટેડનો અંતિમ અહેવાલ, જે હજી પ્રતીક્ષિત હતો. સીઓસીની સાતમી બેઠક

૨૬મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૧૭ના રોજ યોજાઈ હતી જેમાં વિવિધ વિકલ્પો પર વિચારવિમર્શ કરવામાં આવ્યો હતો, પરંતુ ચર્ચા નિષ્કર્ષવિહોણી રહી હતી. ૧૬મી ઑક્ટોબર, ૨૦૧૭ના રોજ યોજાયેલી સીઓસીની આઠમી બેઠકમાં, એવું સંમત કરવામાં આવ્યું હતું કે કોર્પોરેટ દેનાર દ્વારા રજૂ કરવામાં આવતી નિવારણ યોજના, જો તે યોજનાને સીઓસી દ્વારા મંજૂરી આપવામાં આવે, તો તેમાં નિવારણ વ્યવસાયિક દ્વારા નિરીક્ષણ અને દેખરેખની જોગવાઈ હોવી જોઈએ. ઇન્ડિયન બેંક, જેને મતાધિકારમાં ૨૨.૩૩% હિસ્સો હતો, તેણે પ્રસ્તાવિત નિવારણ યોજનાપ્રત્યે પોતાની અસંમતિ વ્યક્ત કરી હતી. જે.એમ.એફ.આર.સી. લિમિટેડ, જેને મતાધિકારમાં ૧૨.૩૮% હિસ્સો હતો, તેણે ૨૬મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૧૭ના રોજ યોજાયેલી અગાઉની બેઠકમાં જ નિવારણ યોજનાને નામંજૂર કરી દીધી હતી. તેમ છતાં, આ બંને બેંકો આ બાબતે સંમત થઈ હતી કે જો ટકાઉ દેવાના એક ભાગમાં વધારો કરવામાં આવે, તો તેઓ નિવારણ યોજનાનો પુનર્વિચાર કરશે. કોર્પોરેટ દેનારને તમામ બેંકોને વિચારણા માટે ઇમેઇલ મારફતે નવી એકમુષ્ટ સમાધાન (ઓટીએસ) દરખાસ્ત રજૂ કરવા કહેવામાં આવ્યું હતું. તે મુજબ, કોર્પોરેટ દેનારે ૧૮મી ઑક્ટોબર, ૨૦૧૭ના રોજ, અગાઉ રજૂ કરાયેલી નિવારણ યોજનાના વિકલ્પરૂપે બીજી ઓટીએસ યોજના અંગેની દરખાસ્ત સાથે ઇમેઇલ મોકલ્યો હતો. કોર્પોરેટ દેનારે રૂપિયા ૫૨૫ કરોડની ઓટીએસ યોજના રજૂ કરી હતી જેમાં રચિત પરતફેર સમયગાળો દર્શાવવામાં આવ્યો હતો. તેના પ્રતિસાદરૂપે, ઇન્ડિયન બેંકે ૨૫મી ઑક્ટોબર, ૨૦૧૭ના રોજ મોકલેલા ઇમેઇલ દ્વારા કોર્પોરેટ દેનારને રૂપિયા ૬૦૦ કરોડ માટે ઓટીએસ યોજનાની દરખાસ્ત દાખલ કરવા જણાવ્યું હતું. બેંકો સાથેની ચર્ચા બાદ, કોર્પોરેટ દેનાર દ્વારા એક પ્રતિદરખાસ્ત આપવામાં આવી હતી, જેને અંતે ૨૭મી ઑક્ટોબર, ૨૦૧૭ના રોજ યોજાયેલી સીઓસીની ૯મી બેઠકમાં વિચારવામાં આવી હતી. કોર્પોરેટ દેનારે ૨૬મી ઑક્ટોબર, ૨૦૧૭ના રોજ રજૂ કરેલી દરખાસ્તને સીઓસીના ફક્ત ૫૫.૭૩% મતહિસ્સો ધરાવતા સભ્યોએ, એટલે કે ઇન્ડિયન બેંક, જે.એમ. ફાઇનાન્શિયલ એસેટ રિકન્સ્ટ્રક્શન કો. લિ., અલ્હાબાદ બેંક અને આંધ્રા બેંકે મંજૂરી આપી હતી. ઇન્ડિયન ઓવરસીઝ બેંક, જેને ૧૫.૧૫%

મતહિસ્સો હતો, તેણે નિવારણ દરખાસ્તને નામંજૂર કરી હતી અને ૨૭મી ઓક્ટોબર, ૨૦૧૭ના તેના પત્ર દ્વારા તેના કારણો દર્શાવ્યા હતા. અન્ય ત્રણ બેંકો, એટલે કે ઓરિએન્ટલ બેંક ઓફ કોમર્સ, સેન્ટ્રલ બેંક ઓફ ઇન્ડિયા અને બેંક ઓફ મહારાષ્ટ્ર, જેમને ૨૯.૧૨% મતહિસ્સો હતો, તેમણે જણાવ્યું હતું કે તેઓ તેમના-તેના મંજૂરીપ્રાધિકરણ પાસેથી સિદ્ધાંતતઃ મંજૂરીની પ્રતીક્ષામાં ખુદા મનથી વિચારણા માટે તૈયાર હતા. અંતે, ૩૦મી ઓક્ટોબર, ૨૦૧૭ના રોજ, ઓરિએન્ટલ બેંક ઓફ કોમર્સ, જેને ૧૦.૯૪% મતહિસ્સો હતો, તેણે ઇમેઇલ મોકલી પ્રસ્તાવિત નિવારણ યોજના અંગે સુધારેલ ઓટીએસ યોજનાને લગતી પોતાની “સિદ્ધાંતતઃ મંજૂરી” દર્શાવી હતી અને જણાવ્યું હતું કે તેમની અંતિમ મંજૂરી સહ-ઋણદાતાઓ તરફથી સમાન પ્રકારની મંજૂરીઓને આધિન રહેશે. એ જ દિવસે, બેંક ઓફ મહારાષ્ટ્ર, જેને ૬.૩૬% મતહિસ્સો હતો, તેણે જણાવ્યું હતું કે તેઓ સુધારેલ નિવારણ યોજનાનો વિચાર કરવા માટે ખુદા છે. સેન્ટ્રલ બેંક ઓફ ઇન્ડિયા, જેને ૧૧.૮૨% મતહિસ્સો હતો, તેણે સુધારેલ નિવારણ યોજનાપ્રત્યે પોતાની અસંમતિ દર્શાવી હતી. પરિણામે, ૩૦મી ઓક્ટોબર, ૨૦૧૭ની સ્થિતિએ, પ્રસ્તાવિત નિવારણ યોજનાને સ્પષ્ટ રીતે મંજૂરી આપનાર સંમતિદર્શક બેંકોનો મતહિસ્સો માત્ર ૬૬.૬૭% હતો અને અસંમતિ ધરાવતી ઋણદાતા બેંકોનો મતહિસ્સો ૨૬.૯૭% હતો. મહારાષ્ટ્ર બેંક, જેને ૬.૩૬% મતહિસ્સો હતો, તેણે ન તો મંજૂરી આપી હતી, ન તો નામંજૂર કરી હતી અને ન તો મતદાનથી દૂર રહી હતી, પરંતુ તેણે એવું સૂચિત કર્યું હતું કે તે નિવારણ યોજનાનો વિચાર કરવા માટે ખુદા છે. હકીકત એ જ રહે છે કે પ્રસ્તાવિત નિવારણ યોજનાને નાણાકીય ઋણદાતાઓના ઓછામાં ઓછા ૭૫% મતહિસ્સાની મંજૂરી પ્રાપ્ત થઈ નહોતી, ત્યાં સુધી કે નિવારણ વ્યવસાયિક (આઈ.આર.પી.)એ ૩૨ી નવેમ્બર, ૨૦૧૭ના રોજ નિર્ણાયક પ્રાધિકરણ (એનસીએલટી હૈદરાબાદ) સમક્ષ ૯મી સીઓસી બેઠકનું પરિણામ રજૂ કરતાં સોગંદનામું દાખલ કર્યું ન હતું. કોર્પોરેટ દેનાર (કેએસ એન્ડ પી.આઈ.પી.એલ.)ના મેનેજિંગ ડિરેક્ટર ૬ઠ્ઠી નવેમ્બર, ૨૦૧૭ના રોજ નિર્ણાયક પ્રાધિકરણ (એનસીએલટી) સમક્ષ હાજર રહ્યા હતા અને તેમણે ૧૭મી નવેમ્બર, ૨૦૧૭ના

રોજ એક નોંધ પણ દાખલ કરી હતી, જેમાં અન્ય બાબતો સાથે એમ રજૂ કરવામાં આવ્યું હતું કે જે નાણાકીય ઋણદાતાએ મતદાનમાં ભાગ ન લેવાનું પસંદ કર્યું હોય, તેના મત વિના જ મતો અને બહુમતીની ગણતરી કરવામાં આવે. તેવી પરિસ્થિતિમાં, જે નાણાકીય ઋણદાતાઓએ ભાગ લેવાનું પસંદ કર્યું અને જેમણે નિવારણ યોજનાને મંજૂરી આપી, તેમની ટકાવારી ૭૮.૬૩% થાય અને તેથી એવું માનવામાં આવી શકે કે નિવારણ યોજનાને સીઓસી દ્વારા મંજૂરી આપવામાં આવી છે. એનસીએલટી હૈદરાબાદે ૨૭મી નવેમ્બર, ૨૦૧૭ના ચુકાદા દ્વારા, અંતે, કોર્પોરેટ દેનાર દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અરજી મંજૂર કરી હતી અને નિવારણ વ્યવસાયિકે ૩૨ નવેમ્બર, ૨૦૧૭ના સોગંદનામા દ્વારા રજૂ કરેલી નિવારણ યોજના/સુધારેલ ઓટીએસ યોજનાને મંજૂરી આપી હતી, તેમજ વધુમાં એવું જાહેર કર્યું હતું કે ૧૦મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૧૭ના રોજ લાદવામાં આવેલી મુદતબંધી આદેશની નકલ પ્રાપ્ત થયેલી તારીખથી અમલમાં રહેશે નહીં. વધુમાં એવો આદેશ પણ કરવામાં આવ્યો હતો કે કોર્પોરેટ દેનાર કંપનીની નોંધપોથી પર રહેલા તમામ કર્મચારીઓને પુનઃસ્થાપિત કરશે. ઉક્ત નિર્ણયથી વ્યથિત થઈને, સીઓસીનો ભાગ રહેલા ત્રણ નાણાકીય ઋણદાતાઓ, એટલે કે ઇન્ડિયન ઓવરસીઝ બેંક, સેન્ટ્રલ બેંક ઓફ ઇન્ડિયા અને બેંક ઓફ મહારાષ્ટ્રે કલમ ૬૧ હેઠળ એનસીએલએટી સમક્ષ અપીલો દાખલ કરી હતી અને એનસીએલટી હૈદરાબાદની એ સત્તાને પડકારી હતી કે, નાણાકીય ઋણદાતાઓના ઓછામાં ઓછા ૭૫% મતહિસ્સાની મંજૂરી પ્રાપ્ત ન હોવા છતાં, તે નિવારણ યોજનાને કેવી રીતે મંજૂરી આપી શકે. કોર્પોરેટ દેનારના મેનેજિંગ ડિરેક્ટરે પણ આઈ એન્ડ બી કોડની કલમ ૬૧ હેઠળ સ્વતંત્ર અપીલ દાખલ કરી હતી, જે એનસીએલટી હૈદરાબાદે કોર્પોરેટ ગેરંટી સામે કાર્યવાહી કરવા સંબંધે કરેલી નોંધોને અનુસંધાને હતી. ઉપરોક્ત મુજબ, આ અપીલોને આઈ.આઈ.એલ. નામના બીજા એક કોર્પોરેટ દેનાર સંબંધિત અપીલો સાથે સંયુક્ત રીતે સાંભળવામાં આવી હતી અને ૬ ફેબ્રુઆરી, ૨૦૧૮ના સામાન્ય આક્ષેપિત ચુકાદા દ્વારા તેમનો નિકાલ કરવામાં આવ્યો હતો, જેમાં એવું ઠરાવવામાં આવ્યું હતું કે પ્રસ્તાવિત નિવારણ યોજનાને મત દ્વારા મંજૂરી આર્થિક ઋણદાતાઓના મતાધિકાર હિસ્સાના

ઓછામાં ઓછા ૭૫% નું હોવું અનિવાર્ય હતું અને ગૂંચવણભર્યો અભિગમ અપનાવીને સી.ઓ.સી.ના આદેશાત્મક નિર્દેશને અવગણવું ન્યાયનિર્ણયકારી સત્તાધિકારી માટે ખુલ્લું નહોતું. આ નિર્ણય વિરુદ્ધ, કોર્પોરેટ દેવાદારના મેનેજિંગ ડિરેક્ટર, અર્થાત્ (કેએસ એન્ડ પી.આઈ.પી.એલ.) એ આ અદાલતમાં આઈ એન્ડ બી સંહિતાની કલમ ૬૨ હેઠળ નાગરિક અપીલ દાખલ કરી છે, જે ૨૦૧૮ ની નાગરિક અપીલ નં. ૧૦૬૭૩ છે.

૮. અપીલોનો બીજો સમૂહ કોર્પોરેટ દેવાદાર-આઈ.આઈ.એલ. સંબંધિત છે, જેમાં સિવિલ અપીલ નં. ૧૦૭૧૯ ઓફ ૨૦૧૮ કોર્પોરેટ દેવાદારના પ્રમોટર દ્વારા દાખલ કરવામાં આવી છે, જે ૨૧.૮૨% હિસ્સેદારી ધરાવે છે અને કંપનીના પૂર્વ અધ્યક્ષ તથા વ્યવસ્થાપક નિયામક હતા. સિવિલ અપીલ નં. ૧૦૮૭૧ ઓફ ૨૦૧૮ એ જ કોર્પોરેટ દેવાદારના કામદારોના સંઘ, એટલે કે ઈનોવેન્ટિવ ઈન્ડસ્ટ્રીઝ કામગાર સંઘઠના, દ્વારા દાખલ કરવામાં આવી છે. કામદારોના સંઘે એસ.એલ.પી. (સી) નં. ૨૯૧૮૧ ઓફ ૨૦૧૮માંથી ઉદ્ભવેલી વધુ એક અપીલ પણ બોમ્બે સ્થિત ન્યાયવિભાગીય વડી અદાલત દ્વારા ૨૪મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૧૮ના રોજ રિટ પિટિશન (સી) નં. ૧૩૬ ઓફ ૧૦૭૮માં પસાર કરાયેલા ચુકાદા અને આદેશ વિરુદ્ધ દાખલ કરી છે, જે તેમણે એન.સી.એલ.ટી. મુંબઈ દ્વારા ૨૩મી નવેમ્બર, ૨૦૧૭/૮મી ડિસેમ્બર, ૨૦૧૭ના રોજ આપવામાં આવેલા ચુકાદાને પડકારવા માટે, તેમજ ભારત સંઘને કોર્પોરેટ દેવાદાર (આઈ.આઈ.એલ.)ને પુનર્જીવિત કરવા અને આઈ એન્ડ બી કોડની જોગવાઈઓ અનુસાર પુનર્જીવનની મંજૂરી માટે સી.ઓ.સી.ની ૭૫% સંમતિના માપદંડને સ્પર્શવા માટે રહેલી ૮% ઘટને માફ કરીને તેને લિક્વિડેશનમાંથી બચાવવા માટે દિશાનિર્દેશ આપવા હેતુથી દાખલ કરી હતી. વડી અદાલતે કામદારોના સંઘ દ્વારા દાખલ કરાયેલી રિટ પિટિશન આ કારણસર ફગાવી દીધી કે ટ્રિબ્યુનલના નિર્ણય સામે તેમના પાસે વૈકલ્પિક અને અસરકારક ઉપાય ઉપલબ્ધ હતો. અન્ય શબ્દોમાં કહીએ

તો, વિશેષ અનુમતિ અરજીએ મુખ્યત્વે કોર્પોરેટ દેવાદાર (આઈ.આઈ.એલ.) સંબંધે પ્રસ્તાવિત રિઝોલ્યુશન પ્લાનના અસ્વીકારના નિર્ણયને પ્રશ્નાધીન બનાવ્યો છે.

૯. કોર્પોરેટ દેવાદાર (આઈ.આઈ.એલ.) સંબંધે, સંબંધિત હકીકતો નીચે મુજબ છે. ઉક્ત કોર્પોરેટ દેવાદારે નુકસાન ભોગવ્યું હતું. પરિણામે, તેણે તેના ધિરાણદાતા બેંકો સમક્ષ કોર્પોરેટ દેવું પુનર્ગઠન (ટૂંકમાં “સી.ડી.આર.”) માટે પ્રસ્તાવ રજૂ કર્યો હતો. કંપનીને સપ્ટેમ્બર, ૨૦૧૩ માં ૧૯ બેંકિંગ એકમો દ્વારા સી.ડી.આર. સમક્ષ મોકલવામાં આવી હતી અને તેણે સેન્ટ્રલ બેંક ઓફ ઇન્ડિયા ના નેતૃત્વ હેઠળના એક સમૂહને આમંત્રિત કર્યો હતો. ધિરાણદાતાઓના મંચે ૨૪મી જૂન, ૨૦૧૪ના રોજ કંપનીની પુનર્ગઠન યોજના મંજૂર કરી હતી. આઈ.સી.આઈ.સી.આઈ. બેંકે ડિસેમ્બર ૨૦૧૬ માં કોર્પોરેટ દેવાદાર (આઈ.આઈ.એલ.) વિરુદ્ધ આઈ એન્ડ બી સંહિતા હેઠળ દિવાળાખોરી અને દેવાળિયા બાબતની અરજી દાખલ કરી હતી. તે અરજી નિર્ણાયક સત્તા તરીકે કાર્યરત એન.સી.એલ.ટી., મુંબઈ દ્વારા ૧૭મી જાન્યુઆરી, ૨૦૧૭ના રોજ સ્વીકારવામાં આવી હતી. એક આઈ.આર.પી. ની નિમણૂક કરવામાં આવી હતી અને સ્થગનાવસ્થા જાહેર કરવામાં આવી હતી. ઉક્ત કોર્પોરેટ દેવાદારનો દાવો છે કે અરજીઓ બાકી હોવા છતાં, કંપનીએ માર્ચ ૨૦૧૭ સુધી રૂ. ૩૩૭ કરોડનો ટર્નઓવર હાંસલ કર્યો હતો, અને સપ્ટેમ્બર ૨૦૧૭ સુધીના સંબંધિત સમયગાળા દરમિયાન રૂ. ૧૨૫ કરોડની કાર્યાત્મક આવક પ્રાપ્ત કરી હતી. તે જ અવધિ દરમિયાન કંપની દ્વારા ચુકવાયેલ કુલ પરોક્ષ કર આશરે રૂ. ૮.૨૭ કરોડ છે. તે જેમ હોય તેમ, નિરાકરણકારી સત્તાધિકારી (એનસીએલટી) ના તા. ૧૭મી જાન્યુઆરી, ૨૦૧૭ ના આદેશના અનુસંધાને, પ્રથમ સી.ઓ.સી. બેઠક તા. ૧૫મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૧૭ ના રોજ યોજાઈ હતી, જેમાં આઈ.આર.પી. ની નિમણૂકની પુષ્ટિ કરવામાં આવી હતી. અંતે, તા. ૧૯મી જૂન, ૨૦૧૭ ના રોજ યોજાયેલી છઠ્ઠી સી.ઓ.સી. બેઠકમાં, સર્વસંમતિથી દિવાળાખોરી નિરાકરણ અવધિ તા. ૧૪મી ઓક્ટોબર,

૨૦૧૭ સુધી લંબાવવાનો ઠરાવ કરવામાં આવ્યો હતો. ત્યારબાદ આઈ.આર.પી. એ ૨૭ પક્ષકારો (૧૬ સંભાવિત નાણાકીય રોકાણકારો અને ૧૧ સંભાવિત વ્યૂહાત્મક રોકાણકારો) નો સંપર્ક કર્યો, જેમાંથી ૧૬ પક્ષકારો (૧૧ નાણાકીય રોકાણકારો અને ૫ વ્યૂહાત્મક રોકાણકારો) એ કંપનીમાં રસ દર્શાવ્યો. પ્રસ્તાવિત નિરાકરણ અરજદારોની છટણી બાદ, વિષયક નિરાકરણ યોજના તા. ૩૦ સપ્ટેમ્બર, ૨૦૧૭ ના રોજ આઈ.આર.પી. સમક્ષ રજૂ કરવામાં આવી હતી, જેને તા. ૪થી ઓક્ટોબર, ૨૦૧૭ ના રોજ ઈ-મતદાન દ્વારા યોજાયેલી સી.ઓ.સી. ની બેઠકમાં વિચારણા માટે લેવામાં આવી હતી. ૬૬.૫૭% મતહિસ્સો ધરાવતા નાણાકીય ઋણદાતાઓએ પ્રસ્તાવિત નિરાકરણ યોજનાને મંજૂરી આપવા તરફ મતદાન કર્યું, જ્યારે ૩૩.૪૩% મતહિસ્સો ધરાવતા અસહમત નાણાકીય ઋણદાતાઓએ પ્રસ્તાવિત નિરાકરણ યોજનાના વિરોધમાં મતદાન કર્યું. પરિણામે, ૭૫% થી ઓછો નહીં એવો મતહિસ્સો ધરાવતા નાણાકીય ઋણદાતાઓના આવશ્યક ટકાવાર સમર્થનના અભાવે, પ્રસ્તાવિત નિરાકરણ યોજના મંજૂર થઈ નહીં અથવા નકારવામાં આવી. ત્યારબાદ આઈ.આર.પી. એ તા. ૧૨મી ઓક્ટોબર, ૨૦૧૭ ના રોજ, આઈ.આઈ.એલ. વિરુદ્ધ લિક્વિડેશન પ્રક્રિયા શરૂ કરવા પ્રાર્થના સાથે નિરાકરણકારી સત્તાધિકારી (એનસીએલટી) સમક્ષ અરજી દાખલ કરી. એનસીએલટી, મુંબઈએ, બંને પક્ષોની રજૂઆતોનો વિચાર કર્યા બાદ, અદાલતમાં તા. ૨૩મી નવેમ્બર, ૨૦૧૭ ના રોજ ઉચ્ચારિત તથા તા. ૮મી ડિસેમ્બર, ૨૦૧૭ ના રોજ પ્રદાન કરાયેલા આદેશ દ્વારા, કોર્પોરેટ દેવાદાર (આઈ.આઈ.એલ.) વિરુદ્ધ લિક્વિડેશન કાર્યવાહી શરૂ કરવાનો નિર્દેશ આપ્યો. અપીલોના બીજા સમૂહની મુખ્ય અપીલમાં અપીલકર્તા, જે કોર્પોરેટ દેવાદાર (આઈ.આઈ.એલ.) ના ભૂતપૂર્વ અધ્યક્ષ અને વ્યવસ્થાપક નિયામક હતા, તેમણે એનસીએલટી, મુંબઈ સમક્ષ એક વચગાળાની અરજી દાખલ કરી હતી, જેમાં અસહમત નાણાકીય ઋણદાતાઓને સોગંદ ઉપર તે કારણો/આધાર અથવા નિરાકરણ યોજનાના વિરોધમાં મતદાન કરતી વખતે અપનાવાયેલી નિર્ણય પ્રક્રિયા જાહેર કરવા નિર્દેશિત કરવામાં આવે અને એ જાહેર કરવામાં આવે કે અસહમત નાણાકીય ઋણદાતાઓએ લિક્વિડેશનના દુર્ભાવનાપૂર્ણ આશયથી મતદાન કર્યું હતું

અને તેથી તેમના મત અવગણવા યોગ્ય છે, તેવી પ્રાર્થના કરવામાં આવી હતી. કોર્પોરેટ દેવાદાર (આઈ.આઈ.એલ.) ના કામદારોના સંઘે પણ કંપનીના લિક્વિડેશનનો વિરોધ કરતી વચગાળાની અરજી દાખલ કરી હતી. નિરાકરણ અરજદારે પણ, તેને સંશોધિત નિરાકરણ યોજના રજૂ કરવાની અને તે અંગે નવેસરથી મતદાન બોલાવવા મંજૂરી આપવામાં આવે, ભલે શેરધારકોની મંજૂરી મેળવવા માટે અગાઉ કલ્પાયેલી સમયમર્યાદા વીતી ગઈ હોય, તે માટે અરજી દાખલ કરી હતી. બીજા સમૂહની અપીલોમાંના અપીલકર્તાઓ મુજબ, એનસીએલટીએ સંબંધિત અરજીઓ પર વિરોધી પક્ષકારોનો જવાબ માંગ્યો નહોતો અને તેના બદલે અરજીઓ નકારી કાઢતા તથા કોર્પોરેટ દેવાદાર વિરુદ્ધ લિક્વિડેશન કાર્યવાહી શરૂ કરવાનો નિર્દેશ આપતા વિવાદિત આદેશ પારિત કર્યો હતો. કોર્પોરેટ દેવાદાર (આઈ.આઈ.એલ.) સંબંધિત મુખ્ય અપીલના અપીલકર્તાઓએ એનસીએલટી, મુંબઈના નિર્ણય વિરુદ્ધ એનસીએલએટી સમક્ષ અપીલ દાખલ કરી હતી. આ અપીલ બીજી એક કોર્પોરેટ દેવાદાર (કે.એસ. એન્ડ પી.આઈ.પી.એલ.) સંબંધિત અપીલો સાથે સાંભળવામાં આવી હતી અને બધી અપીલોમાં સામાન્ય મુદ્દો સંકળાયેલ હોવાથી એનસીએલએટી દ્વારા એકસાથે તેનો નિકાલ કરવામાં આવ્યો હતો. ઉપરોક્ત મુજબ, વિવાદિત ચુકાદા દ્વારા એનસીએલએટીએ ઠરાવ્યું છે કે નાણાકીય ઋણદાતાઓના ૭૫% થી ઓછા નહીં એવા મતહિસ્સાના મત દ્વારા નિરાકરણ યોજનાને મંજૂરી આપવાની આવશ્યકતા ફરજિયાત હતી અને તેથી અપીલકર્તા દ્વારા કરાયેલ અપીલ ફગાવી દીધી હતી. આથી વ્યથિત થઈ, ઉક્ત અપીલકર્તા તથા કે.એસ. એન્ડ પી.આઈ.પી.એલ. ના કામદારોના સંઘે અનુક્રમે એનસીએલએટી અને વડી અદાલતના ઉક્ત નિર્ણય વિરુદ્ધ અપીલો દાખલ કરી છે.

૧૦. કોર્પોરેટ દેવાદાર કેએસ એન્ડ પી આઈ પી એલના કેસમાં અપીલકર્તા તરફથી હાજર રહેલા વિદ્વાન પરિષ્ઠ વકીલ શ્રી સી.યુ. સિંહે બે-મુખી દલીલો રજૂ કરી હતી. પ્રથમ દલીલ ઓક્ટોબર, ૨૦૧૭માં સી ઓ સી દ્વારા પસાર

કરાયેલા ઠરાવની તારીખે લાગુ પડતી બિનસુધારિત જોગવાઈઓના આધાર પર છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે તે જોગવાઈઓના ચથોચિત અર્થઘટન પરથી એવું ઠરાવવું જોઈએ કે તે ફરજિયાત સ્વરૂપની નહોતી. માન્ય રાખીએ કે તે ફરજિયાત હતી તો પણ, ૨૭મી ઓક્ટોબર, ૨૦૧૭ના રોજ નાણાકીય દેવાદારોના એક નોંધપાત્ર વર્ગે મતદાનમાંથી અલિપ્તતા રાખી હતી, તેથી આવશ્યક મતહિસ્સાના ટકાવારીની ગણતરીના હેતુ માટે તેમના મતોને અવગણવા જરૂરી હતા. તે સ્થિતિમાં, તે ૭૫% કરતાં વધુ થાય છે. તેમાં, ઠરાવ પ્રસ્તાવને મંજૂરી માટેના મતોની ટકાવારી (૫૫.૭૩%) હતી અને પ્રસ્તાવને નકારી કાઢતા મતહિસ્સાની ટકાવારી માત્ર ૧૫.૧૫% હતી. માત્ર આ મતોને ધ્યાનમાં લઈએ તો, મંજૂરી માટેના મતહિસ્સાની પ્રમાણાનુપાતિક ટકાવારી સ્પષ્ટપણે ૭૫% કરતાં વધુ થશે (અર્થાત્ આશરે ૭૮.૬૩%). આમ સમજતાં, એન સી એલ ટી મુંબઈએ ઠરાવ પ્રસ્તાવને મંજૂરી આપવી જોઈએ હતી. દલીલનો બીજો પાસો એ છે કે એન સી એલ એ ટી, જેણે ૬મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૧૮ના રોજ અપીલોનો નિર્ણય કર્યો હતો, તેણે ૨૩મી નવેમ્બર, ૨૦૧૭થી અમલમાં આવેલી સુધારાઓ તથા ત્યારબાદ ૬મી જૂન, ૨૦૧૮થી અમલમાં આવેલી આઈ એન્ડ બી કોડની જોગવાઈઓમાં વધુ એક સુધારો, તેમજ ૪થી જુલાઈ, ૨૦૧૮થી અમલમાં આવેલી ભારતની ઇન્સોલ્વન્સી એન્ડ બેન્કરપ્સી બોર્ડ (કોર્પોરેટ વ્યક્તિઓ માટેની ઇન્સોલ્વન્સી રીઝોલ્યુશન પ્રક્રિયા) નિયમાવલિ, ૨૦૧૬માં થયેલા સુધારાને પણ ધ્યાનમાં લેવા જોઈએ હતા. કારણ કે, તે સુધારાઓ અપીલો બાકી હોવા દરમિયાન અમલમાં આવ્યા હતા. વધુમાં, જણાવેલ સુધારાઓનો તાત્પર્ય એ દર્શાવે છે કે સી ઓ સીએ પોતાના અભિગમમાં વસ્તુનિષ્ઠ રહેવું જોઈએ અને ઠરાવ પ્રસ્તાવની કાર્યક્ષમતા અને જીવંતતા પર વિચાર કરવો જોઈએ તથા પરિસ્થિતિ અનુસાર પ્રસ્તાવને મંજૂરી કે અસ્વીકાર કરવા માટે કારણો દર્શાવવા આવશ્યક છે. વધારામાં, નાણાકીય દેવાદારોના મતના ટકા અંગેની આવશ્યકતા ઘટાડીને મતહિસ્સાના ૬૬% સુધી લાવવામાં આવી હતી, જે વર્તમાન કેસમાં ૨૭મી ઓક્ટોબર, ૨૦૧૭ના રોજ બોલાવવામાં આવેલી બેઠકમાં આપવામાં આવેલી ૫૫.૭૩% મંજૂરી તથા ત્યારબાદ ૩૦મી ઓક્ટોબર, ૨૦૧૭ના રોજ

ઓરિએન્ટલ બેન્ક ઓફ કોમર્સ દ્વારા ઇમેઇલ મારફતે સંપ્રેષિત સિદ્ધાંતતઃ મંજૂરી, જેને ૧૦.૯૪% મતશક્તિ હતી, તેના કારણે પૂર્ણ થઈ ગઈ હતી. હકીકતમાં, આ દલીલ એ અનુમાન પર આધારિત છે કે ૨૩મી નવેમ્બર, ૨૦૧૭થી અને વિશેષ કરીને ૬મી જૂન, ૨૦૧૮થી અમલમાં લાવવામાં આવેલા કોડના સુધારાઓને પૂર્વલક્ષી પ્રભાવ હશે, જે જણાવેલ સુધારાઓ પાછળ રહેલી વિધાનમંડળીય મનશાથી સ્પષ્ટ થાય છે. જણાવેલ સુધારાઓ પ્રારંભથી જ તથા બાકી કાર્યવાહી પર પણ લાગુ પડે છે, કારણ કે તેઓ ૨૭મી ઓક્ટોબર, ૨૦૧૭ના ઠરાવની તારીખે લાગુ પડતી મૂળ જોગવાઈને અને નિર્ણાયક સત્તા સમક્ષ આઈ આર પી દ્વારા સોગંદનામું દાખલ કરાયેલ તારીખે લાગુ જોગવાઈને પ્રતિસ્થાપિત કરવા માટે છે. આ દલીલને મજબૂત બનાવવા માટે ગોટ્ટુમુક્કલા વેંકટ કૃષ્ણમરાજુ વિ. યુનિયન ઓફ ઇન્ડિયા [૧-૨૦૧૮) એસ સી સી ઓનલાઈન એસ સી ૧૩૮૬-પરિચ્છેદ ૧૩-૧૬.], ગવર્મેન્ટ ઓફ ઇન્ડિયા વિ. ઇન્ડિયા ટોબેકો અસોસિએશન [૨-(૨૦૦૫) ૭ એસસીસી ૩૯૬ પરિચ્છેદો ૧૪-૧૬, ૨૪, ૨૬ અને ૨૮.] અને ઝિલે સિંહ વિ. સ્ટેટ ઓફ હરિયાણા [૩-(૨૦૦૪) ૮ એસ.સી.સી. ૧ પરિચ્છેદ ૧૪-૧૬.] માં કરાયેલા નિવેદનો પર આધાર મૂકવામાં આવ્યો છે. કલમ ૩૦(૪)માં થયેલો સુધારો બાકી કાર્યવાહી પર લાગુ પડે છે એવી દલીલના સમર્થનમાં મિથિલેશ કુમારી એન્ડ અનધર વિ. પ્રેમ બેહારી ખરે [૪-(૧૯૮૯) ૨ એસ.સી.સી. ૯૫. પરિચ્છેદ ૨૪ અને તેમજ પરિચ્છેદો ૧, ૨૩ અને ૨૫ પણ જુઓ], દાહીબેન (રણછોડજી જીવણજીની વિધવા) એન્ડ અન્યો વિ. વાસનજી કેવળભાઈ (મૃત) એન્ડ અન્યો [૫-(૧૯૯૫) સપ્લિ. ૨ એસ.સી.સી. ૨૯૫. પરિચ્છેદ ૧૩ અને તેમજ પરિચ્છેદો ૧૨, ૧૪ અને ૧૫ પણ જુઓ.]ના ચુકાદાઓ પર આધાર મૂકવામાં આવ્યો છે. વધુમાં, બી.કે. એજ્યુકેશનલ સર્વિસેસ પ્રાઇવેટ લિમિટેડ વિ. પરાગ ગુપ્તા એન્ડ એસોસિયેટ્સ [૬-(૨૦૧૮) એસીસી ઓનલાઈન એસસી ૧૯૨૧ ફકરો ૪૫.] ના નિર્ણય પર પણ આધાર મૂકવામાં આવ્યો છે, જેમાં ૬મી જૂન, ૨૦૧૮થી આઈ એન્ડ બી કોડમાં એ જ સુધારા અધિનિયમ દ્વારા દાખલ કરાયેલી કલમ ૨૩૮-એની લાગુપડતાની ચર્ચા કરવામાં આવી હતી. આ નિર્ણયમાં, અદાલતે ઠરાવ્યું હતું કે સુધારા પાછળની

વિધાનમંડળીય મનશા એવી હતી કે આઈ એન્ડ બી કોડની કલમ ૭ અને ૯ હેઠળ દાખલ અરજીઓ તથા તેમાંથી ઉત્પન્ન અપીલોનો નિર્ણય કરતી વખતે એન સી એલ ટી અને એન સી એલ એ ટી સમક્ષ શરૂઆતથી જ મર્યાદા અધિનિયમ લાગુ પડે. સ્ટેટ બેન્ક ઓફ ઇન્ડિયા વિ. રામકૃષ્ણન [૭-(૨૦૧૮) એસસીસી ઓનલાઈન એસસી ૯૬૩. પરિચ્છેદ ૩૪.] ના નિર્ણય પર પણ આધાર મૂકવામાં આવ્યો છે, જેમાં કોર્પોરેટ દેવાદાર માટેના ગેરંટી કરારમાં જામીનદાર સંબંધિત આઈ એન્ડ બી કોડની કલમ-૧૪(૩)માં પ્રતિસ્થાપન દ્વારા કરાયેલા સુધારાની ચર્ચા કરવામાં આવી હતી. અદાલતે ઠરાવ્યું હતું કે આ સુધારો પૂર્વલક્ષી હતો. રસ્તમ એન્ડ હોર્નબી (૧) લિમિટેડ વિ. ટી.બી. કાડોમ [૮-(૧૯૭૬) ૩ એસ.સી.સી. ૭૧. અનુચ્છેદ ૬.] ના નિર્ણય પર પણ આધાર મૂકવામાં આવ્યો છે, જેમાં આ અદાલતે પૂર્વલક્ષી ઔદ્યોગિક વિવાદ અધિનિયમ, ૧૯૪૭ ની કલમ ૨-અ વિષેની વ્યાખ્યા અને તે જ અર્થમાં ભારત સિંહ વિ. મેનેજમેન્ટ ઓફ ન્યૂ દિલ્હી ટ્યુબરક્યુલોસિસ સેન્ટર, ન્યૂ દિલ્હી [૯-(૧૯૮૬) ૨ એસ.સી.સી. ૬૧૪, અનુચ્છેદો ૨, ૫-૬, ૧૦-૧૪] માં પણ આવું જ નિર્ધારિત કરવામાં આવ્યું છે. દલીલનો મુખ્ય સાર એવો છે કે આઈ એન્ડ બી સંહિતાનો હેતુ લિક્વિડેશન કરતાં ઉકેલ લાવવાનો છે તેમજ આવા વ્યક્તિઓની સંપત્તિનું મૂલ્ય મહત્તમ કરવાનો છે, જેથી ઉદ્યોગસાહસિકતાને પ્રોત્સાહન મળે. આ દલીલને વધુ મજબૂત બનાવવા માટે માર્ચ ૨૦૧૮ ની દીવાલિયાપણું કાયદા સમિતિના અહેવાલ પર પણ આધાર મૂકવામાં આવ્યો છે. તેનાં પરિચ્છેદ ૧૧.૬ માં જણાવવામાં આવ્યું છે કે ઉકેલને પ્રોત્સાહન આપવાના આઈ એન્ડ બી સંહિતાના જાહેર કરાયેલા હેતુને આગળ ધપાવવા માટે ઉકેલ યોજના મંજૂર કરવા માટેનો મતહિસ્સો ૬૬% સુધી ઘટાડવામાં આવી શકે. રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે એનસીએલએટી સમક્ષ અપીલ લંબિત હતી તે દરમિયાન અમલમાં લાવવામાં આવેલી સુધારેલી જોગવાઈઓના સંદર્ભમાં આ બાબત એનસીએલએટી દ્વારા ધ્યાનમાં લેવી જોઈએ હતી. વધુમાં એવો પણ દાવો કરવામાં આવે છે કે નિર્ધારક સત્તાધિકારી (એનસીએલટી) તેમજ અપીલીય સત્તાધિકારી (એનસીએલએટી), ઉકેલ યોજનાને મંજૂરી આપતી વખતે કે નામંજૂર કરતી વખતે, ન્યાયસંગત મનનો

ઉપયોગ કરવા અને તેમના સમક્ષ રહેલા વિશિષ્ટ કેસના તથ્યો અને પરિસ્થિતિઓ તથા ઉકેલ વ્યવસાયિક દ્વારા તેના સોગંદનામામાં નોંધાયેલ અનુકૂળ અભિપ્રાયને ધ્યાનમાં રાખીને સામાજિક-આર્થિક હિત પ્રત્યે સજાગ રહેવા બંધાયેલ છે, કે કોર્પોરેટ દેણદારને પુનર્જીવિત કરવાની સંપૂર્ણ શક્યતા હતી. એમ/એસ. એટલસ ફાઇનાન્શિયલ રિસર્ચ એન્ડ કન્સલ્ટિંગ પ્રાઇવેટ લિમિટેડ દ્વારા કોર્પોરેટ દેણદાર (કેએસ એન્ડ પી આઇ પીઆઇએલ) અંગે કરવામાં આવેલા વ્યાપક ટેકનો ઇકોનોમિક વાચબિલિટી અભ્યાસ સંબંધિત અહેવાલ અનુસાર પણ નોંધાયું છે કે કંપની તકનીકી રીતે શક્ય અને આર્થિક રીતે વ્યવહારુ હતી. કાર્યકારી મૂડી લોન ખાતામાં કામગીરીનો અચાનક અને એકતરફી બંધ થવાને કારણે કોર્પોરેટ દેણદાર નાણાકીય સંકટનો સામનો કરી રહ્યો હતો અને પ્રસ્તાવિત ઉકેલ યોજનાએ આઇ એન્ડ બી સંહિતાની જોગવાઈઓ હેઠળ તેની મંજૂરી માટેના તમામ પાત્રતા માપદંડો પૂર્ણ કર્યા હતા. વધુમાં, મતભેદ ધરાવતા નાણાકીય ઋણદાતાઓએ ઉકેલ પ્રસ્તાવ નામંજૂર કરવા માટે કોઈપણ કારણ રજૂ કરવામાં નિષ્ફળ ગયા હોવાથી, એ અનિવાર્ય રીતે અનુસરવું પડે છે કે તેમણે એવું સદ્ભાવથી નહીં પરંતુ દુર્ભાવનાપૂર્વક કર્યું હતું, જે નિર્ધારક સત્તાધિકારી અને અપીલીય સત્તાધિકારીના હસ્તક્ષેપને આવશ્યક બનાવે છે.

૧૧. શ્રી એ.એમ. સિંઘવી, કોર્પોરેટ દેણદાર (આઇ.આઇ.એલ.) સંબંધે અપીલકર્તા તરફથી હાજર રહેલા વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલે રજૂ કર્યું કે, જાહેર હિતના સંરક્ષક તરીકેની સી.ઓ.સી. પર આઇ એન્ડ બી સંહિતાની કલમ ૩૦(જ) હેઠળ પોતાની સત્તાનો વાજબી અને ન્યાયસંગત રીતે ઉપયોગ કરવાની વૈધાનિક ફરજ છે. કલમ ૩૦(જ) સી.ઓ.સી. પર એવી જવાબદારી મૂકે છે કે તે એવો નિવારણ યોજના સ્વીકારે, જે ઉપરી નજરે જ લિક્વિડેશન કરતાં વધુ વ્યવહારક્ષમ હોય. તેમના મતે, ખાસ કરીને તારીખ ૨૩ નવેમ્બર, ૨૦૧૭ થી અમલમાં આવેલા કલમ ૩૦(જ) ના સુધારાઓ માત્ર કાયદાની સ્પષ્ટતા/જાહેરાત કરનારા છે અને

પરિણામસ્વરૂપ, તે ભૂતકાળની અસરથી લાગુ પડે છે. તેઓ રજૂ કરે છે કે ઠરાવ યોજના અંગે વ્યક્ત કરાયેલા અભિપ્રાય માટે, તે મંજૂરી માટે હોય કે અસ્વીકાર માટે, કારણો આપવાનું, સીઓસીના ચુકિતસંગત અને ન્યાયસંગત અભિગમની આવશ્યકતા પૂર્ણ કરવાનો મૂળ સાર છે. આ રીતે અપાયેલા કારણો દર્શાવશે કે તે નાણાકીય ઋણદાતાઓનો સદ્ભાવપૂર્વકનો કૃત્ય છે કે દ્વેષપૂર્ણ કૃત્ય. આ બાબત હવે સુધારેલ નિયમન ૩૯(૩) દ્વારા, જે ૪થી જુલાઈ, ૨૦૧૮થી અમલમાં આવ્યું છે, સ્પષ્ટ કરી અને પુનઃસ્થાપિત કરવામાં આવી છે. સ્પષ્ટીકરણાત્મક સુધારા તરીકે, તે પૂર્વલક્ષી અસર પામશે અને પ્રલંબિત કાર્યવાહી પર પણ લાગુ પડશે. ત્યારબાદ એવી દલીલ કરવામાં આવે છે કે જો કોઈ કારણ દર્શાવવામાં આવ્યું ન હોય અથવા ઉપલબ્ધ ન બને, તો અદાલત, સંબંધિત નાણાકીય ઋણદાતા દ્વારા સત્તાના પ્રયોગને રદ કરવામાં નિષ્પ્રભ નથી, જો નોંધપોથીમાંથી પ્રગટ થતી પરિસ્થિતિઓ પરથી એવો અનુમાન કરવો શક્ય હોય કે આવી સત્તાનો પ્રયોગ ખોટી રીતે કરવામાં આવ્યો હતો. આ રજૂઆતને મજબૂત કરવા માટે **માર્ડિયા કેમિકલ્સ લિમિટેડ અને અન્ય વિ. યુનિયન ઓફ ઇન્ડિયા અને અન્ય** [૧૦-(૨૦૦૪) ૪ એસસીસી ૩૧૧, પારા-૪૫] પર આધાર મૂકવામાં આવ્યો, જેમાં સારફેઈસી અધિનિયમની કલમ ૧૩માં ન્યાયસંગતતા અને ચુકિતસંગતતાની આવશ્યકતા વાંચી દાખલ કરવામાં આવી હતી. અદાલતે જાહેર કર્યું કે કારણો આપવાના અને સંપ્રેષિત કરવાના ફરજિયાત છે. ન્યાયસંગતતા અને ચુકિતસંગતતાના સિદ્ધાંતનું આ “વાંચી દાખલ કરવું” અંતે તે અધિનિયમની કલમ ૧૩(૩-અ)ના સ્વરૂપમાં સંહિતાબદ્ધ કરવામાં આવ્યું. કલમ ૩૦(૪) જેટલી દમનકારી જોગવાઈઓ બાબતે, જેનો અનિવાર્ય પરિણામ નિગમ ઋણદારના પ્રવિલયમાં થાય છે, આવી વ્યાખ્યા અનિવાર્ય હતી. આઈ એન્ડ બી કોડની જોગવાઈઓનું એવું અર્થઘટન કરવું જોઈએ કે તે નાણાકીય ઋણદાતા-કેન્દ્રિત ન રહે, પરંતુ એવો સર્વસમાવેશક અભિગમ રહે જેમાં તમામ હિતધારકોના હિતોનું સંતુલન જળવાય અને વિશેષ કરીને નિગમ ઋણદારના પુનર્જીવનની શક્યતા શોધવા તથા સંપત્તિઓના મૂલ્યના મહત્તમીકરણ માટે પ્રયત્ન થાય. વર્તમાન મામલામાં, વિદ્વાન વકીલ દલીલ કરે છે, અસંમતિ

દર્શાવનાર નાણાકીય ઋણદાતાઓએ નિર્ધારક સત્તાધિકારી (એનસીએલટી) સમક્ષ માત્ર એટલી જ દલીલ લીધી હતી કે તેમણે વેપારિક નિર્ણય લીધો હતો અને તે ન્યાયિક તપાસ માટે ખુલ્લો ન હતો. વિદ્વાન વકીલ દલીલ કરે છે કે ભલે તે વેપારિક નિર્ણય હોય, તો પણ તે સ્પર્શનીય કારણોથી સમર્થિત એવા ચુકિતસંગત અને ન્યાયસંગત અભિગમની કસોટી પૂર્ણ કરવી જ જોઈએ. કારણોના અભાવે, નિર્ધારક સત્તાધિકારી (એનસીએલટી)એ સીઓસી દ્વારા સત્તાના પ્રયોગની ચુકિતસંગતતા અને તે કોડના ઉદ્દેશ સાથે સુસંગત છે કે નહીં તે નિશ્ચિત કરવા માટે પોતાની અધિકારિતા વાપરવી જ જોઈએ. જો ઠરાવ યોજના પ્રથમ દ્રષ્ટિએ કાર્યક્ષમ હોય અને છતાં અસંમતિ દર્શાવનાર નાણાકીય ઋણદાતાઓ તેને અસ્વીકાર કરે, તો સત્તાનો એવો પ્રયોગ કોડની નીતિને વિરુદ્ધ ગણાશે, જેને કારણે નિર્ધારક સત્તાધિકારી (એનસીએલટી)ના હસ્તક્ષેપની જરૂર પડશે. જ્યારે, એવો મામલો ૧૦(૨૦૦૪) ૪ એસસીસી ૩૧૧, પરિચ્છેદ ૪૫ સૂચવે છે. યોજનાને મંજૂરી આપવાની પોતાની સત્તાનો ઉપયોગ કરવો તે સી.ઓ.સી.નું કર્તવ્ય છે. વાણિજ્યિક નિર્ણય અંગે અસહમત નાણાકીય લેણદારોના બચાવનો પ્રતિઉત્તર આપવા માટે **પેડફિલ્ડ એન્ડ અધર્સ વિ. મિનિસ્ટર ઓફ એગ્રીકલ્ચર, ફિશરીઝ એન્ડ ફૂડ** [૧૧-(૧૯૬૮) ૨ ડબ્લ્યુ.એલ.આર. ૯૨૪] અને **ધામપુર શુગર મિલ્સ લિમિટેડ વિ. સ્ટેટ ઓફ યુ.પી. એન્ડ અધર્સ** [૧૨-(૨૦૦૭) ૮ એસ.સી.સી. ૩૨૮] પર આધાર રાખવામાં આવ્યો હતો. વિદ્વાન વકીલ દલીલ કરે છે કે પ્રસ્તાવિત નિરાકરણ યોજનામાં દર્શાવાયેલ સાધ્યતા અને વ્યવહાર્યતાનો વિચાર કરવામાં સી.ઓ.સી. દ્વારા કર્તવ્યનો ત્યાગ ઘાતક સાબિત થશે. જો પ્રસ્તાવિત નિરાકરણ યોજના નકારવામાં દૂષિત અભિગમ ન ગણાય, તો પણ તે સી.ઓ.સી. દ્વારા મનનો ઉપયોગ ન કર્યાનો કિસ્સો ગણાશે. **ટાટા સેલ્યુલર વિ. યુનિયન ઓફ ઇન્ડિયા** [૧૩-(૧૯૯૬) ૬ એસ.સી.સી. ૬૫૧ પરિચ્છેદ-૭૩ અને ૭૭.] માં પ્રતિપાદિત ન્યાયિક સમીક્ષાની મર્યાદાની કસોટી, સી.ઓ.સી. દ્વારા સત્તાના અંકુશહીન ઉપયોગને વશમાં રાખવા માટે લાગુ કરવી જોઈએ. જો ન્યાયમંચને સંતોષ થાય કે એવો નિર્ણય કોઈપણ ચુકિતસંગત અને વિવેકી વ્યક્તિ દ્વારા લેવાયો હોઈ શકે નહીં, તો તે અસહમત

નાણાકીય લેણદારોના અભિપ્રાયને નિશ્ચિતપણે નકારી શકે. જો પરિસ્થિતિઓ સૂચવે કે અસહમત નાણાકીય લેણદારોનો નિર્ણય સત્તાના દુરુપયોગનું પરિણામ હતો અથવા તર્કહીન અને અયોગ્ય હતો, તો નિર્ધારણ સત્તાધિકારી (એન.સી.એલ.ટી.) માટે હસ્તક્ષેપ કરવો પણ સંભવ છે. **યુનિયન ઓફ ઇન્ડિયા એન્ડ અનધર વિ. સાયનામાઈડ ઇન્ડિયા લિમિટેડ એન્ડ અનધર** [૧૪-(૧૯૮૭) ૨ એસ.સી.સી. ૭૨૦ પરિચ્છેદ ૪] તથા **શ્રી સીતારામ શુગર કંપની લિમિટેડ એન્ડ અનધર વિ. યુનિયન ઓફ ઇન્ડિયા એન્ડ અધર્સ** [૧૫-(૧૯૯૦) ૩ એસ.સી.સી. ૨૨૩ પરિચ્છેદો - ૪૭-૪૯, ૫૧-૫૩, ૫૭-૫૮] ના નિર્ણય પર પણ આધાર રાખવામાં આવ્યો છે. આઈ. એન્ડ બી. કોડની કલમ ૩૦(૪) માં ૨૩મી નવેમ્બર, ૨૦૧૭થી અમલમાં આવેલ સુધારા અંગે દલીલ કરવામાં આવે છે કે તે માત્ર સ્પષ્ટીકરણાત્મક તરીકે જ સમજવો જોઈએ અને પરિણામે તેને પૂર્વપ્રભાવી અસર આપવી જોઈએ. કારણ કે આઈ. એન્ડ બી. કોડની કલમ ૩૦(૪) હેઠળ સી.ઓ.સી.ના ઘટકો, એટલે કે નાણાકીય લેણદારોને આપવામાં આવેલી વિવેકસત્તા, ન્યાયસંગત રીતે અને કોર્પોરેટ દેવાદારના પુનરુત્થાન માટે પ્રસ્તાવિત યોજનાની સાધ્યતા અને વ્યવહાર્યતાને યોગ્ય માન આપીને જ વાપરવાની છે. પ્રસ્તાવિત નિરાકરણ યોજનાને મંજૂર કરવા અથવા નકારવાની કાયદેસર ફરજ નિભાવવામાં તેના સિવાય બીજું કશું સંબંધિત નથી. આઈ. એન્ડ બી. કોડની કલમ ૩૦(૪) ના બીજા સુધારા અંગે, જે ૬મી જૂન, ૨૦૧૮થી અમલમાં આવ્યો અને મતદાનની મર્યાદા ૭૫%થી ઘટાડીને ૬૬% કરવામાં આવી, વિદ્વાન વકીલ દલીલ કરે છે કે તે પણ આ કલમ કાયદાપુસ્તકમાં લાવવામાં આવી તે સમયથી જ અમલમાં માનવો જોઈએ. કારણ કે વિધાનમંડળે જાગૃતપણે મર્યાદાની આવશ્યકતા ૬૬% સુધી ઘટાડી હતી. તેનો હેતુ નિરાકરણ પ્રક્રિયાઓમાં વધુ લવચીકતા પ્રવેશાવવાનો અને કોર્પોરેટ દેવાદારના પુનરુત્થાન માટેના પ્રયત્નોને સર્વાધિક બનાવવાનો હતો વિસ્તૃત જાહેર હિતોમાં. સંસદનો હેતુ એ અણગમતી પરિસ્થિતિ દૂર કરવાનો હતો કે જે ઊંચી મર્યાદા ઉભી કરી રહી હતી; અને તેને ઘટાડીને, સંસદનો આશય કોર્પોરેટ દેવાદારના પુનર્જીવનને પ્રોત્સાહન આપવાનો અને સંપત્તિના મૂલ્યના

મહત્તમીકરણનો તથા લિક્વિડેશનને નિરુત્સાહિત કરવાનો હતો, જેનાથી કાર્યરત કંપની બંધ થઈ જતી હોય છે અને જેના પર ઘણા હિતધારકો, જેમ કે તેના કામદારો, નિર્ભર હોય છે. અપીલકર્તાની સ્થિતિ અંગે, કે તે કોર્પોરેટ દેવાદારના ભૂતપૂર્વ ચેરમેન અને મેનેજિંગ ડિરેક્ટર છે, જે વાંધો લેવામાં આવ્યો છે, તેના સંબંધમાં દલીલ કરવામાં આવે છે કે એવો વાંધો પ્રથમવાર ઉઠાવવામાં આવ્યો છે, અને કોઈપણ સ્થિતિમાં, આઈ એન્ડ બી કોડની કલમ ૬૧ માં રહેલી સ્પષ્ટ જોગવાઈને ધ્યાનમાં લેતા તેને માન્ય રાખી શકાય તેમ નથી, અને વિશેષ કરીને તેથી કે અપીલકર્તાએ નિર્ધારક સત્તા (એનસીએલટી) સમક્ષ અરજી દાખલ કરીને કાર્યવાહી આરંભી હતી અને અપીલકર્તા, શેરહોલ્ડર હોવાના કારણે, કોર્પોરેટ દેવાદારના લિક્વિડેશનને બદલે તેના પુનર્જીવન માટે આગ્રહ રાખવાનો વાજબી આધાર ધરાવતો હતો. આઈ એન્ડ બી કોડની કલમ ૨૯એ મુજબ, કોર્પોરેટ દેવાદાર સાથે સંયુક્ત રીતે અથવા સહમતીમાં કાર્યરત વ્યક્તિ તરીકે અપીલકર્તાની પાત્રતા અંગે જે વાંધો છે, તેના સંબંધમાં દલીલ કરવામાં આવે છે કે આ વાંધો પણ પ્રથમવાર જ લેવામાં આવી રહ્યો હતો. નોંધનીય છે કે આઈ એન્ડ બી કોડની કલમ ૨૯એ ૨૩મી નવેમ્બર, ૨૦૧૭ થી જ અમલમાં આવી હતી, અને જ્યારે સી ઓ સી દ્વારા રિઝોલ્યુશન યોજના પર વિચાર કરવામાં આવ્યો હતો ત્યારે તે અસ્તિત્વમાં જ નહોતી. વધુમાં, અપીલકર્તાએ કરેલી અપીલનો વ્યાપ એ હતો કે નિર્ધારક સત્તાને અસહમતિ વ્યક્ત કરનાર નાણાકીય લેણદારો દ્વારા રિઝોલ્યુશન યોજનાના કરાયેલા અયોગ્ય નકારી કાઢવામાં હસ્તક્ષેપ કરવા માટે પોકારવામાં આવે, અને અપીલકર્તાની કોઈ સ્વતંત્ર યોજના રજૂ કરવા માટે નહીં. આ રીતે સમજીએ તો, આઈ એન્ડ બી કોડની કલમ ૨૯એનો કોઈ લાગુ પડતો પ્રશ્ન ઊભો થતો નથી અને કોઈપણ સ્થિતિમાં, જો પ્રસ્તાવિત રિઝોલ્યુશન યોજનાને આગળ ધપાવવાની હોય, તો અપીલકર્તાનો રિઝોલ્યુશન અરજદાર સાથે કોઈ કારણસર સંબંધ નથી. વિદ્વાન વકીલ રજૂ કરે છે કે અપીલ મંજૂર કરવામાં આવે અને પ્રસ્તાવિત રિઝોલ્યુશન યોજનાના નવા સિરેથી પુનર્વિચાર માટે મામલો નિર્ધારક સત્તા (એનસીએલટી)ની ફાઈલ પર પરત મોકલવામાં આવે.

૧૨. શ્રી કોલિન ગોન્સાલ્વેસ, કોર્પોરેટ દેવાદાર (આઈઆઈએલ) સંબંધી કામદારોના સંઘ તરફથી હાજર રહેલા વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ રજૂ કરે છે કે યોજનાના નકારથી કોર્પોરેટ દેવાદાર દ્વારા નિયોજિત કામદારો પર સીધી અસર પડશે. તેમના મતે, નિવારણ યોજના દર્શાવે છે કે કંપની કાર્યક્ષમ કંપની છે અને કંપનીને પુનર્જીવિત કરવા માટે તમામ પ્રયત્નો થવા જોઈએ અને અલ્પમતી નાણાકીય લેણદારોની મનમાની કે, તે બાબતે કહીએ તો, તેમની વ્યાવસાયિક પ્રજ્ઞાના બહાને, તેને લિક્વિડેશનમાં ધકેલી દેવી જોઈએ નહીં. **યુનાઈટેડ બેન્ક ઓફ ઈન્ડિયા, કલકત્તા વિ. અભિજિત ટી કો. પ્રા. લિ. અને અન્ય** [૧૬(૨૦૦૦) ૭ એસસીસી ૩૫૭ પરિચ્છેદ ૨૦] પર આધાર મૂકવામાં આવ્યો છે. અને **કરણ સિંહ તથા અન્ય વિ. ભગવાન સિંહ (મૃત) તેમના કાનૂની વારસદારો** દ્વારા તથા અન્ય [૧૭-(૧૯૯૬) ૭ એસસીસી ૫૯૯ અનુચ્છેદ-૭] અને વધારામાં, અન્ય એક નિગમિત દેવાદાર (આલોક એમ્પ્લોઈઝ બેનિફિટ એન્ડ વેલ્ફેર ટ્રસ્ટ) ના મામલામાં કંપની અપીલ (એટી) (દિવાળિયાપણું) નં. ૩૪૪ ઓફ ૨૦૧૮ માં તા. ૨૯મી નવેમ્બર, ૨૦૧૮ ના રોજ આપવામાં આવેલા એનસીએલએટીના નિર્ણય પર પણ આધાર મૂક્યો. તેમણે આર્થિક સર્વેક્ષણ ૨૦૧૭-૧૮ ખંડ ૨ માં આપવામાં આવેલ ચાર્ટ તરફ પણ અમારું ધ્યાન દોર્યું, જેથી તેઓ દલીલ કરી શકે કે જો આ અદાલત સુધારેલ જોગવાઈઓના આધારે અધિકરણ સત્તાધિકારી (એનસીએલટી) દ્વારા પુનર્વિચાર માટે કેસ પરત મોકલે, તો તેનું બહુ ઓછું પ્રભાવ પડશે, અને ખાસ કરીને તેથી કે નોંધપોથી પર પૂરતું સામગ્રી ઉપલબ્ધ છે, જે દર્શાવે છે કે નિગમિત દેવાદાર (આઈઆઈએલ) એક સક્ષમ કંપની છે અને તેને લિક્વિડેટ કરવાની જગ્યાએ પુનર્જીવિત કરવાની જરૂર છે.

૧૩. બીજી તરફ, શ્રી શ્યામ દીવાન, વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ અને સુશ્રી પ્રજ્ઞા બાઘેલે ઉપરોક્ત રજૂઆતોનો પ્રતિવાદ કર્યો અને એન.સી.એલ.એ.ટી. દ્વારા પહોંચાડવામાં આવેલા આ નિષ્કર્ષને સમર્થન આપ્યું કે આઈ એન્ડ બી કોડની કલમ

૩૦(૪) માં નિર્દિષ્ટ કરાયેલ આવશ્યકતા ફરજિયાત છે. તેમણે રજૂ કર્યું કે આઈ એન્ડ બી કોડ અગાઉની વ્યવસ્થાઓના અનુભવ પછી ઘડવામાં આવ્યો છે. કોડમાં પ્રતિપાદિત મુજબ, દરેક તબક્કે સંબંધિત તમામ પક્ષોએ પાલન કરવાના સમયમર્યાદાઓ અંગેની નવી પદ્ધતિ અપનાવવામાં મૂળભૂત ફેરફાર આવ્યો છે. તે ભલે નિરાકરણ પ્રક્રિયા હોય કે લિક્વિડેશન પ્રક્રિયા. આ બન્ને પ્રક્રિયાઓનો હેતુ ઝડપથી અને સમયબદ્ધ રીતે નિકાલ કરવાનું છે. કંપનીને પુનર્જીવિત કરવા માટે પ્રારંભિક સમયમર્યાદા અરજીની સ્વીકાર તારીખથી ૧૮૦ દિવસની આપવામાં આવી છે અને તે ૯૦ દિવસ સુધી વિસ્તારી શકાય તેવી છે. નિરાકરણ પ્રક્રિયા માટેની બાહ્ય સમયમર્યાદા ૨૭૦ દિવસ તરીકે નિર્ધારિત કરવામાં આવી છે અને જો નાણાકીય દેણદારોના આવશ્યક સંખ્યાબળના મતો દ્વારા (૭૫% થી ઓછા નહીં) નિરાકરણ યોજના મંજૂર ન થાય, તો લિક્વિડેશનનો આદેશ આપવા સિવાય બીજો કોઈ વિકલ્પ રહેતો નથી. નિર્ધારિત સમયમર્યાદામાં નિરાકરણ યોજના મંજૂર કરવામાં નિષ્ફળતા થાય તો તે અનિવાર્ય પરિણામ છે. નિર્ણયકારી સત્તા (એન.સી.એલ.ટી.) પાસે અન્ય કોઈ વિકલ્પ નહીં રહે. વધુમાં, નામંજૂર કરાયેલી નિરાકરણ યોજના રજૂ થતાં, પ્રસ્તાવિત નિરાકરણ યોજનાને મંજૂર કરવી કે ન કરવી તે અંગે નાણાકીય દેણદારો દ્વારા લેવામાં આવેલા કારણોની ન્યાયસંગતતા અથવા વ્યાવસાયિક નિર્ણયની તપાસ કરવાની સત્તા નિર્ણયકારી સત્તા (એન.સી.એલ.ટી.) ને ખુદી નથી. નાણાકીય દેણદારોના વ્યાવસાયિક નિર્ણય અથવા વ્યાવસાયિક પ્રજ્ઞા બાબતે સંપૂર્ણ સ્વાયત્તતા છે. તેને નિર્ણયકારી સત્તા (એન.સી.એલ.ટી.) દ્વારા પ્રશ્નિત કરી શકાય નહીં. જ્યારે ન્યાયિક સમીક્ષા માત્ર અધિનિયમમાં જ નિર્દિષ્ટ આધારોથી મર્યાદિત છે, જે સ્વયંપૂર્ણ કોડ છે. વિધાનમંડળની મંજૂરી આ બાબતને પૂરતી સ્પષ્ટ કરે છે કે સંસદ આ હકીકતથી વાકેફ હતી કે કેટલીક વ્યાવસાયિક સંસ્થાઓ નિષ્ફળ જશે અને ૧૭(૧૯૯૬) ૭ એસ.સી.સી. ૫૫૯ અનુચ્છેદ ૭ ની અંદર પુનર્જીવિત કરી શકાશે નહીં. નિર્ધારિત સમય, પરંતુ તેથી કોર્પોરેટ દેવાદારની અપ્રદર્શનશીલ સંપત્તિઓને કારણે તેમના પર વધતા નાણાકીય દબાણને અનુસંધાને નાણાકીય ઋણદાતાઓની ગંભીર ચિંતાઓનું નિવારણ કરવાની

આવશ્યકતા દબાઈ શકતી નથી. પ્રમોટરોને આવા કોર્પોરેટ દેવાદારનું સંચાલન સતત ચાલુ રાખવાનો કોઈ દૈવી અધિકાર નથી. આઈ એન્ડ બી કોડ એવો સિદ્ધાંત સ્વીકારે છે કે મોરેટોરિયમ અવધિ દરમિયાન આવા કોર્પોરેટ દેવાદારોના સંચાલનનો હિત વ્યાવસાયિકોને સોંપવો જરૂરી છે, જેથી નિર્ધારિત સમયમાં કંપનીને પુનર્જીવિત કરવા માટે પ્રામાણિક પ્રયત્ન કરી શકાય. અમારી નોંધ બેન્કરપ્સી લો રિફોર્મ્સ કમિટીનો તા. ૪મી નવેમ્બર, ૨૦૧૫નો અહેવાલ તથા ઇન્સોલ્વન્સી લો કમિટીનો તા. ૨૬મી માર્ચ, ૨૦૧૮નો અહેવાલ તરફ દોરવામાં આવી હતી, જેથી આઈ એન્ડ બી કોડ તથા સંબંધિત સુધારા ઘડવાના પાશ્વર્ભૂમિમાં રહેલી વિધાનસભાની મંજૂરી અંગેના દલીલને મજબૂતી મળે. ઇનોવેન્ટિવ ઇન્ડસ્ટ્રીઝ લિ. (ઉપરોક્ત) પર આધાર મુકવામાં આવ્યો છે, જેમાં આઈ એન્ડ બી કોડના પાશ્વર્ભૂમિમાં રહેલી વિધાનસભાની મંજૂરીનો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો હતો.

૧૪. કોર્પોરેટ દેવાદાર (આઈ.આઈ.એલ.) ના કેસમાં આઈ.સી.આઈ.સી.આઈ. બેંક તરફથી હાજર રહેલા શ્રી દીવાન રજૂ કરે છે કે માત્ર એક જ નિરાકરણ યોજના હતી. નિરાકરણ અરજદારે ન તો ન્યાયનિર્ધારક સત્તાધિકારી (એન.સી.એલ.ટી.) ના નિર્ણયને પડકાર્યો છે અને ન તો તેને અપીલમાં પક્ષકાર બનાવવામાં આવ્યો છે. કોર્પોરેટ દેવાદાર (આઈ.આઈ.એલ.) દ્વારા ચૂકવવાપાત્ર બાકી રકમ અંદાજે રૂ. ૧૪૩૫ કરોડ છે. તેઓ રજૂ કરે છે કે નિરાકરણ યોજના બિંદુ અથવા ટેન્ડર દસ્તાવેજ જેવી નથી, પરંતુ એક જટિલ દસ્તાવેજ છે. અસહમત નાણાકીય દેવેદારો સાથે સંકળાયેલા નિષ્ણાતોએ તેનું વિશ્લેષણ કર્યું હતું અને વિચારપૂર્વક એવો અભિપ્રાય આપ્યો હતો કે તે વ્યવહાર્ય અને સિદ્ધ કરી શકાય તેવું લક્ષ્ય નથી; પરંતુ તે એક અનુમાનાધીન પ્રસ્તાવ છે. અસહમત નાણાકીય દેવેદારોએ તમામ સંબંધિત પાસાઓને ધ્યાનમાં લઈને પોતાની વ્યાપારી બુદ્ધિનો ઉપયોગ કર્યો હતો. અસહમત નાણાકીય દેવેદારોના તે નિર્ણયની તપાસ હાથ ધરવી મંજૂર નથી. ન તો આઈ.આર.પી. ને અને ન તો ન્યાયનિર્ધારક સત્તાધિકારી

(એન.સી.એલ.ટી.) ને અપીલી અદાલત તરીકે તેના ઉપર બેસવાની મંજૂરી આપી શકાય. અસહમત નાણાકીય દેવેદારોના નિર્ણયમાં વિવિધ પાસાઓનો સમાવેશ થાય છે, જેમાં નિર્ધારિત સમયમર્યાદા અનુસાર નિરાકરણ અરજદાર પ્રક્ષેપિત યોજનાને વાસ્તવિકતામાં રૂપાંતરિત કરવાની ક્ષમતા ધરાવે છે કે કેમ તે અંગેનો વિશ્વાસ, તથા પ્રસ્તાવની વ્યવહાર્યતા અને ટકાઉપણું અને સંબંધિત કંપનીના પુનરુત્થાનનો સમાવેશ થાય છે. તેમણે સુધારેલ જોગવાઈઓ સહિતની સંબંધિત જોગવાઈઓ અમારી સમક્ષ રજૂ કરી અને દલીલ કરી કે સુધારાના પાયામાં રહેલો હેતુ અને આશય તેને ભવિષ્યલક્ષી અસર આપવાનો હતો. તેમણે રજૂ કર્યું કે કોર્પોરેટ દેવાદાર (આઈ.આઈ.એલ.) ના ભૂતપૂર્વ ચેરમેન અને મેનેજિંગ ડિરેક્ટર દ્વારા દાખલ કરાયેલ અપીલ પણ જાળવી શકાય તેવી નહોતી, કારણ કે ઉક્ત અપીલકર્તાને લોકસ સ્ટેન્ડી નથી. તેમણે રજૂ કર્યું કે અપીલકર્તા નિરાકરણ અરજદાર સાથે મિલીભગતથી કાર્યરત હતો અને તેથી અપીલકર્તાને પહેલાં ૧૦૦% બાકી લેણાં જમા કરાવવા આદેશિત કરવો જોઈએ. **આર્સેલરમિતલ ઇન્ડિયા પ્રાઇવેટ લિમિટેડ વિ. સતીશ કુમાર ગુપ્તા અને અન્ય** [૧૮-(૨૦૦૮) એસસીસી ઓનલાઇન ૧૭૩૩ પેરા-૬૪, ૭૮, ૮૩ અને ૮૮] ના તાજેતરના નિર્ણય તરફ અમારું ધ્યાન દોરવામાં આવ્યું છે. તેઓ રજૂ કરે છે કે અદાલતે આઈ એન્ડ બી કોડના આદેશ મુજબ, નિરાકરણ પ્રક્રિયા હોય કે લિક્વિડેશન પ્રક્રિયા, તમામ સંબંધિત પક્ષકારો દ્વારા સમયમર્યાદા દાનો પાલન કરવાની આવશ્યકતા નોંધેલી છે. વિધાનમંડળના આશયને નિષ્ફળ બનાવે તે રીતે સુધારાઓનો અન્યથા અર્થઘટન કરી શકાય નહીં. તેઓ રજૂ કરે છે કે કાયદામાં, સુધારેલ જોગવાઈઓના ભવિષ્યલક્ષી અમલની ઉપધારણા હોય છે. સુધારેલ જોગવાઈઓને ભૂતલક્ષી અમલ માટે આદેશ આપતી કોઈ સ્પષ્ટ જોગવાઈ નથી. સુધારેલ જોગવાઈઓ નિર્વિવાદ રીતે દર્શાવે છે કે તે દર્શાવેલી તારીખથી અમલમાં આવશે. હાલના કેસમાં, નિરાકરણ પ્રક્રિયા પૂર્ણ કરવાની સમયમર્યાદા ૧૪મી નવેમ્બર, ૨૦૧૭ના રોજ સમાપ્ત થઈ ગઈ હતી અને તેથી મતહિસ્સો ૬૬% સુધી ઘટાડતી સુધારેલ જોગવાઈ કોઈ ઉપયોગી બનશે નહીં. નિયમન ૩૯ માં થયેલા સુધારા અંગે, તે જથી જુલાઈ, ૨૦૧૮થી અમલમાં આવ્યો

છે અને સ્પષ્ટપણે તેનો અમલ ભવિષ્યલક્ષી રહેશે. કોઈ પણ પરિસ્થિતિમાં, અસહમત નાણાકીય દેવેદારો દ્વારા કારણ ન જણાવવાથી, પ્રસ્તાવિત નિરાકરણ યોજનાને નામંજૂર કરવા માટે મતાધિકારનો ઉપયોગ કર્યા પછી પૂર્ણ થયેલા કારણકાર્યને અયોગ્ય ઠેરવી શકાશે નહીં. સુધારેલ નિયમનના આધાર પર તે સ્થિતિને અસ્થિર કરી શકાશે નહીં. વિદ્વાન વકીલે **કર્ણાટક સ્ટેટ ઇન્ડસ્ટ્રીયલ ઇન્વેસ્ટમેન્ટ એન્ડ ડેવલપમેન્ટ કોર્પન. લિ. વિ. કાવાલેટ ઇન્ડિયા લિ. અને અન્ય** [૧૯-(૨૦૦૫) ૪ એસસીસી ૪૫૬ પેરા ૧૩ અને ૧૯] ના કેસ પર આધાર મૂક્યો છે. કોર્પોરેટ દેવાદાર (આઈ.આઈ.એલ.) ના કામદારોના સંઘ દ્વારા વ્યક્ત કરાયેલ ચિંતાના સંદર્ભમાં, રજૂ કરવામાં આવે છે કે આઈ એન્ડ બી કોડની કલમ ૫૩ મુજબ કામદારોને સર્વોચ્ચ પ્રાથમિકતા મળશે. વધુમાં, કંપની અંગે લિક્વિડેશન પ્રક્રિયા શરૂ કરવામાં આવી છે એટલું જ એ અર્થ નથી કરતું કે ચાલુ વ્યવસાય તરીકે કંપનીના વેચાણની સંભાવના સંપૂર્ણપણે નકારી કાઢવામાં આવી છે. આ રીતે, કોર્પોરેટ દેવાદાર દ્વારા નિયોજિત કામદારોના હિતોનું કાયદેસર આદેશ અનુસાર સંરક્ષણ કરવામાં આવશે. દલીલનો સાર એ છે કે ન્યાયનિર્ધારક સત્તાધિકારી (એન.સી.એલ.ટી.) અપીલકર્તાઓ દ્વારા દાખલ કરાયેલી અરજીઓને નામંજૂર કરવામાં ન્યાયસંગત હતો અને પ્રસ્તાવિત નિરાકરણ યોજનાના નામંજૂર થવાનું તથ્ય નોંધ્યું હતું, સાથે જ આઈ એન્ડ બી કોડની કલમ ૩૩ હેઠળ કંપનીના લિક્વિડેશન માટે પ્રક્રિયા શરૂ કરવાનો અનિવાર્ય નિર્દેશ આપ્યો હતો. તે પરિસ્થિતિમાં, એન.સી.એલ.એ.ટી. ના આક્ષેપિત નિર્ણયમાં કોઈ હસ્તક્ષેપ કરવાની જરૂરિયાત નથી.

૧૫. સુશ્રી પ્રજ્ઞા બઘેલ, જે કોર્પોરેટ દેવાદાર (કેએસ એન્ડ પી આઈ પી એલ) ના કેસમાં ઇન્ડિયન ઓવરસીઝ બેંક તરફથી હાજર હતા, જેમનો મતાધિકાર હિસ્સો ૧૫.૧૫% હતો અને તેઓ અસહમત નાણાકીય ધિરાણદાતાઓમાંના એક હતા, તેઓ રજૂ કરશે કે ૧૮(૨૦૧૮) એસસીસી ઓનલાઈન ૧૭૩૩, પરિચ્છેદો ૬૪,

૭૮, ૮૩ અને ૮૮ ૧૯(૨૦૦૫) જ એસસીસી જપડ પરિચ્છેદો ૧૩ અને ૧૯ અપીલકર્તા અપીલ કરવા માટે અનર્હ હતો અને એન.સી.એલ.એ.ટી. સમક્ષ તેની અપીલ એન.સી.એલ.ટી. દ્વારા નોંધવામાં આવેલ વ્યક્તિગત ગેરંટી સંબંધિત અવલોકન સુધી મર્યાદિત હતી. હકીકત એ છે કે મતદાન માટે મુકાયેલ સમાધાન યોજના માટે નાણાકીય ઋણદાતાઓના આવશ્યક ટકા જેટલા, એટલે કે મતહિસ્સાના ઓછામાં ઓછા ૭૫% જેટલા સમર્થન મળ્યા નહોતાં. આઈ એન્ડ બી સંહિતામાં જેમ જોગવાઈઓ ગોઠવવામાં આવી છે, તે મતદાનમાંથી અલિપ્ત રહેલા નાણાકીય ઋણદાતાઓના મતોને બાદ રાખીને મતહિસ્સાના ટકાની ગણતરી કરવાની પરવાનગી આપતી નથી. વિપરીત રીતે, તેના વિરોધમાં સ્પષ્ટ જોગવાઈ છે, જેનાથી સંપૂર્ણ સ્પષ્ટ થાય છે કે મતદાનથી અલિપ્ત રહેલા નાણાકીય ઋણદાતાઓના મતોની ગણતરી સમાધાન યોજનાને નકારતા મતો સાથે, અસહમત નાણાકીય ઋણદાતાઓ તરીકે કરવી જ જોઈએ. અન્ય કોઈપણ અર્થઘટન કરવાથી, વિધાનમંડળની મનશાને વિરુદ્ધ જતાં ન હોય તો પણ, કલમ ૩૦(જ) અને આઈ એન્ડ બી સંહિતા હેઠળ ઘડાયેલા નિયમોનું પુનર્લેખન કરવાનું પરિણામ આવશે. તેમણે એસ.એલ. શ્રીનિવાસા જ્યુટ દ્વાર્ધન મિલ્સ (પી) લિ. વિ. યુનિયન ઓફ ઇન્ડિયા અને અન્ય [૨૦-(૨૦૦૬) ૨ એસ.સી.સી. ૭૪૦, અનુચ્છેદો ૧૩-૧૯.] તથા રાજીવ ચૌધરી વિ. સ્ટેટ (એન.સી.ટી.) ઓફ દિલ્હી [૨૧-(૨૦૦૧) ૫ એસ.સી.સી. ૩૪ પરિચ્છેદો ૩ અને ૪.] ના નિર્ણયો પર આધાર મૂક્યો છે. સુધારેલ જોગવાઈઓના ભૂતલક્ષી અમલની દલીલ અંગે, ખાસ કરીને મતહિસ્સો ૭૫% થી ઘટાડીને ૬૬% કરવા બાબતે, વિદ્વાન વકીલે આ અદાલતના હિતેન્દ્ર વિષ્ણુ ઠાકુર અને અન્ય વિ. સ્ટેટ ઓફ મહારાષ્ટ્ર અને અન્ય [૨૨-(૧૯૯૪) ૪ એસ.સી.સી. ૬૦૨ પરિચ્છેદ ૨૬.] ના નિર્ણય પર આધાર મૂક્યો છે. સી.એ. નં. ૧૦૬૭૩ ઓફ ૨૦૧૮ માં અપીલકર્તા અને પ્રતિવાદી નં. ૧-૩ અને ૫-૮ તથા સી.એ. નં. ૧૦૭૧૯ ઓફ ૨૦૧૮ માં અપીલકર્તા અને પ્રતિવાદી નં. ૨ અને ૨૦ એ તેમના વકીલો મારફતે ઉપરોક્ત મુદ્દાઓનું વિસ્તૃત વર્ણન કરતાં લેખિત રજૂઆતો દાખલ કરી છે.

૧૬. સુશ્રી પ્રભા સ્વામી, ઠરાવ અરજદાર (સુચશ આઉટસોર્સિંગ પ્રા. લિ.) તરફથી હાજર રહી, એ રજૂ કર્યું છે કે ઠરાવ યોજના કેટલીક શરતોને આધીન મંજૂર કરવામાં આવી હતી અને ઠરાવ અરજદાર તે શરતોનું પાલન કરવાની ખાતરી આપે છે. વધુમાં, ઠરાવ અરજદારને અપાયેલી છૂટ અનુસાર, હવે તે ખાતરી નોંધ પર મૂકવા માટે યોગ્ય સોગંદનામું દાખલ કરવામાં આવ્યું છે.

૧૭. સુશ્રી મહિમા સિંહ, કોર્પોરેટ દેવાદાર (આઈ.આઈ.એલ.) ના મામલામાં સત્તાવાર લિક્વિડેટર તરફથી હાજર થયેલ વિદ્વાન વકીલે, સંબંધિત અપીલો પર અસર પાડી શકે એવા અમુક અનુગામી વિકાસો અભિલેખ પર મૂકવા માટે પરવાનગી માંગી હતી. તા. ૨૩મી નવેમ્બર, ૨૦૧૮નું તે સોગંદનામું પણ રજૂ કરવામાં આવ્યું છે અને તેને અભિલેખ પર લેવા માટે મંજૂરી આપવામાં આવે છે.

૧૮. પક્ષકારોના વિદ્વાન વકીલને સાંભળ્યા પછી, મુખ્ય પ્રશ્ન અનુક્રમે સંબંધિત કોર્પોરેટ દેવાદાર, અર્થે કે કે.એસ.&પી.આઈ.પી.એલ. અને આઈ.આઈ.એલ., ના સીઓસી દ્વારા નાણાકીય ઋણદાતાઓના મતહિસ્સાના પંચોતેર ટકાથી ઓછા મતથી ઠરાવ યોજના મંજૂર કરવામાં આવ્યાના પરિણામ વિશે છે; અને આઈ એન્ડ બી કોડની કલમ ૩૦(૪) માં નિર્દિષ્ટ નાણાકીય ઋણદાતાઓના મતહિસ્સાની ટકાવારી ફરજિયાત છે એવો એન.સી.એલ.એ.ટી. દ્વારા લેવાયેલ અભિપ્રાય યોગ્ય છે કે નહીં તે બાબત વિશે છે. વધુમાં, શું વિવાદનિર્ણય સત્તા/અપીલીય સત્તા માટે કોઈ અન્ય પરિબળની ગણતરી કરવી ખુદી છે (આઈ એન્ડ બી કોડની કલમ ૩૦(૨) અથવા ૬૧(૩) માં, જે તે સ્થિતિ મુજબ, નિર્દિષ્ટ કરાયેલ પરિબળો સિવાય) જે, ઠરાવ અરજદાર અને ઠરાવ યોજનાને સમર્થન આપતા હિતધારકોના મતે, સંબંધિત હોઈ શકે?

૧૯. આ અદાલતે તેના તાજેતરના નિર્ણયો માં આઈ એન્ડ બી કોડની જોગવાઈઓના વિધાનાત્મક ઇતિહાસ તરફ વિસ્તૃત રીતે ધ્યાન દોર્યું છે અને તેની વ્યાપક રૂપરેખા સ્પષ્ટ કરી છે. તાજેતરનો નિર્ણય આર્સેલરમિતલ (ઉપરોક્ત) નો છે, ત્યારબાદ બી.કે. એજ્યુકેશનલ (ઉપરોક્ત) અને **ઇનોવેન્ટિવ ઇન્ડસ્ટ્રીઝ લિમિટેડ વિ. આઈસીઆઈસીઆઈ બેંક અને અન્ય** [૨૩-(૨૦૧૮) ૧ એસીસી ૪૦૭] ના મામલા આવ્યા છે. હાલના મામલામાં, તેમ છતાં, અમારું ધ્યાન સી.ઓ.સી. દ્વારા ઠરાવ યોજના મંજૂર કરવા અથવા નામંજૂર કરવાની પ્રક્રિયાને શાસિત કરતી વ્યવસ્થા પર કેન્દ્રીત હોવું જોઈએ. ઠરાવ વ્યાવસાયિક દ્વારા કલમ ૩૦(૨) માં નિર્દિષ્ટ તમામ કાનૂની આવશ્યકતાઓનું પાલન થતું હોવાનું ચકાસી અને તપાસી લેવામાં આવ્યા પછી, સી.ઓ.સી.ને આઈ એન્ડ બી કોડની કલમ ૩૦(૪) હેઠળ ઠરાવ યોજનાનો વિચાર કરવા માટે આવાહિત કરવામાં આવે છે.

૨૦. આઈ એન્ડ બી સંહિતાની કલમ ૨૧ મુજબ સી ઓ સીની રચના કરવામાં આવે છે, જેમાં નાણાકીય દેવામાંતાઓનો સમાવેશ થાય છે. ‘નાણાકીય દેવામાંતા’ શબ્દસમૂહની વ્યાખ્યા આઈ એન્ડ બી સંહિતાની કલમ ૫(૭) માં એવી કરવામાં આવી છે કે તેનો અર્થ એવો કોઈપણ વ્યક્તિ થાય છે જેને નાણાકીય દેવું બાકી હોય અને તેમાં એવી વ્યક્તિનો પણ સમાવેશ થાય છે જેણે આવા દેવાનું કાયદેસર સોંપણ અથવા હસ્તાંતરણ પ્રાપ્ત કર્યું હોય. નોંધનીય છે કે કોર્પોરેટ દેવાદારો સંબંધિત દિવાળિયા નિવારણ અને લિક્વિડેશનની પ્રક્રિયાને આઈ એન્ડ બી સંહિતાના ભાગ ૨ માં સંહિતાબદ્ધ કરવામાં આવી છે, જેમાં સાત અધ્યાયોનો સમાવેશ થાય છે. અધ્યાય ૧ માં નિર્ધારિત કરવામાં આવ્યું છે કે ભાગ ૨ કોર્પોરેટ દેવાદારના દિવાળિયા અને લિક્વિડેશન સંબંધિત બાબતોમાં લાગુ પડશે, જ્યાં ડિફોલ્ટની લઘુત્તમ રકમ રૂપિયા ૧,૦૦,૦૦૦/- હોય. અધ્યાય ૧ ની કલમ ૫ સંહિતાના ભાગ ૨ માટે વિશેષરૂપે લાગુ પડતી વ્યાખ્યા કલમ છે. અધ્યાય ૨ કોર્પોરેટ દિવાળિયા નિવારણ પ્રક્રિયા માટે અનુસરવાની સમગ્ર પ્રક્રિયા સાથે સંબંધિત છે.

હાલમાં હાથ ધરાયેલ પ્રશ્નના નિવારણ માટે, અધ્યાય ૨ માં સમાવિષ્ટ જોગવાઈઓ મહત્વપૂર્ણ રહેશે. જોગવાઈઓની યોજનાથી સ્પષ્ટ થાય છે કે સંહિતાના ભાગ ૨ ની જોગવાઈઓ સ્વયંસંપૂર્ણ સંહિતા છે, જે સી ઓ સી દ્વારા નિવારણ યોજનાના વિચાર માટેની પ્રક્રિયા નિર્ધારિત કરે છે.

૨૧. સંબંધિત કોર્પોરેટ દેણદારો (કે એસ એન્ડ પી આઈ પી એલ અને આઈ આઈ એલ) અંગેનો વિવાદ જે તબક્કે નિર્ણાયક પ્રાધિકરણ (એનસીએલટી) સમક્ષ પહોંચ્યો હતો, તે આઈ એન્ડ બી કોડની કલમ ૩૦(જ) ને આભારી છે, જે સંબંધિત સમયમાં, ઓક્ટોબર ૨૦૧૭માં, નીચે મુજબ હતી:

૩૦(જ)– લેણદારોની સમિતિ નાણાકીય લેણદારોના મતાધિકાર હિસ્સાના પંચોતેર ટકા કરતાં ઓછા ન હોય એવા મત દ્વારા નિરાકરણ યોજના મંજૂર કરી શકે છે.

જો સી.ઓ.સી.એ મતહિસ્સાના આવશ્યક ટકા દ્વારા નિવારણ યોજના મંજૂર કરી હોય, તો આઈ એન્ડ બી કોડની કલમ ૩૦(ડ) મુજબ નિવારણ વ્યવસાયી માટે તે જને નિર્ધારક સત્તાધિકારી (એન.સી.એલ.ટી.) સમક્ષ રજૂ કરવું અનિવાર્ય છે. આવી દરખાસ્ત પ્રાપ્ત થયા પછી, નિર્ધારક સત્તાધિકારી (એન.સી.એલ.ટી.)એ પોતાને આ બાબતમાં સંતોષ કરવો આવશ્યક છે કે સી.ઓ.સી. દ્વારા મંજૂર કરાયેલ નિવારણ યોજના કલમ ૩૦(૨)માં નિર્દિષ્ટ આવશ્યકતાઓને પૂર્ણ કરે છે. ન વધુ, ન ઓછું. આ બાબત આઈ એન્ડ બી કોડની કલમ ૩૧માં સ્પષ્ટ રીતે નિરૂપિત કરવામાં આવી છે, જે આ મુજબ વાંચાય છે (ઓક્ટોબર ૨૦૧૭ની સ્થિતિએ):

“૩૧. નિવારણ યોજનાની મંજૂરી.– (૧) જો નિર્ધારક સત્તાધિકારી આ બાબતે સંતુષ્ટ હોય કે કલમ ૩૦ ની ઉપકલમ (જ) હેઠળ ઋણદાતાઓની સમિતિ દ્વારા મંજૂર કરાયેલ નિવારણ યોજના, કલમ ૩૦ ની ઉપકલમ (૨) માં ઉલ્લેખિત આવશ્યકતાઓને પૂર્ણ કરે છે, તો તે આદેશ દ્વારા તેવી નિવારણ યોજનાને મંજૂરી આપશે, જે કંપની દેવાદાર અને તેના

કર્મચારીઓ, સભ્યો, ઋણદાતાઓ, જામીનદારો તથા નિવારણ યોજનામાં સંકળાયેલા અન્ય હિતધારકો પર બંધનકર્તા રહેશે.

(૨) જ્યારે ન્યાયનિર્ણાયક સત્તાધિકારીને એવો સંતોષ થાય છે કે નિવારણ યોજના ઉપકલમ (૧) માં ઉલ્લેખિત આવશ્યકતાઓને અનુરૂપ નથી, ત્યારે તે આદેશ દ્વારા નિવારણ યોજનાને નામંજૂર કરી શકે છે.

(૩) ઉપકલમ (૧) હેઠળની મંજૂરીના આદેશ પછી, –

(એ) નિર્ધારક પ્રાધિકરણ દ્વારા કલમ ૧૪ હેઠળ કરવામાં આવેલ મુલતવી આદેશનો પ્રભાવ સમાપ્ત થશે; અને

(બી) નિવારણ વ્યાવસાયિક કોર્પોરેટ અદાયગી અસમર્થતા નિવારણ પ્રક્રિયાના આચરણ તથા નિવારણ યોજનાસંબંધિત તમામ અભિલેખો બોર્ડને તેની ડેટાબેસ પર નોંધ કરવા માટે મોકલશે.”

અમે સંબંધિત સમયગાળા દરમિયાન લાગુ પડતી કલમ ૩૦(૨) નો પણ ઉપયોગી રીતે ઉલ્લેખ કરી શકીએ છીએ. તે આ મુજબ વાંચાતી હતી:

“૩૦. ઠરાવ યોજનાની રજૂઆત. – (૧) XXX XXX XXX

(૨) ઠરાવ વ્યાવસાયિક તેની પાસે પ્રાપ્ત થયેલ દરેક ઠરાવ યોજના ની તપાસ કરશે જેથી ખાતરી થાય કે દરેક ઠરાવ યોજના –

(એ) કોર્પોરેટ દેણેદારના અન્ય દેવાનોની પરતફેર કરતાં અગ્રતા આપીને, બોર્ડ દ્વારા નિર્ધારિત રીતમાં અશક્તતા નિવારણ પ્રક્રિયાના ખર્ચની ચુકવણી કરવાની જોગવાઈ કરે છે;

(બી) બોર્ડ દ્વારા નિર્ધારિત કરવામાં આવે તેવી રીત મુજબ પ્રચાલનાત્મક ઋણદાતાઓના દેવાનો પરતફેર કરવાની જોગવાઈ કરે છે, જે રકમ કલમ ૫૩ હેઠળ નિગમ દેનારના પરિસમાપનના પ્રસંગે પ્રચાલનાત્મક ઋણદાતાઓને ચૂકવવાની થતી રકમથી ઓછી ન હોવી જોઈએ;

(સી) ઠરાવ યોજના મંજૂર થયા પછી કોર્પોરેટ દેવાદારના કારોબારના સંચાલન માટે જોગવાઈ કરે છે;

(ડી) ઠરાવ યોજનાનો અમલ અને તેની દેખરેખ;

(ઈ) હાલમાં અમલમાં રહેલા કાયદાની કોઈપણ જોગવાઈનો ભંગ કરતું નથી;

(એફ) બોર્ડ દ્વારા જેમ નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેવી અન્ય આવશ્યકતાઓને અનુરૂપ હોય.

XXX XXX XXX"

૨૨. ઇનોવેન્ટિવ ઇન્ડસ્ટ્રીઝ લિમિટેડ (સુપ્રા) મામલામાં, અદાલતે, સંહિતા જે ઐતિહાસિક પૃષ્ઠભૂમિમાં ઘડવામાં આવી હતી તેનું વિશ્લેષણ કર્યા બાદ, એવો અભિપ્રાય વ્યક્ત કર્યો કે સંહિતાના અતિ મહત્વના ઉદ્દેશ્યોમાંથી એક એ હતો કે ભારતમાં દિવાળિયાપણાના કાયદાને એકમાત્ર, એકીકૃત આવરણ હેઠળ લાવવામાં આવે, જેથી દિવાળિયાપણાની પ્રક્રિયાને ઝડપી બનાવી શકાય. ઠરાવ યોજનાની રજૂઆત સંબંધિત પ્રક્રિયા અંગે અને ખાસ કરીને કલમ ૩૦ના સંદર્ભમાં, અદાલતે નીચે મુજબ નોંધ્યું હતું:

૩૩. કલમ ૩૦ હેઠળ, કોર્પોરેટ સંસ્થાને ફરીથી સક્ષમ સ્થિતિમાં લાવવા અંગે રસ ધરાવતી કોઈપણ વ્યક્તિ, માહિતી સ્મૃતિપત્રના આધારે તૈયાર કરાયેલી ઠરાવ યોજના ઠરાવ વ્યવસાયિક સમક્ષ રજૂ કરી શકે છે. આ યોજનામાં દિવાળિયાપણું ઠરાવ પ્રક્રિયા ખર્ચની ચૂકવણી, યોજનાની મંજૂરી પછી કોર્પોરેટ દેવાદારના કાર્યોના સંચાલન તથા યોજનાના અમલીકરણ અને દેખરેખ માટે જોગવાઈ હોવી આવશ્યક છે. આવી યોજના ત્યારે જ, જ્યારે નાણાકીય ઋણદાતાઓના મતાધિકાર હિસ્સાના ઓછામાં ઓછા ૭૫% મતથી મંજૂર કરવામાં આવે અને નિર્ધારક પ્રાધિકરણને સંતોષ થાય કે મંજૂર કરાયેલી યોજના કલમ ૩૦માં ઉલ્લેખિત કાયદેસરની

આવશ્યકતાઓ પૂર્ણ કરે છે, ત્યારે તે અંતિમ રીતે એવી યોજનાને મંજૂરી આપે છે; અને ત્યારબાદ તે કોર્પોરેટ દેવાદાર તેમજ તેના કર્મચારીઓ, સભ્યો, ઋણદાતાઓ, ગેરંટરો અને અન્ય હિતધારકો પર બંધનકારક બને છે. મહત્વપૂર્ણ રીતે, અને આ વિષયક અગાઉના કાયદા કરતાં આ એક મહત્વપૂર્ણ ભિન્નતા છે, જેમ જ નિર્ધારક પ્રાધિકરણ ઠરાવ યોજનાને મંજૂરી આપે છે, તેમ જ તે પ્રાધિકરણ દ્વારા કલમ ૧૪ હેઠળ પસાર કરાયેલ સ્થગન આદેશનો પ્રભાવ સમાપ્ત થઈ જશે. તેથી, સંહિતાની યોજના એવી છે કે, ભૂતપૂર્વ સંચાલન પાસેથી તેની સત્તાઓ દૂર કરીને અને તે સત્તાઓ એક વ્યાવસાયિક સંસ્થાને સોંપીને, ઠરાવ યોજના તૈયાર ન થાય ત્યાં સુધી કોર્પોરેટ સંસ્થાનો વ્યવસાય ચાલુ ચિંતા તરીકે ચાલુ રાખવાનો પ્રયત્ન કરવો, અને આવી સ્થિતિમાં યોજનાનુસાર સંચાલન હસ્તાંતરિત કરવામાં આવે જેથી કોર્પોરેટ સંસ્થા તેના દેવાનો પરત ચૂકવી શકે અને ફરીથી સક્ષમ સ્થિતિમાં આવી શકે. આ બધું ૬ મહિનાની અવધિમાં, વધુમાં વધુ અન્ય ૯૦ દિવસના વિસ્તરણ સાથે, કરવાનું રહે છે; નહિતર અંતિમ પગલું આવી પડે છે અને લિક્વિડેશન પ્રક્રિયા શરૂ થાય છે.

(ભાર મૂકેલ)

તથાપિ, અદાલતને વર્તમાન કેસોમાં વિચારણા હેઠળ આવેલા વિશિષ્ટ મુદ્દા, અર્થાત્ ઠરાવ યોજના મંજૂર કરવા અંગેના પ્રસ્તાવ પર સી.ઓ.સી. દ્વારા વ્યક્ત કરવામાં આવેલા અભિપ્રાયના સંદર્ભમાં ન્યાયનિર્ણયકારી સત્તાધિકારી દ્વારા ન્યાયિક સમીક્ષાની વ્યાપ્તિ, સાથે વ્યવહાર કરવા માટે આહ્વાન કરવામાં આવ્યું નહોતું.

૨૩. **આર્સેલરમિતલ** (ઉપરોક્ત) માં, અદાલતે સંહિતામાં નિર્દિષ્ટ સમયમર્યાદાઓ અને તેના પરિણામો તરફ પરિચ્છેદ ૭૩ અને ૭૪ માં ધ્યાન દોર્યું હતું, જે આ મુજબ છે:

“૭૩. અદાયગી અસમર્થતા નિવારણ પ્રક્રિયાની પૂર્ણાહુતિ માટેની સમયમર્યાદા કલમ ૧૨ માં નિર્ધારિત કરવામાં આવી છે. અરજી સ્વીકાર્ય થવાની તારીખથી ૧૮૦ દિવસનો સમયગાળો કલમ ૧૨(૧) દ્વારા આપવામાં આવ્યો છે. આ સમયગાળો વધુમાં વધુ ૯૦ દિવસ માટે માત્ર ત્યારે જ લંબાવી શકાય છે, જ્યારે ઋણદાતાઓની સમિતિ ૬૬% મતોથી ઉક્ત સમયગાળો લંબાવવાનો ઠરાવ કરે, અને માત્ર ત્યારે જ, જ્યારે નિર્ધારક પ્રાધિકરણને સંતોષ થાય કે આવી પ્રક્રિયા ૧૮૦ દિવસની અંદર પૂર્ણ કરી શકાય તેમ નથી. ત્યારબાદ પ્રાધિકરણ આદેશ દ્વારા આવી પ્રક્રિયાનો સમયગાળો વધુમાં વધુ ૯૦ દિવસ માટે લંબાવી શકે છે (જુઓ કલમો ૧૨(૨) અને ૧૨(૩)). વધુમાં, કલમ ૧૨(૩) નો ઉપબંધ પણ મહત્વનો છે, જેમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે કલમ ૧૨ હેઠળ સમયગાળાનું કોઈપણ લંબાણ એક કરતાં વધુ વખત મંજૂર કરી શકાશે નહીં. આને કલમ ૩૦(૪) ના ત્રીજા ઉપબંધ સાથે વાંચવું જરૂરી છે, જેમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે બીજા ઉપબંધમાં ઉલ્લેખિત વધુમાં વધુ ૩૦ દિવસનો સમયગાળો, ઉપરોક્ત સમયગાળાનું લંબાણ એક કરતાં વધુ વખત મંજૂર ન કરવામાં આવે તે નિયમનો એકમાત્ર અપવાદ તરીકે માન્ય છે.

૭૪. નોંધવા યોગ્ય મહત્વપૂર્ણ બાબત એ છે કે, જો ઉલ્લેખિત અવધિ દરમિયાન કોઈ નિવારણ યોજના પ્રાપ્ત ન થાય અથવા કલમ ૩૧ હેઠળની કોઈ નિવારણ યોજના નકારી કાઢવામાં આવ્યા પછી તે અવધિ પૂર્ણ થાય, તો તેના પરિણામની જોગવાઈ કરવામાં આવી છે. આ પરિણામ કલમ ૩૩ દ્વારા નક્કી કરવામાં આવ્યું છે, જે સ્પષ્ટ કરે છે કે જ્યારે આ બંનેમાંથી કોઈ એક પરિસ્થિતિ ઊભી થાય ત્યારે, કોર્પોરેટ દેણદારનું પ્રકરણ અધ્યાય ૩ માં નિર્ધારિત રીત મુજબ વિલુપ્તિકરણ માટે મૂકવું આવશ્યક બને છે. તેથી, સંહિતાથી હાંસલ કરવા ઇચ્છિત હેતુના પ્રકાશમાં અને કલમ ૩૩ હેઠળ નિર્ધારિત પરિણામના પ્રકાશમાં કલમ ૧૨ નું અર્થઘટન કરતાં, તે સ્પષ્ટ થાય

છે કે અગાઉ ઉલ્લેખિત અવધિઓ ફરજિયાત છે અને તેને લંબાવી શકાય નહીં.”

(ભાર મૂક્યો)

અને ફરીથી, પરિચ્છેદ ૭૬ માં કલમો ૩૦, ૩૩ અને ૬૧ ના તાત્પર્ય સાથે વ્યવહાર કરતી વખતે, આ રીતે નોંધવામાં આવ્યું છે:

“૭૬.

(૮) કલમ ૩૦ એક મહત્વપૂર્ણ જોગવાઈ છે, કારણ કે ઠરાવ અરજદાર ઠરાવ વ્યાવસાયિકને એક ઠરાવ યોજના રજૂ કરી શકે છે, જેને પછી જણાવેલી યોજના કલમ ૩૦(૨) ની આવશ્યકતાઓને અનુરૂપ છે કે નહીં તે તપાસવાની હોય છે. એકવાર આ યોજના આવી આવશ્યકતાઓને અનુરૂપ હોવાનું જણાય, ત્યારબાદ તે યોજના કલમ ૩૦(૩) હેઠળ મંજૂરી માટે લેણદારોની સમિતિ સમક્ષ રજૂ કરવાની હોય છે. ત્યારપછી ઉપકલમ (૪) હેઠળ લેણદારોની સમિતિ દ્વારા ઓછામાં ઓછા ૬૬% મતોથી તેને મંજૂરી આપવામાં આવી શકે છે. નોંધનીય બાબત એ છે કે, જ્યાં ઠરાવ અરજદાર કલમ ૨૯એ હેઠળ અયોગ્ય હોય ત્યાં લેણદારોની સમિતિ કોઈ ઠરાવ યોજનાને મંજૂરી આપશે નહીં, અને જ્યાં અન્ય કોઈ ઠરાવ યોજના ઉપલબ્ધ ન હોય ત્યાં તે ઠરાવ વ્યાવસાયિકને નવી ઠરાવ યોજના આમંત્રિત કરવા માટે કહી શકે છે. લેણદારોની સમિતિ દ્વારા મંજૂરી મળ્યા બાદ, સંહિતાની કલમ ૩૧ હેઠળ તે ઠરાવ યોજના નિર્ણયકારી સત્તા સમક્ષ રજૂ કરવાની હોય છે. આ તબક્કે જ રજૂ કરાયેલ ઠરાવ યોજનાને લગતી બાબતમાં નિર્ણયકારી સત્તા પોતાની ન્યાયિક બુદ્ધિનો ઉપયોગ કરે છે અને ત્યારબાદ, યોજના કલમ ૩૦ માં ઉલ્લેખિત આવશ્યકતાઓ પૂર્ણ કરે છે (અથવા પૂર્ણ કરતી નથી) તે અંગે સંતોષ પામ્યા પછી, એવી યોજનાને મંજૂર અથવા નામંજૂર કરી શકે છે.

(૯) એવી યોજના મંજૂર કરતા આદેશ સામેની અપીલ માત્ર કલમ ૬૧(૩)માં નિર્ધારિત મર્યાદિત આધાર પર જ થઈ શકે છે. જોકે, કોઈ રિઝોલ્યુશન યોજના નામંજૂર કરતા આદેશ સામેની અપીલ પણ કલમ ૬૧ હેઠળ થઈ શકે છે.

(૧૦) જેમ અહીં અગાઉ જણાવવામાં આવ્યું છે તેમ, જો, કલમ ૧૨ હેઠળ નિર્ધારિત સમયગાળામાં (૧) તો કોઈ સમાધાન યોજના રજૂ કરવામાં આવી નથી, અથવા કોઈ સમાધાન યોજના નિર્ણાયક સત્તા દ્વારા નામંજૂર કરવામાં આવી છે; (૨) અથવા જ્યાં સમાધાન વ્યાવસાયિક, સમાધાન યોજનાની પુષ્ટિ પહેલાં, કંપનીના કર્જદારોની સમિતિએ કોર્પોરેટ દેવાદારનું લિક્વિડેશન કરવાની લીધેલી નિર્ણયની જાણ નિર્ણાયક સત્તાને કરે; અથવા (૩) જ્યાં નિર્ણાયક સત્તા દ્વારા મંજૂર કરાયેલ સમાધાન યોજનાનું સંબંધિત કોર્પોરેટ દેવાદાર દ્વારા ઉદ્વેગન કરવામાં આવે, ત્યાં કલમ ૩૩ હેઠળ લિક્વિડેશન પ્રક્રિયા આરંભ પામે છે. આવા ઉદ્વેગનથી જેના હિતો પ્રતિકૂળ રીતે પ્રભાવિત થયા હોય તેવા કોર્પોરેટ દેવાદાર સિવાયનો કોઈપણ વ્યક્તિ નિર્ણાયક સત્તા સમક્ષ અરજી કરી શકે છે, અને ત્યારબાદ તે સત્તા આવી અરજી પર લિક્વિડેશનનો આદેશ કરી શકે છે.”

(ભાર આપવામાં આવ્યો છે)

૨૪. નોંધપાત્ર રીતે, બંને કોર્પોરેટ દેવાદારો, અર્થાત્ કે.એસ.&પી.આઈ.પી.એલ. અને આઈ.આઈ.એલ. સંબંધિત ઠરાવ યોજના પર સંબંધિત સી.ઓ.સી. દ્વારા ઓક્ટોબર ૨૦૧૭માં વિચારણા કરવામાં આવી હતી, અને તેને નાણાકીય દેવાદારોના મતાધિકારના ૭૫% કરતાં ઓછા હિસ્સાથી મંજૂરી આપવામાં આવી હતી. તેના અનિવાર્ય પરિણામે પ્રસ્તાવિત ઠરાવ યોજનાને નામંજૂર ગણવી અથવા અસહમત નાણાકીય દેવાદારો દ્વારા નામંજૂર થયેલી માનવી પડે. ‘અસહમત નાણાકીય દેવાદારો’ શબ્દપ્રયોગની વ્યાખ્યા ઇનસોલ્વન્સી એન્ડ બેન્કરપ્સી બોર્ડ ઓફ ઈન્ડિયા (ઇનસોલ્વન્સી રિઝોલ્યુશન

પ્રોસેસ ફોર કોર્પોરેટ પર્સન્સ) રેગ્યુલેશન્સ, ૨૦૧૬ ના નિયમન ૨(૧)(એફ) માં એવી આપવામાં આવી છે કે તેનો અર્થ એવા નાણાકીય દેણદારો થાય છે જેમણે સમિતિ દ્વારા મંજૂર કરાયેલ ઠરાવ યોજનાના વિરોધમાં મતદાન કર્યું હોય. અનુસંધાને આ વ્યાખ્યામાં ૦૧.૦૧.૨૦૧૮ થી અમલમાં આવે તે રીતે સુધારો કરવામાં આવ્યો, જેથી તેનો અર્થ એવા નાણાકીય દેણદારો થાય છે જેમણે સમિતિ દ્વારા મંજૂર કરાયેલ ઠરાવ યોજનાના વિરોધમાં મતદાન કર્યું હોય અથવા ઠરાવ યોજનાના પક્ષમાં મતદાન કરવાથી અલિપ્ત રહ્યા હોય.

૨૫. નિર્વિવાદ રીતે, કોર્પોરેટ દેવાદાર કેએસ એન્ડ પી.આઈ.પી.એલ.ના કેસમાં, ઠરાવ યોજના જ્યારે ૨૭મી ઓક્ટોબર, ૨૦૧૭ના રોજ યોજાયેલી સીઓસીની બેઠકમાં મતદાન માટે મૂકવામાં આવી હતી, ત્યારે તેને નાણાકીય ઋણદાતાઓના મતહિસ્સામાંથી માત્ર ૫૫.૭૩%ની જ મંજૂરી મળી શકી હતી અને ઇમેઇલ દ્વારા અનુસરમાં અપાયેલી મંજૂરી (૧૦.૯૪% દ્વારા)ને પણ ધ્યાનમાં લેવાય, તો પણ તે નાણાકીય ઋણદાતાઓના મતહિસ્સામાંથી ૭૫%થી ઓછી ન હોય તેવી આવશ્યક મતસંમતિ પૂર્ણ કરતી નહોતી. બીજી તરફ, સીઓસીની બેઠકમાં ૧૫.૧૫% દ્વારા ઠરાવ યોજનાનો સ્પષ્ટપણે અસ્વીકાર કરવામાં આવ્યો હતો અને ત્યારબાદ ઇમેઇલ દ્વારા વધારાના ૧૧.૮૨% દ્વારા પણ તેનો અસ્વીકાર કરવામાં આવ્યો હતો. તેથી, ઠરાવ યોજનાનો નાણાકીય ઋણદાતાઓના મતહિસ્સામાંથી ૨૫%થી ઓછી ન હોય એટલા હિસ્સા દ્વારા સ્પષ્ટપણે અસ્વીકાર કરવામાં આવ્યો હતો. આવી સ્થિતિમાં, ઠરાવ વ્યવસાયી ઉપર આઈ એન્ડ બી કોડની કલમ ૩૦(૬) હેઠળ તે ઠરાવ યોજના નિર્ણાયક સત્તાધિકારી સમક્ષ રજૂ કરવાની કોઈ ફરજ નહોતી. તેના બદલે, આ એવો કેસ હતો જેમાં નિર્ણાયક સત્તાધિકારીએ આઈ એન્ડ બી કોડની કલમ ૩૩(૧) હેઠળ કાર્યવાહી આગળ વધારવાની હતી. તેવી જ રીતે, કોર્પોરેટ દેવાદાર આઈ.આઈ.એલ.ના કેસમાં, ઠરાવ યોજનાને નાણાકીય ઋણદાતાઓના મતહિસ્સામાંથી માત્ર ૬૬.૫૭%ની મંજૂરી

મળી હતી અને ૩૩.૪૩%એ ઠરાવ યોજનાના વિરોધમાં મતદાન કર્યું હતું. આ નિર્વિવાદ સ્થિતિ હોવાને કારણે, એનસીએલએટીએ એવો અભિપ્રાય વ્યક્ત કર્યો હતો કે ઠરાવ યોજના સીઓસી દ્વારા નામંજૂર ગણાય અને તેના અનુસંગરૂપે આ બે કોર્પોરેટ દેવાદારો સંબંધિત લિક્વિડેશન પ્રક્રિયા શરૂ કરવી જરૂરી બને છે.

૨૬. બે કોર્પોરેટ દેવાદારો સંબંધિત સંબંધ રિઝોલ્યુશન યોજનાને સમર્થન આપતા રિઝોલ્યુશન અરજદાર અને હિતધારકોના મતે, ઓક્ટોબર ૨૦૧૭ના સંબંધિત સમયે લાગુ પડતી આઈ એન્ડ બી સંહિતાની કલમ ૩૦(જ) માંની જોગવાઈ માત્ર નિર્દેશાત્મક છે અને ફરજિયાત નથી. આ દલીલ આઈ એન્ડ બી સંહિતાની કલમ ૩૦(જ) માં આવેલ “મે” શબ્દપ્રયોગ પર આધારિત છે. આ દલીલ અમને સ્વીકાર્ય નથી. કારણ કે “મે” શબ્દ સી.ઓ.સી.ની વિવેકસત્તા સાથે સંબંધિત છે — રિઝોલ્યુશન યોજનાને મંજૂરી આપવી કે તેને મંજૂરી ન આપવી. જે બાબત મહત્વપૂર્ણ છે તે આ જોગવાઈનો બીજો ભાગ છે, જેમાં રિઝોલ્યુશન યોજનાને સી.ઓ.સી. દ્વારા વિધિવત્ મંજૂર થયેલી ગણવા માટે “નાણાકીય ધિરાણદાતાઓના મતહિસ્સામાં ઓછામાં ઓછા પંચોતેર ટકા” ની આવશ્યક મર્યાદા નિર્ધારિત કરવામાં આવી છે. આ જોગવાઈનું એ તત્ત્વસ્વરૂપ છે અને રિઝોલ્યુશન યોજનાની મંજૂરી માટે તેને ફરજિયાત બનાવવામાં આવ્યું છે. અન્ય કોઈપણ અર્થઘટનથી આ જોગવાઈને ફરીથી લખવાના સમાન પરિણામ આવશે અને વિધાનમંડળના આશયને આઘાત પહોંચશે.

૨૭. ત્યારબાદ એવો તર્ક રજૂ કરવામાં આવ્યો હતો કે ઇન્સોલ્વન્સી એન્ડ બેન્ક્રપ્સી કોડ એમેન્ડમેન્ટ એક્ટ, ૨૦૧૮ (એક્ટ નં. ૮ ઓફ ૨૦૧૮, તારીખ ૧૮મી જાન્યુઆરી, ૨૦૧૮) દ્વારા કરવામાં આવેલ સુધારો ૨૩મી નવેમ્બર, ૨૦૧૭થી અમલમાં આવી સુધારેલી જોગવાઈને સ્થાને મૂકવાનો હતો, જેનો અર્થ એ થાય છે કે આઈ એન્ડ બી કોડના પ્રારંભથી જ સુધારેલી જોગવાઈ કલમ ૩૦(જ)

તરીકે અંતર્ભૂત ગણાતી હતી. આ દલીલનો વિચાર સુધારેલ જોગવાઈઓના પ્રભાવ પર વિચાર કરતી વેળાએ થોડું આગળ કરવામાં આવશે. હાલમાં, અમે આઈ એન્ડ બી સંહિતા અને તેની હેઠળ બનાવાયેલા નિયમનો તરફ ધ્યાન દોરી રહ્યા છીએ, જેમ કે તે ઓક્ટોબર ૨૦૧૭માં અમલમાં હતા, જ્યારે સંબંધિત કોર્પોરેટ દેવાદારની સી.ઓ.સી.ને પ્રસ્તાવિત નિવારણ યોજના પર વિચાર કરવા માટે બોલાવવામાં આવી હતી.

૨૮. હવે અમે આઈ એન્ડ બી કોડ હેઠળ બનાવવામાં આવેલા ૨૦૧૬ના નિયમોની જોગવાઈઓનો ઉલ્લેખ કરી શકીએ. નિયમોનો અધ્યાય-૬ સમિતિની સામાન્ય બેઠકો સાથે સંબંધિત છે. અધ્યાય-૭ સમિતિ દ્વારા મતદાન સંબંધિત બાબતો સાથે સંબંધિત છે. અધ્યાય-૮ કોર્પોરેટ દેવાળિયાપણું નિરાકરણ પ્રક્રિયાના સંચાલન સાથે અને અધ્યાય-૧૦ નિરાકરણ યોજનાથી સંબંધિત છે. વિચારાધીન મુદ્દો પ્રસ્તાવિત દેવાળિયાપણું નિરાકરણ યોજનાના વિચાર માટે સીઓસીની બેઠકના સંચાલન સંબંધિત હોવાથી, અમે ઉપયોગી રીતે અધ્યાય-૬ અને ૭માં નિર્ધારિત વ્યવસ્થાનો, ખાસ કરીને, ઉલ્લેખ કરી શકીએ. નિયમ ૧૮ તે બાબત વિષે છે કે નિરાકરણ વ્યાવસાયિક જ્યારે આવશ્યક માને ત્યારે અથવા મતાધિકારોના ૩૩% પ્રતિનિધિત્વ કરતી સમિતિના સભ્યો દ્વારા આપવામાં આવેલી માંગણી પર સમિતિની બેઠકો બોલાવવાની હોય છે. નિયમ ૧૯ આવી બેઠક બોલાવવા માટેની નોટિસ અવધિ વિષે છે અને નિયમ ૨૦ ઇલેક્ટ્રોનિક માધ્યમથી નોટિસની તામિલ વિષે છે. નિયમ ૨૧ બેઠક માટેની નોટિસની વિષયવસ્તુ વિષે છે. નિયમ ૨૨ બેઠકમાં ગણપૂર્તિ અંગે જોગવાઈ કરે છે અને નિયમ ૨૩ તેમાં નિર્દિષ્ટ મુજબ વિડિયો કોન્ફરન્સિંગ તથા અન્ય ઓડિયો-વિઝ્યુઅલ માધ્યમો દ્વારા સમિતિના સભ્યોની ભાગીદારીને માન્યતા આપે છે. અન્ય શબ્દોમાં, સમિતિના સભ્યોને મતદાન દરમિયાન પ્રોપ્રિયા પર્સોના અથવા વ્યક્તિગત રીતે હાજર રહેવાની આવશ્યકતા નથી, પરંતુ તેઓ વિડિયો

કોન્ફરન્સિંગ અથવા અન્ય ઓડિયો અથવા વિઝ્યુઅલ માધ્યમો દ્વારા તેમ કરી શકે છે. બેઠકનું સંચાલન નિયમન રજ દ્વારા શાસિત થાય છે અને આવી બેઠક દરમિયાન મતદાનની રીત અને પ્રક્રિયા નિયમન રપ અને રડમાં નિર્ધારિત છે. નિયમન રપ બેઠકમાં હાજર સમિતિના સભ્યો દ્વારા મતદાન વિષે છે અને નિયમન રડ ઇલેક્ટ્રોનિક માધ્યમથી અથવા ઇલેક્ટ્રોનિક મતદાન પદ્ધતિ દ્વારા મતદાન વિષે છે.

૨૯. નોંધ લેવા જેવી વાત એ છે કે, આ જોગવાઈઓ સામાન્ય રીતે સમિતિની બેઠકોના સંચાલન વિશે છે અને તેમાં આવી બેઠકો દરમિયાન મતદાન કરવાની પદ્ધતિનો પણ સમાવેશ થાય છે. ઠરાવ યોજના મંજૂર કરવા અંગેની વિશિષ્ટ જોગવાઈ નિયમન ૩૯ માં જોવા મળે છે. સંબંધિત સમયગાળા દરમિયાન, એટલે કે ઓક્ટોબર ૨૦૧૭ માં, જે રીતે નિયમન ૩૯ અમલમાં હતું, તે આ મુજબ હતું:

“૩૯. ઠરાવ યોજના મંજૂર કરવી. – (૧) ઠરાવ અરજદાર કોર્પોરેટ દિવાળિયાપણું નિવારણ પ્રક્રિયાની પૂર્ણતા માટે કલમ ૧૨ હેઠળ અનુમતિ આપવામાં આવેલી મહત્તમ અવધિ પૂર્ણ થવાના ત્રીસ દિવસ પહેલાં, સંહિતા અને આ નિયમો અનુસાર તૈયાર કરેલ ઠરાવ યોજના ઠરાવ વ્યવસાયિકને રજૂ કરવા પ્રયત્ન કરશે.

(૨) ઠરાવ વ્યવસાયી સંહિતા અને આ નિયમનોની આવશ્યકતાઓ પૂર્ણ કરતા તમામ ઠરાવ યોજનાઓ સમિતિ સમક્ષ તેના વિચાર માટે રજૂ કરશે.

(૩) સમિતિ કોઈપણ ઠરાવ યોજના તેને યોગ્ય લાગે તેવી ફેરફારો સાથે મંજૂર કરી શકે છે.

(૪) ઠરાવ વ્યાવસાયિક સમિતિ દ્વારા મંજૂર કરાયેલ ઠરાવ યોજના, તે પ્રમાણપત્ર સાથે, નિર્ણયકર્તા સત્તાધિકારી સમક્ષ રજૂ કરશે કે:

(એ) ઠરાવ યોજના ની સામગ્રી સંહિતા અને નિયમનોની તમામ આવશ્યકતાઓ પૂર્ણ કરે છે; અને

(બી) ઠરાવ યોજના સમિતિ દ્વારા મંજૂર કરવામાં આવી છે.

(પ) નિવારણ વ્યવસાયીએ નિવારણ યોજના મંજૂર કરતી અથવા નામંજૂર કરતી નિર્ધારક સત્તાના આદેશની નકલ તાત્કાલિક ભાગલેનારાઓને અને નિવારણ અરજદારને મોકલવી પડશે.

(ડ) ઠરાવ યોજના માં આવેલો એવો કોઈ ઉપબંધ, જે અન્યથા કોર્પોરેટ દેણદારના બંધારણીય દસ્તાવેજો, શેરધારકોના કરાર, સંયુક્ત સાહસ કરાર અથવા સમાન સ્વરૂપના અન્ય દસ્તાવેજની શરતો અનુસાર, પ્રસંગોપાત, કોર્પોરેટ દેણદારના સભ્યો અથવા ભાગીદારોની સંમતિ આવશ્યક બનાવતો હોય, તે આવી સંમતિ પ્રાપ્ત કરવામાં આવી ન હોય તો પણ અમલમાં આવશે.

(ઢ) દિવાળિયાપણાની શરૂઆતની તારીખ પહેલાં, કોર્પોરેટ દેવાદાર દ્વારા કરવામાં આવેલ કોઈપણ કૃત્યો અંગે, યથાસ્થિતિ, વચગાળાના સમાધાન વ્યાવસાયિક અથવા સમાધાન વ્યાવસાયિક વિરુદ્ધ કોઈ કાર્યવાહી શરૂ કરવામાં આવશે નહીં.

(ઁ) નિરાકરણ યોજના નિર્ણાયક સત્તા દ્વારા મંજૂર થયા પછી કોર્પોરેટ દેણદારના વ્યવસાય તથા કારોબારના સંચાલન અથવા નિયંત્રણના પ્રભારી વ્યક્તિ, નિરાકરણ યોજનાની શરતોના અમલીકરણમાં સ્થાનિક જિલ્લા વહીવટીતંત્રની સહાય મેળવવા માટે આદેશની માગણી કરતી અરજી નિર્ણાયક સત્તા સમક્ષ કરી શકે છે."

આ જોગવાઈઓનું સંયુક્ત વાચન કરતાં પૂરતું સ્પષ્ટ થાય છે કે કોશિશ એ "નાણાકીય દેણદારોના મતહિસ્સાના ટકા"ની ગણતરી કરવાની છે, જેથી પ્રસ્તાવિત નિરાકરણ યોજના સમિતિ દ્વારા મંજૂર કરવામાં આવી છે કે કેમ તે નક્કી કરી શકાય. જ્યારે મતદાનની પદ્ધતિ અને દેણદારોની સમિતિની બેઠકમાં ચર્ચાયેલ અન્ય વિષયો (નિરાકરણ યોજનાની મંજૂરી સિવાયના) અંગે મતદાનનું

પરિણામ નક્કી કરવાની વાત આવે છે, ત્યારે તે ઓક્ટોબર ૨૦૧૭માં લાગુ પડતા વિનિયમ ૨૫ દ્વારા સંચાલિત થાય છે. તે આ મુજબ છે:

“૨૫. સમિતિ દ્વારા મતદાન. –(૧) કલમ ૨૮(૧) માં સૂચિબદ્ધ મંજૂરીઓ સમિતિની બેઠકોમાં વિચારવામાં આવશે.

(૨) કલમ ૨૮(૧) માં સૂચિબદ્ધ કરાયેલ બાબતો સિવાયની, સમિતિની મંજૂરી આવશ્યક હોય તેવી કોઈપણ કાર્યવાહી સમિતિની બેઠકોમાં વિચારણા માટે લઈ શકાય છે.

(૩) જ્યાં બેઠકમાં તમામ સભ્યો હાજર હોય, ત્યાં ઠરાવ વ્યાવસાયિક તે જ મુદ્દા અંગે ચર્ચા થયા બાદ મતદાન માટે સૂચિબદ્ધ કોઈપણ મુદ્દા પર સમિતિના સભ્યોના મત લેશે.

(૪) બેઠકમાં મતદાન પૂર્ણ થતાં, ઠરાવ વ્યવસાયી ઠરાવના મુદ્દાઓ અંગે લેવાયેલા નિર્ણયની જાહેરાત કરશે તથા નિર્ણયના પક્ષમાં કે વિરોધમાં મત આપનાર, અથવા મતદાનથી દૂર રહેનાર સમિતિના સભ્યોના નામ પણ જાહેર કરશે.

(૫) જો બેઠકમાં બધા સભ્યો હાજર ન હોય, તો આવી બેઠકમાં મતદાન લેવામાં આવશે નહીં અને ઠરાવ વ્યાવસાયિકે—

(એ) બેઠક પૂર્ણ થયાના અડતાલીસ કલાકની અંદર સમિતિના તમામ સભ્યોને બેઠકની કાર્યવાહી ઇલેક્ટ્રોનિક સાધનો દ્વારા પરિભ્રમિત કરવી; અને

(બી) બેઠકમાં મતદાન માટે સૂચિબદ્ધ કરવામાં આવેલ બાબતો અંગે ઇલેક્ટ્રોનિક મતદાન પદ્ધતિ દ્વારા મત માંગવો, જેમાં મતદાન મિનિટોના પરિભ્રમણથી ચોવીસ કલાક સુધી ખુલ્લું રાખવામાં આવશે.”

(ભાર મૂકવામાં આવ્યો છે)

નિર્વિવાદ રીતે, ઠરાવ યોજના મંજૂરીની પ્રક્રિયા સંબંધિત આઈ એન્ડ બી કોડની કલમ ૩૦(૪)ના પ્રકાશમાં નિયમન રૂપ અને ૩૯નું વાચન કરવું આવશ્યક છે. તે માટે, મંજૂરી આપનાર તથા અસહમતિ દર્શાવનાર નાણાકીય લેણદારોના “મતાધિકાર હિસ્સાના ટકા”ની ગણતરી કરવી આવશ્યક છે. તે માત્ર હાજર રહેલા અને મતદાન કરનાર સભ્યોના આધારે નથી. કોઈપણ સ્થિતિમાં, મંજૂરીના મતો નાણાકીય લેણદારોના મતાધિકાર હિસ્સાના નિર્ધારિત ન્યૂનતમ ટકાના માપદંડને પૂર્ણ કરતા હોવા જોઈએ. આ સ્પષ્ટ ભિન્નતાને ધ્યાનમાં રાખતાં, અનિવાર્ય રીતે એ અનુસરવું પડે છે કે સંબંધિત કોર્પોરેટ દેવાદારો, એટલે કે, કે એસ એન્ડ પી આઈ પી એલ અને આઈ આઈ એલ સંબંધિત ઠરાવ યોજના, નાણાકીય લેણદારોના મતાધિકાર હિસ્સામાંથી ૭૫%થી ઓછી ન હોય એટલા જરૂરી ન્યૂનતમ મતોની મંજૂરી મેળવવામાં નિષ્ફળ ગયેલી હોવાથી, નકારવામાં આવેલી માનવામાં આવશે. અહીં અગાઉ નોંધવામાં આવ્યું છે તેનાથી વિરુદ્ધ જતું હોય એવું કોઈપણ બીજું અર્થઘટન અથવા વ્યાખ્યા સ્વીકાર્ય ગણવી શક્ય નથી.

૩૦. આ રીતે સમજવામાં આવે તો, બંને કોર્પોરેટ દેણદારીઓના સંબંધમાં પ્રસ્તાવિત નિવારણ યોજના નાણાકીય લેણદારોના મતાધિકાર હિસ્સાના “૭૫% થી ઓછા” મતોથી મંજૂર કરવામાં આવી હતી અથવા તે નકારી કાઢવામાં આવી હોવાનું નોંધવા બદલ એન.સી.એલ.એ.ટી.માં કોઈ ખામી જણાતી નથી. આવી સ્થિતિમાં, આઈ એન્ડ બી કોડની કલમ ૩૩ મુજબ સંબંધિત કોર્પોરેટ દેણદાર અંગેની વિલોપન પ્રક્રિયા આરંભ કરવી એ અનિવાર્ય અનુસંગ છે.

૩૧. નિશ્ચિતરૂપે, આઈ એન્ડ બી કોડની કલમ ૩૧ના અર્થમાં, નિર્ણાયક સત્તા (એનસીએલટી) પાસેથી બે પરિસ્થિતિઓનો નિવેડો કરવાની અપેક્ષા રાખવામાં આવે છે. પહેલી પરિસ્થિતિ એ છે કે જ્યારે તેને કલમ ૩૦ની ઉપકલમ (૬) હેઠળ કોઈ નિરાકરણ યોજના પ્રાપ્ત થતી નથી અથવા જ્યારે નિરાકરણ વ્યાવસાયિક દ્વારા આઈ એન્ડ બી કોડની કલમ ૩૦(૨)ના પાલનના અભાવે નિરાકરણ યોજના

નામંજૂર કરવામાં આવી હોય અથવા તેવા કિસ્સામાં પણ જ્યારે નિરાકરણ યોજના નાણાકીય ધિરાણદાતાઓના મતહક્કના ઓછામાં ઓછા પંચોતેર ટકા હિસ્સાની મંજૂરી મેળવવામાં નિષ્ફળ જાય; અને વૈધાનિક અવધિ પૂર્ણ થાય તે પહેલાં કોઈ વૈકલ્પિક યોજના પ્રસ્તાવિત કરવામાં આવી ન હોય. બીજી પરિસ્થિતિ એ છે કે જ્યારે નાણાકીય ધિરાણદાતાઓના મતહક્કના ઓછામાં ઓછા ૭૫% હિસ્સાથી સીઓસી દ્વારા યથાવિધિ મંજૂર કરાયેલ નિરાકરણ યોજના, તેના અનુમોદન માટે, કોડની કલમ ૩૦(૬) હેઠળ નિરાકરણ વ્યાવસાયિક દ્વારા તેની સમક્ષ રજૂ કરવામાં આવે છે.

૩૨. હાલના કેસમાં, અમે એવી પરિસ્થિતિ સાથે સંબંધિત છીએ કે જ્યાં વિચારાધીન બંને ઠરાવ પ્રક્રિયાઓમાં, ઠરાવ યોજના નાણાકીય લેણદારોના મતહિસ્સાના ઓછામાં ઓછા ૭૫% સમર્થન મેળવવામાં નિષ્ફળ ગઈ હતી. તે ઉપર ઉદ્દેખિત પ્રથમ શ્રેણી છે. આવી પરિસ્થિતિમાં, નિર્ધારક પ્રાધિકરણ પાસે આઈ એન્ડ બી સંહિતાની કલમ ૩૩(૧) મુજબ વિસર્જન પ્રક્રિયા પ્રારંભ કરવા સિવાય બીજો કોઈ વિકલ્પ રહી શકતો નથી. ઓક્ટોબર ૨૦૧૭ ના સંબંધિત સમયે લાગુ પડતી આઈ એન્ડ બી સંહિતાની કલમ ૩૩ આ મુજબ વાંચવામાં આવતી હતી:

“૩૩. લિક્વિડેશનની શરૂઆત. – (૧) જ્યાં નિર્ણયકારી પ્રાધિકરણ, – (એ) કલમ ૧૨ હેઠળ કોર્પોરેટ દિવાળાખોરી નિવારણ પ્રક્રિયા પૂર્ણ કરવા માટે નિર્ધારિત અવધિ અથવા મંજૂર કરાયેલી મહત્તમ અવધિ, અથવા પરિસ્થિતિ મુજબ, કલમ ૫૬ હેઠળની ઝડપી માર્ગની કોર્પોરેટ દિવાળાખોરી નિવારણ પ્રક્રિયાની અવધિ પૂર્ણ થાય તે પહેલાં, કલમ ૩૦ની ઉપકલમ (૬) હેઠળ કોઈ નિવારણ યોજના પ્રાપ્ત કરતું નથી; અથવા

(બી) તેમાં નિર્દિષ્ટ કરાયેલ આવશ્યકતાઓનું પાલન ન થવાને કારણે કલમ ૩૧ હેઠળના ઠરાવ યોજનાને નામંજૂર કરે છે,

તે રહેશે—

(૧) કોર્પોરેટ દેવાદારનું આ અધ્યાયમાં નિર્ધારિત કરેલ રીત મુજબ વિસર્જન કરવામાં આવે તેવી આવશ્યકતા ધરાવતો આદેશ પસાર કરવો;

(૨) જાહેર જાહેરાત બહાર પાડવી કે કોર્પોરેટ દેવાદારનું લિક્વિડેશનમાં પ્રવેશ થયું છે; અને

(૩) એવા આદેશને તે સત્તાધિકારીને મોકલવાની આવશ્યકતા રાખે છે, જેના સમક્ષ કોર્પોરેટ દેવાદારનું નોંધણીકરણ થયેલું છે.

(૨) જ્યાં રિઝોલ્યુશન પ્રોફેશનલ, કોર્પોરેટ ઇન્સોલ્વન્સી રિઝોલ્યુશન પ્રક્રિયા દરમિયાન કોઈપણ સમયે પરંતુ રિઝોલ્યુશન યોજનાની પુષ્ટિ પહેલાં, ઋણદાતાઓની સમિતિએ કોર્પોરેટ દેવાદારને લિક્વિડેટ કરવાની લીધેલી નિર્ણયની જાણ અધિનિર્ણયકારી પ્રાધિકરણને કરે છે, ત્યાં અધિનિર્ણયકારી પ્રાધિકરણ ઉપ-કલમ (૧) ની કલમ (બી) ના ઉપ-ખંડો (૧) (૨) અને (૩) માં ઉલ્લેખિત મુજબ લિક્વિડેશનનો આદેશ કરશે.

(૩) જ્યાં નિર્ણાયક સત્તાધિકારીએ મંજૂર કરેલી ઠરાવ યોજના સંબંધિત કોર્પોરેટ દેવાદાર દ્વારા ભંગ કરવામાં આવે છે, ત્યાં કોર્પોરેટ દેવાદાર સિવાયની એવી કોઈપણ વ્યક્તિ, જેના હિતો આવા ભંગથી પ્રતિકૂળ રીતે પ્રભાવિત થયા હોય, ઉપ-કલમ (૧) ની કલમ (બી) ના ઉપ-ખંડો (૧), (૨) અને (૩) માં ઉલ્લેખિત મુજબના લિક્વિડેશન આદેશ માટે નિર્ણાયક સત્તાધિકારી સમક્ષ અરજી કરી શકે છે.

(૪) ઉપકલમ (૩) હેઠળ અરજી પ્રાપ્ત થતા, જો નિર્ધારક સત્તા એવું નિર્ધારિત કરે કે કોર્પોરેટ દેવાદારે નિવારણ યોજનાની જોગવાઈઓનો ભંગ કર્યો છે, તો તે ઉપકલમ (૧) ની કલમ (બી) ના ઉપખંડ (૧), (૨) અને (૩) માં ઉલ્લેખિત મુજબ લિક્વિડેશનનો આદેશ પસાર કરશે.

(૫) કલમ પરના આધિન, જ્યારે લિક્વિડેશનનો આદેશ પસાર કરવામાં આવ્યો હોય, ત્યારે કોર્પોરેટ દેવાદાર દ્વારા અથવા તેની વિરુદ્ધ કોઈ દાવો અથવા અન્ય કાનૂની કાર્યવાહી દાખલ કરવામાં આવશે નહીં:

પરંતુ શરતે કે લિક્વિડેટર દ્વારા, અધિનિર્ણયક પ્રાધિકરણની પૂર્વ મંજૂરી સાથે, કોર્પોરેટ દેનારના વતી દાવો અથવા અન્ય કાનૂની કાર્યવાહી દાખલ કરી શકાય.

(૬) કેન્દ્રીય સરકાર દ્વારા કોઈપણ નાણાકીય ક્ષેત્રના નિયામક સાથે પરામર્શ કરીને જેમના વિષે અધિસૂચના બહાર પાડવામાં આવી હોય તેવી લેવડદેવડોના સંબંધમાં કાનૂની કાર્યવાહી માટે ઉપકલમ (૫) ની જોગવાઈઓ લાગુ પડશે નહીં.

(૭) આ કલમ હેઠળ લિક્વિડેશન માટેનો આદેશ કોર્પોરેટ દેવાદારના અધિકારીઓ, કર્મચારીઓ અને કામદારોને સેવામુક્તિની નોટિસ ગણાશે, સિવાય કે જ્યારે લિક્વિડેશન પ્રક્રિયા દરમિયાન લિક્વિડેટર દ્વારા કોર્પોરેટ દેવાદારનો વ્યવસાય ચાલુ રાખવામાં આવે.”

૩૩. અગાઉ જણાવ્યા મુજબ, “નામંજૂર” ઠરાવ યોજના પ્રાપ્ત થતાં જ નિર્ણયકારી સત્તા (એન.સી.એલ.ટી.) દ્વારા વધુ કંઈ કરવાની અપેક્ષા રાખવામાં આવતી નથી; પરંતુ તે આઈ એન્ડ બી સંહિતાની કલમ ૩૩(૧) હેઠળ લિક્વિડેશન પ્રક્રિયા આરંભ કરવા બાધ્ય છે. વિધાનમંડળે નિર્ણયકારી સત્તા (એન.સી.એલ.ટી.)ને સી.ઓ.સી.ના વેપારિક નિર્ણયનું વિશ્લેષણ અથવા મૂલવણી કરવાની અધિકારિતા કે સત્તા સોંપી નથી, તો અસહમતી ધરાવતા નાણાકીય ધિરાણદાતાઓ દ્વારા ઠરાવ યોજનાના નામંજૂરીની ન્યાયતાને લઈને તપાસ કરવાનો તો પ્રશ્ન જ ઊભો થતો નથી. વિધાનસભાકીય ઇતિહાસ અને જે પૃષ્ઠભૂમિમાં આઈ એન્ડ બી સંહિતા અમલમાં આવી છે, તે પરથી જણાય છે કે ચુકવણીમાં નિષ્ફળ થયેલી કંપનીઓ પાસેથી બાકી દેવાની વસુલાત ઝડપથી થાય તે માટે સંપૂર્ણપણે નવો અભિગમ અપનાવવામાં આવ્યો છે. આ નવા અભિગમમાં એક શાંતિ અવધિ છે, ત્યારબાદ ઝડપી ઠરાવ પ્રક્રિયા છે, જે ૨૭૦ દિવસની અંદર (બાહ્ય મર્યાદા) પૂર્ણ થવી આવશ્યક છે; તેમ ન થાય તો લિક્વિડેશન પ્રક્રિયાની શરૂઆત અનિવાર્ય અને ફરજિયાત બનાવવામાં આવી છે.

અગાઉની વ્યવસ્થામાં, કોર્પોરેટ દેવાદાર ૧૯૮૫ના સિક ઈન્ડસ્ટ્રિયલ કંપનીઝ અધિનિયમની કલમ ૨૨ હેઠળ અથવા તેવી જ અન્ય વિધિઓ હેઠળ મળતું રક્ષણ અનિશ્ચિત કાળ સુધી ભોગવી શકતો હતો, જેને હવે ત્યજી દેવામાં આવ્યું છે. વધુમાં, આઈ એન્ડ બી સંહિતામાં નિર્ધારિત સમયમર્યાદાની અંદર જણાવેલ પ્રક્રિયાઓ પૂર્ણ થાય તે સુનિશ્ચિત કરવા માટે, સી.ઓ.સી.ની વેપારિક પ્રજ્ઞાને કોઈપણ ન્યાયિક હસ્તક્ષેપ વિના સર્વોચ્ચ સ્થાન આપવામાં આવ્યું છે. તેમાં એક અંતર્નિહિત માન્યતા છે કે નાણાકીય ધિરાણદાતાઓ કોર્પોરેટ દેવાદારની વ્યવહારક્ષમતા અને પ્રસ્તાવિત ઠરાવ યોજનાની કાર્યસાધ્યતા અંગે સંપૂર્ણ જાણકારી ધરાવે છે. તેઓ પ્રસ્તાવિત ઠરાવ યોજનાની સઘન તપાસ અને તેમના નિષ્ણાતોની ટીમ દ્વારા કરવામાં આવેલા મૂલ્યાંકનના આધારે કાર્ય કરે છે. સી.ઓ.સી.ની બેઠકોમાં યોગ્ય વિચારવિમર્શ બાદ, મતહિસ્સા મુજબ મતદાન દ્વારા તેઓ જે અભિપ્રાય વ્યક્ત કરે છે, તે એક સામૂહિક વ્યાવસાયિક નિર્ણય છે. વિધાનમંડળે, જાગૃતપણે, વ્યક્તિગત નાણાકીય ધિરાણદાતાઓની “વેપારિક પ્રજ્ઞા” અથવા તેમના સામૂહિક નિર્ણયને નિર્ણયકારી સત્તા સમક્ષ પડકારવા માટે કોઈ આધાર પૂરો પાડ્યો નથી. તેને ન્યાયવિચારાધીન બનાવવામાં આવેલ નથી.

૩૪. નવેમ્બર ૨૦૧૫ની દેવાળિયાપણાં કાયદા સુધારાઓ સમિતિની અહેવાલમાં, વિવિધ શક્યતાઓનું મૂલવણું કરવા અને નિર્ણય લેવા માટે સીઓસી ને પ્રાથમિકતા આપવામાં આવી છે. તેમાં આ રીતે અવલોકન કરવામાં આવ્યું છે:

“દેવાળિયાપણાની પ્રક્રિયામાં મુખ્ય આર્થિક પ્રશ્ન

જ્યારે કોઈ પેઢી (મસૂદા કાયદામાં જેને કોર્પોરેટ દેવાદાર તરીકે ઓળખવામાં આવી છે) ચૂકમાં પડે છે, ત્યારે શું કરવું તે અંગેનો પ્રશ્ન ઊભો થાય છે. અનેક સંભાવનાઓ કલ્પી શકાય છે. એક સંભાવના પેઢીને લિક્વિડેશનમાં લઈ જવાની છે. બીજી સંભાવના દેવાની પુનર્ચના અંગે વાટાઘાટ કરવાની છે, જેમાં ધિરાણદારો એન.પી.વી.ના આધારે દેવામાં ઘટાડો સ્વીકારી લે છે,

અને એવી આશા રાખે છે કે વાટાઘાટથી નિર્ધારિત મૂલ્ય લિક્વિડેશન મૂલ્ય કરતાં વધુ હશે. બીજી એક સંભાવના પેઢીને ચાલુ વ્યવસાય તરીકે વેચી દેવાની અને પ્રાપ્ત થતી આવકનો ઉપયોગ ધિરાણદારોને ચુકવણી કરવા માટે કરવાની છે. આ વ્યાપક શ્રેણીઓના અનેક સંયુક્ત માળખાઓ પણ કલ્પી શકાય છે.

સમિતિનો એવો વિશ્વાસ છે કે આવી શક્યતાઓનું મૂલવણ કરવા અને નિર્ણય લેવા માટે માત્ર એક જ યોગ્ય મંચ છે: દેવામાંદારોની સમિતિ, જેમાં તમામ નાણાકીય દેવામાંદારોને તેમના કબજામાં રહેલા દેવાની માત્રાના પ્રમાણમાં મતાધિકાર હોય છે. ભૂતકાળમાં, ભારતમાં આવેલા કાયદાઓએ આ પ્રશ્નમાં સરકારના અંગોને (વિધાનમંડળ, કાર્યપાલિકા અથવા ન્યાયતંત્ર) સામેલ કર્યા હતા. સમિતિએ આ બાબતને કડક રીતે ટાળી છે. ચુકવણીમાં ડિફોલ્ટ કરનાર સંસ્થાનું યોગ્ય નિર્ધારણ એક વ્યાવસાયિક નિર્ણય છે, અને તે માત્ર દેવામાંદારોએ જ કરવો જોઈએ. ”

(ભાર મૂકવામાં આવ્યો છે)

અહેવાલમાં એ પણ ઉલ્લેખિત કરવામાં આવ્યું છે કે સમયમર્યાદાઓનું અસ્તિત્વ નિવારણ પ્રક્રિયાનું મર્મ છે. ત્યારબાદ તે નવી દિવાળિયાપણું-દેવાળાખોરી નિવારણ માળખાની રચનાને પ્રેરિત કરતાં સિદ્ધાંતોનો ઉલ્લેખ કરે છે. આ પાસાને લગતા વિચારવિમર્શ દરમિયાન નોંધવામાં આવ્યું છે કે સંહિતા ખૂબ જ પ્રારંભિક તબક્કે જ ઉદ્યોગના વ્યવહારુપણાનું મૂલ્યાંકન સુલભ બનાવશે. અહેવાલનો સંબંધિત અંશ આ મુજબ છે:

“રચનાને દિશા આપતા સિદ્ધાંતો

સમિતિએ નવી દિવાળિયાપણું અને દેવાળાખોરી નિવારણ માળખું રચવા માટે નીચેના સિદ્ધાંતો પસંદ કર્યા:

૧. સંહિતા ઉદ્યોગની વ્યવહાર્યતાનું મૂલ્યાંકન અતિ પ્રારંભિક તબક્કે સુગમ બનાવશે .

(૧) ઉદ્યોગસાહસિક એકમની કાર્યક્ષમતા વ્યવસાયસંબંધિત બાબત છે, અને વ્યવસાયસંબંધિત બાબતો અંગેની વાટાઘાટો માત્ર ઋણદાતાઓ અને દેનાર વચ્ચે જ થઈ શકે છે, તે બાબત કાયદામાં સ્પષ્ટપણે નિર્ધારિત હોવી આવશ્યક છે. કાર્યક્ષમતાનું મૂલ્યાંકન ઋણદાતાઓ અને દેનાર વચ્ચેની વાટાઘાટ તરીકે કરવામાં આવતું હોવા છતાં, અંતિમ નિર્ણય એવા ઋણદાતાઓ વચ્ચેના કરારરૂપ હોવો જોઈએ, જેઓ નાણાં પુરા પાડનારાઓ છે અને દિવાળિયાપણાની પ્રક્રિયામાં નુકસાન વહન કરવા તૈયાર છે.

(૨) વિધાનમંડળ અને અદાલતોને નિરાકરણની પ્રક્રિયા પર નિયંત્રણ રાખવું જ જોઈએ, પરંતુ તેઓ પર વ્યવસાયિક નિર્ણયો લેવાનો ભાર મૂકવો જોઈએ નહીં.

(૩) દેવાદારની જીવનક્ષમતાના મૂલ્યાંકન સંદર્ભે લેણદારો દ્વારા દેવાની વસૂલાત માટેની બલવત્તર અમલવારીના ભય વિના, દેવાદાર વાટાઘાટ કરી શકે તે માટે, કાયદાએ દિવાળિયાપણાના નિવારણ માટે એક શાંતિપૂર્ણ અવધિ નિર્ધારિત કરવી આવશ્યક છે.

(૪) કાયદા અનુસાર નિરાકરણ અવધિના વ્યવસ્થાપક તરીકે એક નિરાકરણ વ્યાવસાયિકની નિમણૂક કરવી આવશ્યક છે, જેથી ઋણદાતાઓને આ વિશ્વાસ સાથે કાર્યક્ષમતાના મૂલ્યાંકન અંગે વાટાઘાટ કરી શકે કે ઋણીઓ ઉદ્યોગના મૂલ્યને ક્ષીણ કરે તેવી કોઈ કાર્યવાહી કરશે નહીં. આ વ્યાવસાયિકને ઉદ્યોગની કામગીરી અને સંપત્તિઓનું અનુસરણ અને સંચાલન કરવાની સત્તા તથા જવાબદારી રહેશે. આ વ્યાવસાયિક ઋણદાતાઓ અને ઋણી વચ્ચે સત્તાના સંતુલનની ખાતરી કરવા અને તમામ ઋણદાતાઓના હકોનું સંરક્ષણ

કરવા માટે વાટાઘાટના નિરાકરણ પ્રક્રિયાનું સંચાલન કરશે. આ વ્યાવસાયિક નિરાકરણ પ્રક્રિયામાં ઋણદાતાઓ અને ઋણી વચ્ચેની માહિતીની અસમાનતા ઘટાડવાની ખાતરી કરશે.

૪. આ સંહિતા સામૂહિક પ્રક્રિયાને સુનિશ્ચિત કરશે.

(૯) કાયદાએ એ સુનિશ્ચિત કરવું જોઈએ કે વ્યવહારક્ષમતાનું સામૂહિક મૂલ્યાંકન કરવા માટે બધા મુખ્ય હિતધારકો ભાગ લેશે. કાયદાએ એ પણ સુનિશ્ચિત કરવું જોઈએ કે જે બધા ઋણદાતાઓ પાસે તેમની જવાબદારીઓનું પુનર્ગઠન કરવાની ક્ષમતા અને તૈયારી છે, તેઓ વાટાઘાટની પ્રક્રિયાનો ભાગ બનવા જોઈએ.

વાટાઘાટ પ્રક્રિયાનો ભાગ ન હોય તેવા તમામ ઋણદાતાઓની જવાબદારીઓનો પણ કોઈપણ વાટાઘાટથી પ્રાપ્ત ઉકેલમાં નિર્વહ થવો આવશ્યક છે.

૫. સંહિતા તમામ દેવાનીદારોના અધિકારોનો સમાન રીતે માન રાખશે.

(૧૦) અંતિમ ઉકેલ પર મતદાનમાં ઋણદાતાના પ્રકારને આધારે તેમના મતના વજનની ગણતરી કરતી વખતે કાયદો નિષ્પક્ષ હોવો આવશ્યક છે.

૬. સંહિતાએ ખાતરી કરવી જોઈએ કે, જ્યારે વાટાઘાટો વ્યવહારક્ષમતા સ્થાપિત કરવામાં નિષ્ફળ જાય, ત્યારે દીવાલિયાપણાનું પરિણામ બંધનકારક હોવું જોઈએ.

(૧૧) જે ઉપક્રમ અકાર્યક્ષમ હોવાનું નિર્ધારિત થયું હોય, તેના લિક્વિડેશનનો આદેશ કાયદા દ્વારા થવો જ જોઈએ. વાટાઘાટોના આ પરિણામને અત્યંત અપવાદરૂપ કેસો સિવાયની તમામ અપીલો સામે સુરક્ષિત રાખવું જોઈએ....”

(ભાર આપવામાં આવેલ)

૩૫. જ્યારે, નિવારણકારી સત્તા (એનસીએલટી)નો વિવેકાર્થિકાર કલમ ૩૧ દ્વારા મચા દિત છે અને તે આર્થિક ઋણદાતાઓના મતહિસ્સાના જરૂરી ટકાવારી દ્વારા “મંજૂર થયેલી” નિવારણ યોજના અંગેની ચકાસણી પૂરતો જ સીમિત છે. આ તપાસમાં પણ, જે આધાર પર નિવારણકારી સત્તા નિવારણ યોજનાને નામંજૂર કરી શકે છે તે કલમ ૩૦(૨)માં નિર્દિષ્ટ વિષયો સાથે સંબંધિત છે, જ્યારે નિવારણ યોજના જણાવેલ આવશ્યકતાઓને અનુરૂપ ન હોય. કલમ ૩૦(૨) તરફ ફરીએ તો, કરવાની તપાસ એ બાબત અંગે છે કે નિવારણ યોજના નીચે મુજબ જોગવાઈ કરે છે કે કેમ : (૧) કોર્પોરેટ દેવાદારના અન્ય ઋણોની ચુકવણી કરતાં પ્રાથમિકતા આપી નિર્દિષ્ટ રીતથી દિવાળિયાપણાની નિવારણ પ્રક્રિયાના ખર્ચોની ચુકવણી, (૨) કાર્યકારી ઋણદાતાઓના ઋણોની નિર્ધારિત રીતથી ચુકવણી, (૩) કોર્પોરેટ દેવાદારના કારોબારના સંચાલન, (૪) નિવારણ યોજનાના અમલીકરણ અને દેખરેખ, (૫) હાલમાં અમલમાં રહેલા કાયદાની કોઈ જોગવાઈનો ભંગ ન થતો હોય, (૬) બોર્ડ દ્વારા નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેવી અન્ય આવશ્યકતાઓને અનુરૂપ હોય. અહીં ઉલ્લેખિત બોર્ડ આઈ એન્ડ બી કોડની કલમ ૧૮૮ હેઠળ સ્થાપિત કરવામાં આવેલ છે. બોર્ડની સત્તાઓ અને કાર્યો આઈ એન્ડ બી કોડની કલમ ૧૮૬માં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવ્યા છે. બોર્ડના નિર્દિષ્ટ કાર્યોમાંથી કોઈપણ કાર્ય, સીધા કે પરોક્ષ રીતે, આઈ એન્ડ બી કોડની કલમ ૩૦(૪) હેઠળ નિવારણ યોજનાની મતદાન પ્રક્રિયા દરમિયાન આર્થિક ઋણદાતાઓએ તેમની વ્યાવસાયિક પ્રજ્ઞાનો ઉપયોગ કેવી રીતે કરવો અથવા ન કરવો તે નિયમિત કરવા સાથે સંબંધિત નથી. મતદાન સમયે આર્થિક ઋણદાતાઓની વિષયાધીન સંતોષની સ્થિતિ વિવિધ પરિબલોના મિશ્રણથી બંધાયેલ હોય છે. ઉદાહરણરૂપે, પ્રસ્તાવિત નિવારણ યોજનાની કાર્યક્ષમતા અને વ્યવહાર્યતા તથા પ્રક્ષેપિત યોજનાને હકીકતમાં પરિણમાવવાની નિવારણ અરજદારની સર્વસામાન્ય ક્ષમતા અંગેની તેમની ધારણાઓનો પણ તેમાં સમાવેશ થાય છે. નિવારણ અરજદારે માનક આંકડાઓના આધારથી સમર્થિત પ્રક્ષેપણો રજૂ કર્યા હોઈ શકે, છતાં અસહમતિ ધરાવતા આર્થિક ઋણદાતાઓના મત મુજબ તે

અનુમાનાત્મક સ્વરૂપથી મુક્ત ગણાવી શકાય તેમ ન હોય. આ તમામ પાસાઓ સંપૂર્ણપણે આર્થિક ઋણદાતાઓના ક્ષેત્રાધિકારમાં આવે છે, જેઓને આઈ એન્ડ બી કોડની કલમ ૩૦(૪) હેઠળ નિવારણ યોજના પર મતદાન કરવા કહેવામાં આવ્યા છે.

૩૬. એ જ કારણસર, એનસીએલએટીનું અધિકારક્ષેત્ર પણ કાર્યવાહીનું અનુસરણ હોવાને કારણે તે બાબતમાં મર્યાદિત રહેશે અને વિશેષ કરીને આઈ એન્ડ બી કોડની કલમ ૩૨ ના પ્રભાવે, જેમાં એવો ઉપબંધ છે કે સમાધાન યોજના મંજૂર કરનાર આદેશ વિરુદ્ધની કોઈપણ અપીલ આઈ એન્ડ બી કોડની કલમ ૬૧(૩) માં નિર્ધારિત રીતથી અને તેમાં દર્શાવેલ આધારોથી જ કરવામાં આવશે. આઈ એન્ડ બી કોડની કલમ ૬૧(૩) આ મુજબ છે:

“૬૧. અપીલો અને અપિલીય સત્તા. – (૧) કંપની અધિનિયમ, ૨૦૧૩ (૨૦૧૩નું ૧૮) હેઠળ સમાવાયેલ વિરુદ્ધની કોઈ પણ બાબત હોવા છતાં, આ ભાગ હેઠળ નિર્ધારિત સત્તાધિકારીના આદેશથી વ્યથિત કોઈપણ વ્યક્તિ નેશનલ કંપની લો અપિલીય ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ અપીલ દાખલ કરી શકે છે.

(૨) xxx xxxx xxxx xxx

(૩) કલમ ૩૧ હેઠળ ઠરાવ યોજના મંજૂર કરતાં આદેશ સામે નીચેના આધારો પર, એટલે કે:—

(૧) મંજૂર થયેલ ઠરાવ યોજના હાલ અમલમાં રહેલા કોઈપણ કાયદાની જોગવાઈઓના ઉલ્લંઘનમાં છે;

(૨) કોર્પોરેટ દિવાળાખોરી નિવારણ અવધિ દરમિયાન ઠરાવ વ્યાવસાયિક દ્વારા સત્તાઓના ઉપયોગમાં મહત્વપૂર્ણ અનિયમિતતા થઈ છે;

(૩) કોર્પોરેટ દેવાદારના સંચાલકીય લેણદારોને બાકી રહેલા દેવાનો બોર્ડ દ્વારા નિર્દિષ્ટ કરાયેલા પ્રકાર મુજબ ઉકેલ યોજના હેઠળ જોગવાઈ કરવામાં આવી નથી;

(૪) દેવાળાપણાના નિવારણ પ્રક્રિયા ખર્ચની તમામ અન્ય દેવાનો કરતાં પ્રાધાન્યક્રમમાં પરતચુકવણી માટે જોગવાઈ કરવામાં આવી નથી; અથવા

(૫) ઠરાવ યોજના બોર્ડ દ્વારા નિર્ધારિત કોઈપણ અન્ય માપદંડનું પાલન કરતી નથી.

XXX

XXX

XXX."

૩૭. આઈ એન્ડ બી સંહિતાની જોગવાઈઓનું સીધું વાચન કરતાં એવું પ્રતિત થાય છે કે કલમ ૬૧(૧) હેઠળની અપીલનો ઉપાય “નિર્ણયકારી સત્તા (એનસીએલટી) દ્વારા આપવામાં આવેલા આદેશ” વિરુદ્ધ છે — જેનો સંબંધ એવા તથ્યના નોંધાણ સાથે પણ હોઈ શકે છે કે પ્રસ્તાવિત નિરાકરણ યોજના આર્થિક ઋણદાતાઓના મતાધિકારના ઓછામાં ઓછા ૭૫% હિસ્સાના મતથી નકારી કાઢવામાં આવી છે અથવા મંજૂર કરવામાં આવી નથી. નિઃસંદેહ, અપીલનો ઉપાય, જેમાં અપીલીય સત્તાના અધિકારક્ષેત્રની વ્યાપ્તિ અને અપીલના આધારનો પણ સમાવેશ થાય છે, તે કાયદાની ઉપજ છે. અગાઉ નોંધેલ મુજબ, એનસીએલટી અથવા એનસીએલએટીમાં અધિકારક્ષેત્ર અને સત્તા નિહિત કરતી જોગવાઈઓએ સીઓસી દ્વારા નિરાકરણ યોજનાને મંજૂરી ન આપવાનો અથવા તેને નકારી કાઢવાનો જે વ્યાવસાયિક નિર્ણય લેવામાં આવ્યો હોય તેને ન્યાયપાત્ર બનાવ્યો નથી. આ સ્થિતિ એથી વધુ મજબૂત બને છે કે કલમ ૩૧ હેઠળ “નિરાકરણ યોજનાને મંજૂરી આપતા” આદેશ વિરુદ્ધ પણ અપીલ દાખલ કરવા માટે મર્યાદિત આધાર જ નિર્ધારિત કરવામાં આવ્યા છે. પ્રથમ, મંજૂર થયેલી નિરાકરણ યોજના તત્કાલ અમલમાં રહેલા કોઈપણ કાયદાની જોગવાઈઓના વિરોધમાં છે. બીજું, કોર્પોરેટ દેવાળિયા નિરાકરણ અવધિ દરમિયાન “નિરાકરણ વ્યાવસાયિક દ્વારા” સત્તાઓના પ્રયોગમા મહત્વની અનિયમિતતા રહી છે. ત્રીજું, સંચાલન ઋણદાતાઓને બાકી રહેલા ઋણોની નિર્ધારિત રીતમાં નિરાકરણ યોજનામાં જોગવાઈ કરવામાં આવી નથી. ચોથું, દેવાળિયા નિરાકરણ યોજના ખર્ચની પરતફેરની જોગવાઈ અન્ય તમામ ઋણોથી અગ્રતા આધારે કરવામાં આવી

નથી. પાંચમું, નિરાકરણ યોજના બોર્ડ દ્વારા નિર્ધારિત અન્ય કોઈપણ માપદંડનું પાલન કરતી નથી. મહત્વની બાબત એ છે કે મુદ્દાઓ કે આધાર — ભલે તે આઈ એન્ડ બી સંહિતાની કલમ ૩૦(૨) હેઠળ હોય કે કલમ ૬૧(૩) હેઠળ — સીઓસી દ્વારા “મંજૂર કરાયેલ” નિરાકરણ યોજનાની માન્યતા કસોટી કરવા સંબંધિત છે; અને તેવા નિરાકરણ યોજનાને મંજૂરી આપવા માટે નથી જે સીઓસીએ પોતાના વ્યાવસાયિક નિર્ણયના અમલમાં અમાન્ય ઠરાવી હોય અથવા નકારી કાઢવામાં આવેલી ગણવામાં આવી હોય.

૩૮. નિઃસંદેહ, આવી અપીલમાં તપાસની વ્યાપ્તિ આઈ એન્ડ બી કોડની કલમ ૩૦(૨) હેઠળ રિઝોલ્યુશન પ્રોફેશનલ દ્વારા અમલમાં મૂકી શકાય તેવી સત્તા સુધી મર્યાદિત રહેશે અથવા વધુમાં વધુ, આઈ એન્ડ બી કોડની કલમ ૩૧(૧) સાથે વંચાતી કલમ ૩૧(૨) હેઠળ નિણાયક પ્રાધિકરણ (એનસીએલટી) દ્વારા અમલમાં મૂકી શકાય તેવી સત્તા સુધી મર્યાદિત રહેશે. તેની બહાર અન્ય કોઈ તપાસ અનુમત્ય નહીં હોય. વધુમાં, અપીલીય પ્રાધિકરણ (એનસીએલએટી) ને પ્રદાન કરાયેલ અધિકારક્ષેત્ર પણ સ્પષ્ટપણે મર્યાદિત છે. તે પડકારની તપાસ માત્ર આઈ એન્ડ બી કોડની કલમ ૬૧(૩) માં નિર્દિષ્ટ આધારોથી સંબંધિત હદ સુધી જ કરી શકે છે, જે અસહમત નાણાકીય દેવુંદારોની સ્વાયત્તતા અથવા વ્યાપારી બુદ્ધિ અંગેની તપાસથી “અલગ” બાબતો સુધી મર્યાદિત છે. આથી, નિર્ધારિત પ્રાધિકરણો (એનસીએલટી/એનસીએલએટી) ને આઈ એન્ડ બી કોડમાં નિર્દિષ્ટ મુજબ મર્યાદિત અધિકારક્ષેત્ર આપવામાં આવેલ છે અને તેમને ન્યાયસંગતતાની અદાલત તરીકે કાર્ય કરવા અથવા સર્વગ્રાહી સત્તાઓનો ઉપયોગ કરવા માટે સત્તાધિકૃત કરવામાં આવ્યા નથી.

૩૯. અમારા મતાનુસાર, ન તો નિરાકરણકારી સત્તાધિકારી (એન.સી.એલ.ટી.) ને અને ન તો અપીલીય સત્તાધિકારી (એન.સી.એલ.એ.ટી.)

ને અસહમતિ દર્શાવતાં નાણાકીય લેણદારોની વ્યાવસાયિક બુદ્ધિબળને પલટાવવાની અધિકારક્ષેત્ર સોંપવામાં આવી છે, અને તે પણ આ દેખાવટી આધારે કે તે માત્ર અલ્પસંખ્યક નાણાકીય લેણદારોનું મત છે. નાણાકીય લેણદારોના નોંધપાત્ર અથવા બહુમતી ટકા દ્વારા નિરાકરણ યોજનાને મંજૂરી આપવામાં આવી હોય તે હકીકત કોઈ કામની નથી, જો સુધી એવી મંજૂરી નાણાકીય લેણદારોના મતાધિકાર હિસ્સાના ઓછામાં ઓછા ૭૫% (૨૦૧૮ના સુધારા પછી દિ. ૦૬.૦૬.૨૦૧૮થી, ૬૬%) ના મતથી આપવામાં આવી ન હોય. અન્ય શબ્દોમાં કહીએ તો, આઈ એન્ડ બી સંહિતાના અધ્યાય-૩ માં કલ્પાયેલ લિક્વિડેશન પ્રક્રિયાની કાર્યવાહી માત્ર ત્યારે જ ટાળી શકાય, જ્યારે નિરાકરણ યોજનાની મંજૂરી નાણાકીય લેણદારોના મતાધિકાર હિસ્સાના ઓછામાં ઓછા ૭૫% (ઓક્ટોબર, ૨૦૧૭ મુજબ) ના મતથી અપાય. તેના વિપરીત, વિધાનમંડળનો આશય અલ્પસંખ્યક અસહમત નાણાકીય લેણદારોના મત અથવા અનુમાનને માન્ય રાખવાનો છે. જો તે નિર્દિષ્ટ ટકાથી ઓછું ન હોય (ઓક્ટોબર, ૨૦૧૭માં ૨૫%; અને હવે દિ. ૦૬.૦૬.૨૦૧૮થી થયેલા સુધારા પછી ૪૪%), તો તેને જ પ્રાધાન્ય મળવું જોઈએ. પ્રસ્તાવિત નિરાકરણ યોજનાને અસ્વીકાર કરવા માટે નાણાકીય લેણદારોના મતાધિકાર હિસ્સાના આવશ્યક ટકાથી ઓછા નહીં એવા મતદાનનું અનિવાર્ય પરિણામ, દે જ્યુરે, તેના માન્ય અસ્વીકારમાં પરીણમે છે.

૪૦. નોંધપાત્ર રીતે, સમાધાન યોજનાને અસ્વીકાર કરવા માટે અસહમત નાણાકીય ઋણદાતાઓના મતહિસ્સાની મર્યાદા સામાન્ય બહુમતીના ધોરણથી ઘણી ઓછી છે, એટલે કે ઓછામાં ઓછું ૨૫% (અને ૦૬.૦૬.૨૦૧૮ થી અમલમાં આવેલા સુધારા પછી પણ ૪૪%). તેથી, સમાધાન યોજનાની તપાસને મતહિસ્સાની આવશ્યક મર્યાદા કરતાં ઓછી નહીં હોય તેવી (લાગુ પડે તે પ્રમાણે ૭૫% અથવા ૬૬%) કસોટીમાંથી પસાર થવું આવશ્યક છે – આ એક કડક વ્યવસ્થા છે. તેનો અર્થ એ થાય છે કે સમાધાન યોજના નાણાકીય ઋણદાતાઓના

ઓછામાં ઓછા આવશ્યક મતહિસ્સાને દ્રષ્ટિએ સર્વાંગી રીતે વિશ્વસનીય યોજના તરીકે દેખાવાની હોવી જોઈએ, જે સંહિતામાં સામાન્ય રીતે નિર્દિષ્ટ સમયમર્યાદાઓ હાંસલ કરવામાં સક્ષમ હોય, કોર્પોરેટ દેવાદારના સફળ પુનરુત્થાનની ખાતરી આપતી હોય અને અંતહીન અનુમાનને નકારતી હોય.

૪૧. સંબંધિત કોર્પોરેટ દેવાદારની ઠરાવ યોજના ને સમર્થન આપતાં હિતધારકો તથા ઠરાવ અરજદાર તરફથી હાજર રહેલા વકીલે અમને આ મત સ્વીકારવા માટે ખૂબ જ પ્રયત્ન કર્યો કે અસંમતિ દર્શાવનાર નાણાકીય ઋણદાતાઓ દ્વારા કરાયેલ મતદાન અયોગ્ય, અતાર્કિક, અગમ્ય છે અને સત્તાના પ્રયોગનો દુરુપયોગ છે. કલમ ૩૦(૪) હેઠળ નાણાકીય ઋણદાતાઓને પોતાનો મત આપવા માટે પ્રદાન કરવામાં આવેલી સત્તા સાથે, તે સત્તાનો અતિશય કાળજી, સાવચેતી અને ચુકિતપૂર્વક ઉપયોગ કરવાની ફરજ પણ જોડાયેલી છે, અને તેમાં વિધાનસભાના આશય તથા આઈ એન્ડ બી સંહિતાની ભાવનાને ધ્યાનમાં રાખવું આવશ્યક છે – કોર્પોરેટ દેવાદારોને પુનર્જીવિત કરવા માટે સર્વોચ્ચ પ્રયત્ન થવો જોઈએ અને તેમને ચાંત્રિક રીતે લિક્વિડેશન પ્રક્રિયાના કિનારે ધકેલી દેવા જોઈએ નહીં, કારણ કે તેનો અનિવાર્ય પ્રભાવ વ્યાપક જાહેર હિતો તથા વિશેષ કરીને હિતધારકો પર, જેમાં કંપની સાથે સંકળાયેલા કામદારોનો પણ સમાવેશ થાય છે, પડે છે.

૪૨. દલીલ પ્રથમ દ્રષ્ટિએ આકર્ષક જણાતી હોવા છતાં, જો તે સ્વીકારવામાં આવે, તો અમને આઈ એન્ડ બી સંહિતાની જોગવાઈઓને ફરીથી લખવાની ફરજ પડશે. તે ઉપરાંત, અલ્પમતી (અસહમત) નાણાકીય દેણદારોની વ્યાવસાયિક પ્રજ્ઞાને પડકારવા માટે તેવો આધાર સચેત રીતે નિર્ધારિત ન કરવાનો જે વિધાનસભાનો આશય છે, તેના વિરુદ્ધ પણ જશે. સ્વીકાર્ય રીતે, નિરાકરણ યોજનાની પ્રક્રિયા એવા નિગમિત દેણદારો અંગે જરૂરી બને છે, જેમની પાસેથી

વસૂલાત થવાની આશા તેમના નાણાકીય દેણદારો ગુમાવી ચૂક્યા છે અને જેઓ બિનકાર્યક્ષમ અથવા ચિરંજીવી ડિક્લેટર બની ગયા છે. સંબંધિત નિગમિત દેણદાર હજુ પણ પોતાની વ્યવસાયિક પ્રવૃત્તિઓ ચાલુ રાખવા સક્ષમ હતો, એ હકીકત માત્રથી નાણાકીય દેણદારો પર બાકી દેણાની વસૂલાત મુલતવી રાખવાની કે પોતાની હાનિને અનિશ્ચિત કાળ સુધી લંબાવવાની કોઈ બાધ્યતા આવતી નથી. તે જે હોય તે, નિરાકરણ યોજનાને સી.ઓ.સી. દ્વારા આપવામાં આવેલી “મંજૂરી”ના નિર્ણયમાં નિર્ણયાધિકારી સત્તા (એન.સી.એલ.ટી.) કયા પરિમાણમાં અને કયા આધારો પર હસ્તક્ષેપ કરી શકે તેની વ્યાપ્તિ, આઈ એન્ડ બી સંહિતાની કલમ ૩૧(૧) ને કલમ ૩૦(૨) સાથે વાંચતાં, તથા અપીલીય અદાલત (એન.સી.એલ.એ.ટી.) માટે કલમ ૩૨ ને કલમ ૬૧(૩) સાથે વાંચતાં નિર્ધારિત કરવામાં આવી છે. સી.ઓ.સી.ના “વ્યાવસાયિક નિર્ણય”ને, તો દૂર રહી, પ્રસ્તાવિત નિરાકરણ યોજનાને સમર્થન ન આપનાર અસહમત નાણાકીય દેણદારોના નિર્ણયને પણ પલટાવી દેવા માટે નિરાકરણ વ્યવસાયિકને, નિર્ણયાધિકારી સત્તાને (એન.સી.એલ.ટી.) અથવા તે બાબતે અપીલીય સત્તાને (એન.સી.એલ.એ.ટી.) સશક્ત બનાવતી કોઈ સમકક્ષ જોગવાઈ વિધાનસભાએ કલ્પેલી નથી. જ્યારે, વિધાનના ઇતિહાસમાંથી વિપરીત સંકેત મળે છે કે નાણાકીય દેણદારોના વ્યાવસાયિક અથવા વેપારી નિર્ણયો નિર્ણયાધિકારી સત્તા અથવા અપીલીય સત્તા દ્વારા કોઈ ન્યાયિક પુનર્વિલોકન માટે ખુલ્લા નથી.

૪૩. એવી દલીલ કરવામાં આવી હતી કે અસહમત નાણાકીય ઋણદાતાઓએ તેમની અસહમતિ નોંધવા માટે કોઈ કારણ દર્શાવ્યું નથી અને તેથી તેમની કાર્યવાહી દોષગ્રસ્ત બને છે. ઓક્ટોબર ૨૦૧૭ના સંબંધિત સમયે લાગુ પડતી જોગવાઈઓ અનુસાર, અસહમતિ માટે કારણો નોંધવાની કોઈ આવશ્યકતા ન હતી. આ આવશ્યકતા ૨૦૧૮માં ૪ જુલાઈ, ૨૦૧૮થી અમલમાં આવેલી નિયમાવલીઓમાં કરાયેલા સુધારા દ્વારા દાખલ કરવામાં આવી છે. તે સુધારો

ભવિષ્યલક્ષી છે કે તેને ભૂતલક્ષી અસર છે, તે બાબતનો વિચાર થોડા સમય પછી કરવામાં આવશે.

૪૪. એટલું નોંધવું પૂરતું છે કે આઈ એન્ડ બી સંહિતા તથા તે હેઠળ બનાવવામાં આવેલા અને ઓક્ટોબર ૨૦૧૭માં લાગુ પડતા નિયમોમાં અસંમતિ ધરાવતા નાણાકીય ઋણદાતાઓએ કોઈ ઠરાવ યોજના નામંજૂર કરવા અથવા નકારવા માટે કારણો નોંધવાની કોઈ આવશ્યકતા નહોતી. વધુમાં, ઉપરોક્ત મુજબ, આઈ એન્ડ બી સંહિતામાં એવી કોઈ જોગવાઈ નથી જે નિર્ણાયક સત્તાને (એનસીએલટી) પ્રસ્તાવિત ઠરાવ યોજનાને નકારવા બાબતે અસંમતિ ધરાવતા નાણાકીય ઋણદાતાઓના અભિગમની ન્યાયસંગતતાની દેખરેખ રાખવાનો અથવા તેની ન્યાયિક સમીક્ષા કરવાનો અધિકાર આપે. નિર્વિવાદ રીતે, ઠરાવ વ્યાવસાયિક દ્વારા કરવામાં આવતી તપાસ, સીઓસી દ્વારા ઠરાવ યોજનાના વિચાર પહેલાં થાય છે. આઈ એન્ડ બી સંહિતાની કલમ ૩૦(૪) હેઠળ ઠરાવ યોજનાને મંજૂર કરવી કે નકારવી તેવા નાણાકીય ઋણદાતા(ઓ)ના ક્ષેત્રાધિકારમાં આવતા મુદ્દાઓ અંગે ઠરાવ વ્યાવસાયિકે પોતાનું મંતવ્ય વ્યક્ત કરવું આવશ્યક નથી. વધુમાં વધુ, નિર્ણાયક સત્તા (એનસીએલટી) આઈ એન્ડ બી સંહિતાની કલમ ૩૦(૨) સાથે વાંચવાની કલમ ૩૧(૧)માં ઉલ્લેખિત મર્યાદિત આધારોએ “મંજૂર થયેલ” ઠરાવ યોજનાની તપાસ કરાવી શકે. તે અન્ય કોઈ તપાસ કરી શકતી નથી, તેમજ નાણાકીય ઋણદાતાઓની વ્યાપારી સુઝબુઝના ઉપયોગ અંગે — પ્રસંગોપાત મંજૂર કરવા, નકારવા અથવા મતદાનથી દૂર રહેવા બાબતે — કોઈ દિશાનિર્દેશ આપવાની સક્ષમ પણ નથી. અપીલીય સત્તા (એનસીએલએટી) સમક્ષની તપાસ પણ આઈ એન્ડ બી સંહિતાની કલમ ૬૧(૩) હેઠળના આધારોથી મર્યાદિત છે. મતદાન સમયે નાણાકીય ઋણદાતાઓએ વ્યક્ત કરેલા મંતવ્યની ન્યાયસંગતતાની છલાવટ હાથ ધરવાનો અધિકારક્ષેત્ર તે કલ્પિત કરતું નથી. અન્ય કોઈ દૃષ્ટિકોણ અપનાવવામાં આવે તો અલ્પમતીમાં રહેલા અસંમતિ ધરાવતા નાણાકીય ઋણદાતાઓને પણ

ઠરાવ યોજનાને મંજૂરી આપવા માટે મતહિસ્સાની આવશ્યક ટકાવારીથી વ્યક્ત થયેલા બહુમતી નાણાકીય ઋણદાતાઓના વ્યાપારી મંતવ્યના તર્ક અથવા ન્યાયસંગતતાને પડકારવાનો અવકાશ મળી જાય; અને તે પ્રક્રિયામાં નિર્ણાયક સત્તાને એવો પડકાર સ્વીકારી મંજૂર થયેલ ઠરાવ યોજનાને નકારી કાઢવાનો અધિકાર પ્રાપ્ત થાય. આઈ એન્ડ બી સંહિતાની ઠરાવ યોજનાની મંજૂરી સંબંધિત કલમ ૩૧ હેઠળ નિર્ણાયક સત્તાને સોંપવામાં આવેલા અધિકારક્ષેત્રની આ હદ નથી.

૪૫. તેને બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, હાલના કેસની હકીકતી પરિસ્થિતિમાં આઈ એન્ડ બી કોડની કલમ ૩૦(૨) અથવા કલમ ૬૧(૩) હેઠળ ઉપલબ્ધ કોઈપણ આધાર લાગુ પડતા ન હોવાથી, નિર્ણયકારી સત્તા (એનસીએલટી) તેમજ અપીલ સત્તા (એનસીએલએટી) પાસે એ નોંધવાનું સિવાય કોઈ અન્ય વિકલ્પ નહોતો કે સંબંધિત કોર્પોરેટ દેનાર (કેએસ એન્ડ પી.આઈ.પી.એલ. અને આઈ.આઈ.એલ.) સંબંધિત પ્રસ્તાવિત સમાધાન યોજના નામંજૂર થયેલી ગણાય છે. વધુમાં, ૨૭૦ દિવસની કાયદેસરની અવધિ પૂર્ણ થાય તે પહેલાં નાણાકીય લેણદારોના મતહિસ્સાના આવશ્યક ટકાવાર દ્વારા કોઈ વૈકલ્પિક સમાધાન યોજના મંજૂર કરવામાં આવી ન હોવાથી, અનિવાર્ય પરિણામ એ છે કે સંબંધિત કોર્પોરેટ દેનાર વિરુદ્ધ આઈ એન્ડ બી કોડના પ્રકરણ ૩માં નિર્દિષ્ટ રીત મુજબ લિક્વિડેશન પ્રક્રિયા શરૂ કરવાની દિશામાં આદેશ પસાર કરવામાં આવે.

૪૬. આ સ્થિતિને સમજીને, સંબંધિત કોર્પોરેટ દેવાદારોની પ્રસ્તાવિત નિરાકરણ યોજના ને સમર્થન આપતા નિરાકરણ અરજદાર અને હિતધારકો એવો દાવો કરશે કે એન.સી.એલ.એ.ટી. ૨૩મી નવેમ્બર, ૨૦૧૭થી અમલમાં આવેલા સુધારેલા ઉપબંધોને અને ખાસ કરીને આઈ એન્ડ બી સંહિતાની કલમ ૩૦(૪)માં ૬મી જૂન, ૨૦૧૮થી કરવામાં આવેલા બીજા સુધારાને અમલમાં મૂકવામાં નિષ્ફળ ગયું છે. તેમના મુજબ, ઉક્ત સુધારાને ભૂતલક્ષી અસર આપવામાં આવવી જોઈએ

અને કોઈપણ સ્થિતિમાં, સ્વરૂપે પૂર્વપ્રભાવક હોઈ, જે અપીલ વિચારણા માટે બાકી હતી તે અંગે એન.સી.એલ.એ.ટી. સમક્ષ ચાલી રહેલી કાર્યવાહી પર તેનો અમલ થવો જોઈએ. આ રજૂઆતના વિચાર માટે, અમે ઇન્સોલ્વન્સી એન્ડ બેન્કરપ્સી કોડ (સુધારો) અધિનિયમ, ૨૦૧૭ (નં. ૮ ઓફ ૨૦૧૮) તરફ સંદર્ભ લઈ શકીએ છીએ, જેને ૨૩મી નવેમ્બર, ૨૦૧૭થી અમલમાં આવેલ માનવામાં આવે છે. આ અધિનિયમની કલમ ૬ મુખ્ય અધિનિયમની કલમ ૩૦(જ)ના સ્થાને નવી જોગવાઈ મૂકવાનો આશય ધરાવે છે. સુધારેલી ઉપકલમ (જ) આ મુજબ છે:

“ ૬. મુખ્ય અધિનિયમની કલમ ૩૦માં, ઉપકલમ (જ)ના સ્થાને, નીચેની ઉપકલમ પ્રતિસ્થાપિત કરવામાં આવશે, અર્થાત્:—

(જ) નાણાકીય દેવાદારોના મતાધિકારના હિસ્સામાં ઓછામાં ઓછા પંચોતેર ટકા મતોથી, અને તેની કાર્યસાધ્યતા તથા વ્યવહાર્યતા તેમજ બોર્ડ દ્વારા નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવી શકે તેવી અન્ય આવશ્યકતાઓનું વિવેચન કર્યા બાદ, દેવાદારોની સમિતિ ઠરાવ યોજના મંજૂર કરી શકે છે: પરંતું, દેવાદારોની સમિતિ દિવાળિયાપણું અને દીવાલિયા સંહિતા (સુધારા) ઓર્ડિનન્સ, ૨૦૧૭ ના અમલારંભ પહેલાં રજૂ કરાયેલ એવી ઠરાવ યોજના મંજૂર નહીં કરે, જેમાં ઠરાવ અરજદાર કલમ ૨૯એ હેઠળ અયોગ્ય હોય, અને જ્યાં તેની પાસે અન્ય કોઈ ઠરાવ યોજના ઉપલબ્ધ ન હોય ત્યાં તાજી ઠરાવ યોજના આમંત્રિત કરવા માટે ઠરાવ વ્યાવસાયિકને આવશ્યકતા જણાવી શકે છે:

આગળ વધુમાં એવું પણ ઉપબંધ કરવામાં આવે છે કે જ્યાં પ્રથમ પરંતુકમાં ઉદ્દેખિત ઉકેલ અરજદાર કલમ ૨૯એ ની કલમ (સી) હેઠળ અયોગ્ય હોય, ત્યાં કલમ ૨૯એ ની કલમ (સી) ના પરંતુક અનુસાર બાકી પડતર રકમોની ચુકવણી કરવા માટે દેવામાંદારોની સમિતિ દ્વારા ઉકેલ અરજદારને ત્રીસ દિવસથી વધુ ન હોય એવો સમયગાળો મંજૂર કરવામાં આવશે:

એ પણ જોગવાઈ કરવામાં આવે છે કે બીજી ઉપજોગવાઈમાં સમાવાયેલ કોઈ બાબતનું અર્થઘટન કલમ ૧૨ ની ઉપ-કલમ (૩) ની ઉપજોગવાઈના હેતુઓ માટે અવધિનો વિસ્તરણ તરીકે કરવામાં આવશે નહીં, અને કોર્પોરેટ દેવાળિયાપણું નિવારણ પ્રક્રિયા તે ઉપ-કલમમાં નિર્દિષ્ટ અવધિની અંદર પૂર્ણ કરવામાં આવશે.”

૪૭. આ સુધારા દ્વારા લાવવામાં આવેલ ફેરફાર એ છે કે “તેની વ્યવહારક્ષમતા અને જીવનક્ષમતા પર વિચારણા કર્યા પછી, અને બોર્ડ દ્વારા નિર્ધારિત કરવામાં આવે તેવી અન્ય આવશ્યકતાઓ” એવા શબ્દોનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે. ઉપરાંત, ઉપકલમ (૪) માં ત્રણ પરંતુકો ઉમેરવામાં આવ્યા છે. હાથે રહેલા મુદ્દાની વિચારણા માટે આ ત્રણ પરંતુકો પ્રાસંગિક નથી. ઉપકલમ (૪) માં ઉપર ઉદ્ધૃત શબ્દોના સમાવેશ બાબતે કહીએ તો, તે નાણાકીય ઋણદાતાઓના મતહિસ્સાના ઓછામાં ઓછા ૭૫% મતથી ઠરાવ યોજના મંજૂર કરવાની આવશ્યકતામાં કોઈ ફેરફાર કરતું નથી. આ સુધારો ફક્ત એટલું જાહેર કરવા માટે છે કે નાણાકીય ઋણદાતાઓએ ઠરાવ યોજના અંગેનો પોતાનો વિકલ્પ વાપરતાં સમયે — તેને મંજૂરી આપવી કે ન આપવી — તેની વ્યવહારક્ષમતા અને જીવનક્ષમતા તથા બોર્ડ દ્વારા નિર્ધારિત કરવામાં આવે તેવી અન્ય આવશ્યકતાઓનો વિચાર કરવો જોઈએ. એ મૂળભૂત બાબત છે કે નાણાકીય ઋણદાતાઓ (જે મોટા ભાગના કેસોમાં રાષ્ટ્રીય બેન્કરો હોય છે), જેમને પ્રસ્તાવિત ઠરાવ યોજનાનો વિચાર કરવા કહેવામાં આવે છે, તેઓ બોર્ડ દ્વારા નિર્ધારિત કરવામાં આવે તેવી અન્ય આવશ્યકતાઓ સહિત, વ્યવહારક્ષમતા અને જીવનક્ષમતા સહિતની તમામ સંબંધિત સામગ્રી ધ્યાનમાં લેશે. વધારામાં, નાણાકીય ઋણદાતાઓએ એ પણ ધ્યાનમાં રાખવું આવશ્યક છે કે વિધાનનો આશય એવો છે કે કોર્પોરેટ દેવાદારોનું ઠરાવ અને પુનર્જીવન થાય જેથી તેનો લાભ માત્ર કોર્પોરેટ દેવાદારને જ નહીં પરંતુ અન્ય હિતધારકોને પણ સમાન પ્રમાણમાં થાય.

૪૮. એટલું નોંધવું પૂરતું છે કે સુધારેલ જોગવાઈ માત્ર એટલું જ પુનઃસ્પષ્ટ કરે છે કે નાણાકીય લેણદારો ઠરાવ યોજના મંજૂર કરવાની દરખાસ્ત પર વિચારણા દરમિયાન પોતાની પસંદગી વ્યક્ત કરતી વખતે કયા મુદ્દાઓ ધ્યાનમાં રાખવાની અપેક્ષા રાખવામાં આવે છે. તેથી વધુ નહીં અને તેથી ઓછું પણ નહીં. નિઃસંદેહ, વિધાનમંડળે જાગૃતપણે એવી કોઈ જ આધારભૂત જોગવાઈ કરી નથી કે જેના આધારે નાણાકીય લેણદારો દ્વારા વ્યક્ત કરવામાં આવેલા “વાણિજ્યિક નિર્ણય” ની ન્યાયસંગતતા પડકારી શકાય — ભલે તે ઠરાવ યોજનાને મંજૂર કરવાનો હોય કે નકારવાનો. મતદાન દ્વારા આ રીતે વ્યક્ત કરાયેલ અભિપ્રાય ન્યાયપરીક્ષણયોગ્ય નથી. વધુમાં, વર્તમાન મામલાઓમાં એવું સૂચવતું કશું જ નથી કે સંબંધિત સમયે બોર્ડ દ્વારા નિર્દિષ્ટ અન્ય કઈ આવશ્યકતાઓ અસહમત નાણાકીય લેણદારો દ્વારા પૂર્ણ કરવામાં આવી નથી. અગાઉ નોંધ્યા મુજબ, આઈ એન્ડ બી કોડની કલમ ૧૮૮ હેઠળ સ્થાપિત બોર્ડ, આઈ એન્ડ બી કોડની કલમ ૧૯૬માં નિર્દિષ્ટ સત્તાઓ અને કાર્યોનો ઉપયોગ કરી શકે છે. પરંતુ તેનાથી બોર્ડને ઠરાવ યોજનાની મંજૂરી કે લિક્વિડેશન પ્રક્રિયાના પ્રશ્નોમાં નાણાકીય લેણદારો દ્વારા વાણિજ્યિક નિર્ણયો લેતાં કઈ આવશ્યકતાઓ લાગુ પડશે તે નિર્દિષ્ટ કરવાની સત્તા પ્રાપ્ત થતી નથી. આ દૃષ્ટિએ જોતા, વિચારાધીન સુધારો બાબતને કોઈ વધુ આગળ ધપાવતો નથી.

૪૯. અમને એવું માનવામાં ન આવે કે અમે કલમ ૩૦(જ) માં તે જ સુધારા દ્વારા ઉમેરવામાં આવેલા ત્રણ પરંતુકોની અસર અંગે, એટલે કે તેને ભૂતલક્ષી અસર થશે કે પૂર્વપ્રભાવી અસર થશે, કોઈપણ રીતે કોઈ મત વ્યક્ત કર્યો છે. તે પ્રશ્ન આ અપીલોમાં વિચારણા માટે ઉદ્ભવતો નથી. અમારી ચર્ચા મુખ્ય જોગવાઈ, એટલે કે કલમ ૩૦(જ), માં કરાયેલા સુધારાની કાર્યક્ષમતા સુધી મર્યાદિત છે, જેના દ્વારા ઉપર અવતરણ કરાયેલા શબ્દો (“કાર્યસાધ્યતા અને જીવનક્ષમતાનો વિચાર કર્યા

પછી, તથા બોર્ડ દ્વારા નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેવી અન્ય આવશ્યકતાઓ”) ઉમેરવામાં આવ્યા છે.

૫૦. સંબંધિત દેવાદારોની ઠરાવ યોજના સમર્થન કરતાં ઠરાવ અરજદાર અને અન્ય હિતધારકો તરફથી હાજર થયેલ વિદ્વાન વકીલે, ત્યારબાદ, કલમ ૩૦(૪) માં થયેલ તે સુધારા પર આધાર મૂક્યો, જે ઇન્સોલ્વન્સી એન્ડ બેન્કરપ્સી કોડ (સેકન્ડ એમેન્ડમેન્ટ) અધિનિયમ, ૨૦૧૮ (નં.૮ ઓફ ૨૦૧૮) દ્વારા ૬મી જૂન, ૨૦૧૮થી અમલમાં આવ્યો છે. ઉક્ત સુધારા અધિનિયમની કલમ ૨૩(૩)(એ) દ્વારા, કલમ ૩૦ની ઉપ-કલમ (૪) માં આવેલ “સેવન્ટી-ફાઇવ” શબ્દને બદલે “સિક્સ્ટી-સિક્સ” શબ્દ મૂકવામાં આવ્યો છે. આ સુધારામાંથી માર્ગદર્શન લેતાં દલીલ કરવામાં આવી હતી કે, કારણ કે આ સુધારાએ ૭૫% ની મર્યાદાત્મક આવશ્યકતાને ૬૬% થી બદલી નાખી છે અને કારણ કે અપીલો બાકી હતી તે સમયે જ આ સુધારો અમલમાં લાવવામાં આવ્યો હતો, તેથી એન.સી.એલ.એ.ટી. વર્તમાન કેસો પર તેની અસરનું અવશ્ય વિચારણું કરવા બાધ્ય હતી. વધુમાં, કારણ કે આ બદલી સ્વરૂપે છે, તેથી એવું માનવું આવશ્યક છે કે સુધારેલ જોગવાઈ કોડના આરંભથી જ અસ્તિત્વમાં હતી.

૫૧. આ રજૂઆતથી અમે પ્રભાવિત થતા નથી. અમારા મત મુજબ, આ સુધારા દ્વારા, ઠરાવ યોજના મંજૂર કરવા માટેનો નવો ધોરણ અને પાત્રતા-માપદંડ રજૂ કરવામાં આવ્યો છે. તેને ઘોષણાત્મક/સ્પષ્ટીકરણાત્મક અથવા કડક અર્થમાં માત્ર પ્રક્રિયાત્મક બાબત તરીકે ગણાવી શકાય નહીં. જ્યારે, ઉક્ત સુધારા અધિનિયમ સ્પષ્ટપણે જણાવે છે કે તે ૬મી જૂન, ૨૦૧૮ના રોજ અમલમાં આવેલ ગણાશે. તેથી, ૨૦૧૮ના સુધારા અધિનિયમની કલમ ૨૩(૩)(એ) માં માત્ર “પ્રતિસ્થાપિત” શબ્દપ્રયોગ કરવાથી જ આ જોગવાઈ કાર્યપ્રણાલીમાં પશ્ચાદલક્ષી બનતી નથી અથવા તેને પૂર્વપ્રભાવી અસર પ્રાપ્ત થતી નથી. આ

અર્થઘટનને આ હકીકતથી વધુ બળ મળે છે કે ૨૦૧૮ના સુધારા અધિનિયમમાં એવું કોઈ સૂચન નથી કે વિધાનમંડળનો આશય ૬-૦૬-૨૦૧૮ પહેલાં સંબંધિત કોર્પોરેટ દેવાદારો અંગે સીઓસી દ્વારા પહેલેથી લેવાયેલા નિર્ણયો રદ કરવાનો અને/અથવા તેમને નિયંત્રિત કરવાનો હતો.

પર. માર્ચ, ૨૦૧૮ ની ઇન્સોલ્વન્સી લૉ કમિટીની અહેવાલ તરફ અમારું ધ્યાન દોરવામાં આવ્યું હતું. ઉક્ત અહેવાલમાં પણ શ્રેશ્ઠોલ્લ આવશ્યકતા અંગે પૂર્વલક્ષી અથવા ભૂતલક્ષી અસર સાથે કલમ ૩૦(જ) માં સુધારો લાવવાનો કોઈ ઉલ્લેખ કરવામાં આવેલ નથી. નિઃસંદેહ, અહેવાલમાં રિઝોલ્યુશન પ્લાનને અસ્વીકાર કરવા માટેના મતહિસ્સાના ૨૫% ના નીચા શ્રેશ્ઠોલ્લ સ્તરમાં ફેરફાર કરવાની આવશ્યકતા નોંધવામાં આવી છે, જે તેના મતે ૪૪% સુધી વધારવું જોઈએ. સીઓસીના નિર્ણયોના મતહિસ્સા શ્રેશ્ઠોલ્લ સાથે સંબંધિત ઉક્ત અહેવાલનો અનુચ્છેદ ૧૧ પુનઃપ્રસ્તુત કરવો ઉપયોગી થશે, જે આ મુજબ છે:

“૧૧.સી.ઓ.સી.ના નિર્ણયો માટે મતહિસ્સાની મર્યાદા

૧૧. કોડની કલમ ૨૧(૮) એ જોગવાઈ કરે છે કે સીઓસીના તમામ નિર્ણયો નાણાકીય લેણદારોના મતહિસ્સાના ૭૫ ટકાથી ઓછા નહીં એવા મતદાન દ્વારા લેવામાં આવશે. સીઆઈઆરપી નિયમનોની નિયમન ૨૫(૫) ને નિયમન ૨૬ સાથે વાંચતાં એવી જોગવાઈ થાય છે કે જો સીઓસીના બધા સભ્યો હાજર ન હોય, તો ઇલેક્ટ્રોનિક માધ્યમ દ્વારા મતદાન કરવાનો વિકલ્પ પ્રદાન કરવો આવશ્યક છે.

૧૧.૨ સમિતિ સમક્ષ એવું પ્રતિનિધિત્વ કરવામાં આવ્યું હતું કે સીઓસીના નિર્ણયોમાં નાણાકીય ઋણદાતાઓના મતહિસ્સાના ૭૫ ટકા જેટલી ઊંચી મર્યાદા નિરાકરણ પ્રક્રિયામાં અવરોધરૂપ સાબિત થઈ રહી હતી. અસરકારક રીતે, આ ઊંચી મર્યાદાના પરિણામે, નિરાકરણ યોજનાને તથા સીઓસીના અન્ય નિર્ણયોને અટકાવવું, તેમને મંજૂરી આપતા કરતાં વધુ સહેલું બનતું હતું.

૧૧.૩ સમિતિએ આ હકીકતનો વિચાર કર્યો કે, અત્યાર સુધી, એન.સી.એલ.ટી.ની વિવિધ પીઠોએ ૩૦ કેસોમાં પ્રવલનના આદેશો પસાર કર્યા છે.૭૬ આ ૩૦ કેસોમાંથી માત્ર નવ કેસો સીઓસી દ્વારા નકારના કારણે પ્રવલનમાં ગયા હતા. વધુમાં, માત્ર એક કેસમાં, ઠરાવ યોજના મંજૂર કરવા માટે ૭૫ ટકા નાણાકીય લેણદારોની સર્વસંમતિના અભાવને કારણે પ્રવલનનો આદેશ પસાર કરવામાં આવ્યો હતો. ૭૭ બાકી રહેલા આઠ કેસોના સંદર્ભમાં, યોજનાને ૮૦ ટકાથી વધુ મતહિસ્સાની પ્રચંડ બહુમતી દ્વારા નકારી કાઢવામાં આવી હતી. તેથી, અનુભવાધારિત પુરાવા સૂચવે છે કે અલ્પમતી લેણદારો દ્વારા કંપનીઓને પ્રવલનમાં મૂકવામાં આવી રહી છે તેવી આશંકા અસમયની છે. સમિતિએ પુનરોચ્ચાર કર્યો કે સંહિતાનો હેતુ સીઓસીની વ્યાવસાયિક વિવેકબુદ્ધિનો માન રાખવાનો છે.

૧૧.૪ સમિતિએ કંપનીઓના પુનર્વસન સાથે સંબંધિત અથવા સંબંધિત રહેલા અન્ય અધિનિયમો અને માર્ગદર્શિકાઓમાં મતદાનની મર્યાદાઓ નીચે મુજબ નોંધેલી:

(એ) કંપનીઝ એક્ટ, ૨૦૧૩ ની કલમ ૨૩૦(૬), જે લેણદારો અને સભ્યો સાથે સમાધાન કરવાની અથવા વ્યવસ્થા કરવાની સત્તા અંગે જોગવાઈ કરે છે, તે મુજબ જે તે પરિસ્થિતિ અનુસાર કોઈપણ સમાધાન અથવા વ્યવસ્થા લેણદારો અથવા લેણદારોના વર્ગ, અથવા સભ્યો અથવા સભ્યોના વર્ગ દ્વારા મૂલ્યના ૭૫ ટકા બહુમતીથી મંજૂર થવી આવશ્યક છે.

(બી) કંપની અધિનિયમ ૨૦૧૩ ની કલમ ૨૬૨ એ પુનર્વસન માટેની એવી યોજના જોગવાઈ કરી હતી, જેને (૧) આવા સુરક્ષિત ઋણદાતાઓને કંપની દ્વારા બાકી રહેલા દેવાના મૂલ્યના ૭૫ ટકા પ્રતિનિધિત્વ કરતા સુરક્ષિત ઋણદાતાઓની; અને (૨) તેમને બાકી રહેલી દેવાની રકમના મૂલ્યના ૨૫ ટકા પ્રતિનિધિત્વ કરતા અસુરક્ષિત ઋણદાતાઓની મંજૂરી આવશ્યક હતી.

વધુમાં, સ્વૈચ્છિક સમાપનના કિસ્સામાં, કંપની અધિનિયમ ૨૦૧૩ ની કલમ ૩૧૧ એ ૭૫ ટકા ઋણદાતાઓ અથવા કંપનીના ૭૫ ટકા સભ્યોની મંજૂરી દ્વારા કંપનીના લિક્વિડેટરની બદલી માટે જોગવાઈ કરી હતી.૭૯

(સી) આરબીઆઈ દ્વારા ઘડાયેલ સંયુક્ત ઋણદાતાઓના મંચ (“જેએલએફ”) નું માળખું (જે હવે બદલી દેવામાં આવ્યું છે), જે ઋણદાતાઓને તણાવગ્રસ્ત સંપત્તિઓની શરૂઆતના તબક્કે ઓળખ કરવા અને તેમનો સામનો કરવા સક્ષમ બનાવવાના હેતુથી બનાવવામાં આવ્યું હતું, તેમાં ખાતાની પુનઃરચના આગળ વધારવા માટે જેએલએફમાં મૂલ્યના આધારે ઋણદાતાઓના ૬૦ ટકા (૭૫ ટકાથી ઘટાડીને) અને સંખ્યાના આધારે ઋણદાતાઓના ૫૦ ટકા (૬૦ ટકાથી ઘટાડીને) ના મતદાનના મર્યાદાંકનો નિર્દેશ કરવામાં આવ્યો હતો.૮૦

(ડી) સિક્યોરિટાઈઝેશન અને નાણાકીય સંપત્તિના પુનર્નિર્માણ તથા સુરક્ષા હિતના અમલીકરણ અધિનિયમ, ૨૦૦૨ ની કલમ ૧૩(૯) માં એવી જોગવાઈ હતી કે, એકથી વધુ સુરક્ષિત લેણદારો દ્વારા નાણાકીય સંપત્તિને ધિરાણ આપવામાં આવ્યું હોય અથવા સુરક્ષિત લેણદારો દ્વારા સંયુક્ત ધિરાણ આપવામાં આવ્યું હોય તેવા કિસ્સામાં, સંબંધિત કાયદા હેઠળ તેણીને પ્રદાન કરાયેલા કોઈપણ અથવા તમામ અધિકારોનો ઉપયોગ કરવાનો હક કોઈપણ સુરક્ષિત લેણદારને પ્રાપ્ત ન થાય, જો સુધી એવા અધિકારના ઉપયોગ બાબતે રેકૉર્ડ તારીખે બાકી રહેલી રકમના મૂલ્યના ઓછામાં ઓછા ૬૦ ટકા (૭૫ ટકાથી ઘટાડીને) ૮૧ નું પ્રતિનિધિત્વ કરતા સુરક્ષિત લેણદારો દ્વારા સંમતિ આપવામાં ન આવી હોય, અને એવી કાર્યવાહી તમામ સુરક્ષિત લેણદારો પર બાધ્યકર્તા રહેતી હતી.

૧૧.૫ સમિતિએ આ પણ નોંધ્યું હતું કે વૈશ્વિક સ્તરે, દેવાલિયા કાયદાઓ સીઓસીના નિર્ણયોમાં વિવિધ મતદાન મર્યાદાઓ નિર્ધારિત કરે છે.

યુએસએમાં, યોજનાની મંજૂરી માટે મૂલ્યના આધારે ૬૬ ટકા અથવા તેથી વધુ મતહિસ્સો અને દરેક વર્ગના લેણદારો માટે સંખ્યાના આધારે ૫૦ ટકા અથવા તેથી વધુ મતહિસ્સો આવશ્યક છે. ૮૨ કેનેડામાં સ્થિતિ સમાન છે, તેમ છતાં, આવી આવશ્યકતા અસુરક્ષિત લેણદારોના દરેક વર્ગ પર લાગુ પડે છે. ૮૩ યુનાઈટેડ કિંગડમમાં, વહીવટ હેઠળની યોજનાની મંજૂરી માટે હાજર રહેલા અને મતદાન કરનારા લેણદારોના મૂલ્યના આધારે સાદી બહુમતી આવશ્યક છે. જ્યારે સિંગાપુરમાં આવી મર્યાદા વધુ ઊંચી છે કારણ કે ત્યાં યોજનાની મંજૂરી માટે હાજર રહેલા અને મતદાન કરનારા લેણદારોમાં મૂલ્યના આધારે ૭૫ ટકા અથવા તેથી વધુ મતહિસ્સો અને સંખ્યાના આધારે ૫૦ ટકાથી વધુ મતહિસ્સો મેળવવાની આવશ્યકતા છે. ૮૪ સમિતિનું એવું મત હતું કે હાજર રહેલા અને મતદાન કરનારાની આવશ્યકતા સાથે ઊંચી મર્યાદા, અથવા હાજર રહેલા અને મતદાન કરનારાની આવશ્યકતા વિના નીચી મર્યાદા, અપનાવવામાં આવી શકે.

૧૧.૬ યોગ્ય વિચારવિમર્શ કર્યા બાદ અને ભારતમાં ભૂતકાળના પુનર્ગઠન સંબંધિત કાયદાઓના અનુભવ તેમજ આંતરરાષ્ટ્રીય શ્રેષ્ઠ પ્રથાઓને ધ્યાનમાં લઈને, સમિતિએ સહમતી વ્યક્ત કરી કે સંહિતાના જાહેર કરાયેલા હેતુ, એટલે કે નિરાકરણને પ્રોત્સાહન આપવા માટે, નિરાકરણ યોજનાની મંજૂરી તથા અન્ય મહત્વપૂર્ણ નિર્ણયો માટેના મતહિસ્સાને નાણાકીય લેણદારોના મતહિસ્સાના ૭૫ ટકા પરથી ઘટાડીને ૬૬ ટકા અથવા તેથી વધુ કરવામાં આવે. કલમ ૩૦(૪) હેઠળ નિરાકરણ યોજનાની મંજૂરી ઉપરાંત, અન્ય મહત્વપૂર્ણ નિર્ણયો એવા છે કે કલમ ૧૨(૨) હેઠળ ૧૮૦ દિવસથી વધુ માટે સીઆઈઆરપીનો સમયવધારો, કલમો ૨૨(૨) અને ૨૭(૨) હેઠળ આરપીનું સ્થાનાપન કરવું અથવા તેની નિમણૂક કરવી, તથા સંહિતાની કલમ ૩૩(૨) હેઠળ લિક્વિડેશન માટે ઠરાવ પસાર કરવો. વધુમાં, આઈઆરપી/આરપી દ્વારા કોર્પોરેટ દેણદારને ચાલુ વ્યવસાય તરીકે ચથાવત રાખવા માટેના અન્ય

નિયમિત નિર્ણયો મંજૂર કરવા માટે, મતહિસ્સાની મર્યાદા નાણાકીય લેણદારોના મતહિસ્સાના ૫૧ ટકા અથવા તેથી વધુ સુધી ઘટાડવામાં આવે.”

(અનુચ્છેદ ૧૧.૩ માં ભાર મૂકવામાં આવ્યો છે)

૫૩. મહત્વપૂર્ણ રીતે, અહેવાલમાં ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે કે અનુભવાધારિત નોંધો સૂચવે છે કે અલ્પમતી ઋણદાતાઓ દ્વારા કંપનીઓને લિક્વિડેશનમાં મૂકવામાં આવી રહી છે તે અંગેની આશંકા અજ્ઞ છે અને વધુમાં, સંહિતાનો હેતુ સી.ઓ.સી.ની વ્યાપારી સૂઝબૂઝનો માન રાખવાનો છે. ઉપરોક્ત મુજબ, ૨૦૧૮નો સુધારો સ્પષ્ટીકરણાત્મક ગણાવી શકાય એવો નથી, પરંતુ તે ઠરાવ યોજના મંજૂર કરવા બાબતે સી.ઓ.સી.ના નિર્ણયને મંજૂરી તરીકે માન્ય ગણવા માટેની મર્યાદાનો એક નવો ધોરણ નિર્ધારિત કરે છે. ૨૦૧૮નો સુધારા અધિનિયમ ૬ જૂન, ૨૦૧૮ના દિવસથી અમલમાં આવેલ હોવાથી, તેથી તેનો અમલ ભાવિ અસરથી થશે અને તે તારીખે અથવા તે પછી ઠરાવ યોજના મંજૂરી સંબંધે લેવામાં આવેલા સી.ઓ.સી.ના નિર્ણયોને જ લાગુ પડશે.

૫૪. સંબંધિત કોર્પોરેટ દેવાદારોની ઠરાવ યોજના ને સમર્થન આપતા ઠરાવ અરજદારો અને હિતધારકો દ્વારા, આ અદાલતના ગોટ્ટુમુક્કલા વેંકટ કૃષ્ણમરાજુ (ઉપરોક્ત), બી.કે. એજ્યુકેશનલ સર્વિસિસ પ્રાઇવેટ લિ. (ઉપરોક્ત), અને સ્ટેટ બેંક ઓફ ઇન્ડિયા (ઉપરોક્ત) માં થયેલા નિર્ણયો પર નિર્ભરતા મુકવામાં આવી હતી. ગોટ્ટુમુક્કલા (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં, આ અદાલતે, ગવર્મેન્ટ ઓફ ઇન્ડિયા વિ. ઇન્ડિયા ટોબેકો એસોસિયેશન (ઉપરોક્ત), અને ઝિલે સિંહ વિ. સ્ટેટ ઓફ હરિયાણા (ઉપરોક્ત) માં પ્રતિપાદિત સિદ્ધાંતનો ઉલ્લેખ કર્યા બાદ, અનુચ્છેદ ૧૫ માં નીચે મુજબ અભિપ્રાય વ્યક્ત કર્યો હતો:

૧૫. સામાન્ય રીતે જ્યાં જ્યાં વિધાનમંડળ દ્વારા ‘બદલી’ અથવા ‘સ્થાનાપત્ર’ શબ્દનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે, ત્યાં તેનો અસરરૂપ અર્થ જૂની જોગવાઈને કાઢી નાંખવાનો અને નવી જોગવાઈને અમલમાં લાવવાનો

થાય છે. સ્થાનાપન કરવાની પ્રક્રિયામાં બે પગલાં સામેલ હોય છે: પ્રથમ, જૂનો નિયમ અસ્તિત્વમાં રહેતો નથી એવો બનાવવામાં આવે છે અને ત્યારબાદ, તેના સ્થાને નવો નિયમ અસ્તિત્વમાં લાવવામાં આવે છે. નિયમ એવો છે કે જ્યારે અનુવર્તી અધિનિયમ અગાઉના અધિનિયમમાં એવો સુધારો કરે કે જેથી તે પોતે, અથવા તેનો કોઈ ભાગ, અગાઉના અધિનિયમમાં સમાવી લે, ત્યારે ત્યારબાદ અગાઉનો અધિનિયમ એવો વાંચવાનો અને અર્થઘટન કરવાનો રહે કે જાણે બદલાયેલા શબ્દો અગાઉના અધિનિયમમાં કલમ અને શાહીથી જ લખી દેવામાં આવ્યા હોય અને જૂના શબ્દોને કાપી નાખવામાં આવ્યા હોય, જેથી ત્યારબાદ સુધારક અધિનિયમનો સહારો લેવાની જ જરૂર રહેતી નથી. નિઃસંદેહ, કેટલીક પરિસ્થિતિઓમાં, અદાલત વિધાનમંડળે સિદ્ધ કરવા ઇચ્છેલા હેતુ અને ઉદ્દેશને ધ્યાનમાં રાખીને “સ્થાનાપન” શબ્દનું અર્થઘટન ભવિષ્યલક્ષી અસર ધરાવતા “સુધારા” તરીકે કરી શકે છે. તેથી, અમને એવું લાગતું નથી કે ‘સ્થાનાપન’ શબ્દ અનિવાર્ય રીતે અથવા હંમેશા બે વિભાજ્ય પગલાં સૂચવે છે એવો કોઈ સર્વવ્યાપક નિયમ છે, એટલે કે એક રદ કરવાનો અને બીજો નવા અધિનિયમનનો, ભલે તેમાંથી બે પગલાંનો ભાવ અનુસરતો હોય. જોકે, ઉપરોક્ત સામાન્ય અર્થને અસરકારક બનાવવો જોઈએ, જો સુધી એવું ન જણાય કે વિધાનમંડળનો આશય ભિન્ન હતો. હાલના કેસના સંદર્ભમાં, નીચે ચર્ચા કરવામાં આવી છે તેમ, સુધારેલી જોગવાઈને ૦૧ સપ્ટેમ્બર, ૨૦૧૬ના રોજ સેવામાં રહેલા તે હોદ્દેદારો અંગે પણ અમલમાં લાવવાનો વિધાનમંડળનો આશય હતો.

(ભાર મૂકવામાં આવ્યો છે)

અદાલતે ફરીથી આ સ્થિતિ સ્પષ્ટ કરી છે કે સુધારા અધિનિયમમાં “પ્રતિસ્થાપિત” શબ્દપ્રયોગનો ઉપયોગ થયો હોય માત્ર એટલા કારણે કોઈ કઠોર અને અચલ નિયમ હોઈ શકતો નથી. કારણ કે, હાલમાં હાથે આવેલ પ્રકરણ જેવી

કેટલીક પરિસ્થિતિઓમાં, સુધારાને ભાવિ અસર રહેશે, કારણ કે તેનો હેતુ સુધારેલ જોગવાઈ અમલમાં આવવા પહેલાં સંબંધિત કોર્પોરેટ દેવાનારાઓની સીઓસી દ્વારા પહેલેથી લેવાયેલા નિર્ણયોને ઉલટાવવાનો અથવા રદબાતલ કરવાનો નથી.

૫૫. થિરમલૈ કેમિકલ્સ લિમિટેડ વિ. યુનિયન ઑફ ઇન્ડિયા અને અન્ય, ૨૪ માં ફરો ૨૩ માં, આ અદાલતે અવલોકન કર્યું હતું કે આ સ્થિર કાનૂની સિદ્ધાંત છે કે પ્રત્યેક કાયદો આગલા સમયથી લાગુ પડે છે, જો સુધી તેને સ્પષ્ટ શબ્દોમાં અથવા આવશ્યક અભિપ્રાય દ્વારા પૂર્વલક્ષી અમલ આપવામાં આવેલો ન હોય. આ સિદ્ધાંતનું પુનરોચ્ચાર પુરબાંચલ કેબલ્સ એન્ડ કન્ડક્ટર્સ (પી) લિ. વિ. આસામ એસ.ઈ.બી. અને અન્ય, ૨૫ માં ફરો ૫૧ માં કરવામાં આવ્યું છે, જે આ મુજબ છે:

૨૪(૨૦૧૧) ૬ એસ.સી.સી. ૭૩૯ ૨૫(૨૦૧૨) ૭ એસ.સી.સી. ૪૬૨

“૫૧. આ બાબતે કોઈ શંકા નથી કે અધિનિયમ મૂળભૂત કાયદો છે, કારણ કે મોડા ચૂકવણીના કિસ્સામાં ઊંચા દરે વ્યાજ મેળવવાનો હક પુરવઠાકર્તાના હિતે પ્રાપ્ત થાય છે અને તેના અનુરૂપ જવાબદારી ખરીદદારે પર લાદવામાં આવે છે. આ અદાલતે વારંવાર અવલોકન કર્યું છે કે કોઈપણ મૂળભૂત કાયદો, જ્યાં સુધી વિધાનની ભાષામાં તેની ભૂતલક્ષી અમલવારી સ્પષ્ટ રીતે દર્શાવવામાં ન આવી હોય, ત્યાં સુધી ભવિષ્યલક્ષી રીતે જ અમલમાં આવે છે. માત્ર પ્રક્રિયાત્મક અથવા ઘોષણાત્મક કાયદો જ ભૂતલક્ષી રીતે અમલમાં આવે છે, કારણ કે પ્રક્રિયામાં કોઈ પ્રાપ્ત હક હોતો નથી.

(ભાર મૂકવામાં આવેલ)

આ બાબતમાં સીઆઈટી વિ. વાટિકા ટાઉનશિપ (પી) લિ. ૨૬ માં કરાયેલ વ્યાખ્યા ધ્યાનમાં લેવી ઉપયોગી થઈ શકે. પરિણેદ ૨૯ માં, અદાલતે આ મુજબ અવલોકન કર્યું:

૨૯. પ્રત્યાવર્તી લાગુ પડવાની મનાઈના સિદ્ધાંતનો સ્પષ્ટ આધાર “ ન્યાયસંગતતા ” નો સિદ્ધાંત છે, જે દરેક કાનૂની નિયમનો આધાર હોવો જોઈએ, જેમ કે લ’ઓફિસ શેરિફિયાન દેસ ફોસ્ફેટ્સ વિ. યામાશિતા-શિન્નિહોન સ્ટીમશિપ કો. લિ. ૭ માં અવલોકિત કરવામાં આવ્યું હતું. તેથી, જે કાયદેસર જોગવાઈઓથી પ્રાપ્ત અધિકારોમાં ફેરફાર કરવામાં આવ્યો હોય અથવા બાધ્યતાઓ લાદવામાં આવતી હોય અથવા નવી ફરજો લાદવામાં આવતી હોય અથવા કોઈ નવી અયોગ્યતા જોડાતી હોય, તેવી જોગવાઈઓને ભાવિપ્રવર્તી માનવાની રહેશે, જો સુધી કે વિધાનમંડળનો આશય સ્પષ્ટ રીતે તે અધિનિયમને પ્રત્યાવર્તી અસર આપવાનો ન હોય; અથવા જો સુધી કે તે જોગવાઈનો હેતુ અગાઉના કાયદામાં રહેલી સ્પષ્ટ છૂટને પૂર્ણ કરવાનો અથવા અગાઉના કાયદાની સમજ આપી સ્પષ્ટતા કરવાનો ન હોય. વિષય પર ઉપલબ્ધ નિર્ણયસંપદાનો વિશાળ ભંડાર નોંધવાની અમને જરૂર નથી, કારણ કે ઉપરોક્ત કાનૂની સ્થિતિ વિવિધ નિર્ણયોમાંથી સ્પષ્ટપણે પ્રગટ થાય છે અને આ કાનૂની સ્થિતિ પક્ષકારોના વકીલો દ્વારા સ્વીકારવામાં આવી હતી. કોઈપણ સ્થિતિમાં, અમે થોડું આગળ જઈ આ તત્વોક્તિ ધરાવતા થોડાક ચુકાદાઓનો ઉલ્લેખ કરીશું.

(ભાર મૂકવામાં આવ્યો છે)

ફરી એક વાર, વિજયલક્ષ્મી રાઈસ મિલ્સ, ન્યૂ કોન્ટ્રાક્ટર્સ કો. અને અન્ય વિ. આંધ્ર પ્રદેશ રાજ્ય [૨૭]માં, પરિચ્છેદ પમાં, અદાલતે આ રીતે અવલોકન કર્યું હતું:

“પ. અપીલકર્તાઓ તરફથી હાજર રહેલા શ્રી નરીમને રાઈસ (આંધ્ર પ્રદેશ) પ્રાઈસ કન્ટ્રોલ (થર્ડ એમેન્ડમેન્ટ) ૨૬(૨૦૧૫) ૧ એસ.સી.સી. ૧ ૨૭(૧૯૭૬) ૩ એસ.સી.સી. ૩૭ ની કલમ ૨ માં આવેલ “સ્થાને પ્રતિસ્થાપિત” શબ્દ પર અત્યંત ભાર મૂક્યો છે

આદેશ, ૧૯૬૪ અને તેમણે આગ્રહ કર્યો છે કે અપીલકર્તાઓનો દાવો માન્ય રીતે અવગણવામાં આવી શકતો નથી. પોતાની રજૂઆતનું વિસ્તૃત વર્ણન

કરતાં, વકીલે દલીલ કરી છે કે સરકાર દ્વારા નિર્ધારિત કિંમતો સમગ્ર મોસમ માટે નિર્ધારિત હોવાને કારણે, પુરવઠો કઈ તારીખોએ કરવામાં આવ્યો હતો તેની પરવા કર્યા વગર, અપીલકર્તાઓને રાઈસ (આંધ્ર પ્રદેશ) પ્રાઈસ કન્ટ્રોલ (ત્રીજો સુધારો) ઓર્ડર, ૧૯૬૪ દ્વારા નિર્ધારિત નિયંત્રિત કિંમતે ચૂકવણી કરવામાં આવવી જોઈએ. અમે આ દલીલ સ્વીકારી શકતા નથી. નિઃસંદેહ એ સાચું છે કે “સબ્સ્ટેટ્યૂટ” શબ્દનો શાબ્દિક અર્થ “બદલી મૂકવું” એવો થાય છે, પરંતુ અમારી સમક્ષનો પ્રશ્ન એ છે કે નવી અનુસૂચિનું સ્થાનાપનકરણ અથવા બદલી કઈ તારીખથી અમલમાં આવી. રાઈસ (આંધ્ર પ્રદેશ) પ્રાઈસ કન્ટ્રોલ (ત્રીજો સુધારો) ઓર્ડર, ૧૯૬૪ માં એવો કોઈ કલ્પિત જોગવાઈખંડ અથવા તેવી કોઈ જોગવાઈ નથી, જે સૂચવે કે તેને ભૂતલક્ષી અસર આપવાનો આશય હતો. અર્થઘટનનો એક સુપ્રસિદ્ધ નિયમ એ છે કે, સ્પષ્ટ શબ્દો અથવા એવી યોગ્ય ભાષાના અભાવમાં કે જેથી ભૂતલક્ષિતાનો અનુમાન કરી શકાય, કોઈ અધિસૂચના તે જાહેર કરવામાં આવે તેની તારીખથી અમલમાં આવે છે અને તેના પૂર્વવર્તી કોઈ દિવસથી નહીં. આ સિદ્ધાંત પણ સુસ્થાપિત છે કે કાયદાઓનું એવું અર્થઘટન કરવું નહીં જોઈએ કે જેથી સુધારક અધિનિયમ અમલમાં આવ્યો તે સમયે પૂર્ણ થઈ ગયેલા વ્યવહારો સંબંધે નવી અયોગ્યતાઓ અથવા બાધ્યતાઓ ઊભી થાય અથવા નવી ફરજો લાદવામાં આવે. નાની ગોપાલ મિત્રા વિ. સ્ટેટ ઓફ મિહાર ૧ જુઓ.”

(ભાર મૂક્યો છે)

૫૬. બી.કે. એજ્યુકેશનલ (ઉપરોક્ત) મામલામાં થયેલા નિર્ણયના સંદર્ભમાં, અદાલત સમક્ષ આ પ્રશ્ન વિચારણા માટે આવ્યો હતો કે, લિમિટેશન અધિનિયમ, ૧૯૬૩, સંહિતાની કલમ ૭ અને/અથવા કલમ ૮ હેઠળ કરવામાં આવતી અરજીઓ પર, તેની અમલવારીની તારીખ ૦૧-૧૨-૨૦૧૬ થી ૦૬-૦૬-૨૦૧૮ સુધી લાગુ પડશે કે નહીં. આ પ્રશ્નનું પરીક્ષણ ૨૦૧૮ના તે જ સુધારા

અધિનિયમ દ્વારા આઈ એન્ડ બી સ હિતામાં દાખલ કરવામાં આવેલી કલમ ૨૩૮-એના પરિપ્રેક્ષ્યમાં કરવામાં આવ્યું હતું. અદાલતે માર્ચ, ૨૦૧૮ની ઇન્સોલ્વન્સી લો કમિટીના અહેવાલની સામગ્રી તેમજ સંહિતાની અને અન્ય અધિનિયમોની અન્ય જોગવાઈઓનો ઉલ્લેખ કર્યા બાદ એવો અભિપ્રાય વ્યક્ત કર્યો હતો કે કલમ ૨૩૮-એ સ્પષ્ટીકરણાત્મક સ્વરૂપની હતી અને પ્રક્રિયાત્મક કાયદો હોવાને કારણે તે પૂર્વલક્ષી અસર ધરાવતી હતી. અદાલતે એવું ઠરાવ્યું હતું કે અન્ય કોઈ દૃષ્ટિકોણ અપનાવવામાં આવે તો અસંગત પરિસ્થિતિ ઊભી થશે, કારણ કે લિમિટેશન અધિનિયમની જોગવાઈઓ એ જ ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા નક્કી કરવામાં આવનારા કેટલીક બાબતોના સમૂહમાં લાગુ પડશે અને અન્ય બાબતોના સમૂહમાં લાગુ પડશે નહીં. ઉપરાંત, અદાલતે તે સિદ્ધાંતનો પણ ઉલ્લેખ કર્યો હતો કે દાવો કરવાનો હક તે તારીખે ઉપજે છે જ્યારે ડિફોલ્ટ થાય છે, અને જો ડિફોલ્ટ અરજી દાખલ કરવાની તારીખથી ત્રણ વર્ષ પહેલાં પણ થયો હોય, તો તેને “ચૂકવાપાત્ર અને બાકી રહેલું દેવું” અથવા “બાકી દેવું” તરીકે ગણાવી શકાતું નથી.

૫૭. સ્ટેટ બેંક ઓફ ઇન્ડિયા (ઉપરોક્ત) ના મામલામાં, અદાલતે આ પ્રશ્ન પર વિચાર કર્યો હતો કે આઈ એન્ડ બી સંહિતાની કલમ ૧૪, જે સંહિતામાં દર્શાવેલ અવધિ માટે સ્થગન જોગવાઈ કરે છે, શું કોર્પોરેટ દેવાદારના વ્યક્તિગત જામીનદારને લાગુ પડશે કે નહીં. આ ચુકાદામાં પણ, અદાલતે તમામ સંબંધિત સામગ્રી અને સંહિતાની અમલકારક જોગવાઈઓનો ઉલ્લેખ કર્યા પછી, એવો નિષ્કર્ષ આપ્યો કે સુધારેલી કલમ ૧૪ માત્ર કલમ ૧૪ની એવી અતિશય વ્યાખ્યાને સ્પષ્ટ કરવા અને પ્રશ્નનો અંત લાવવા માટે હતી, જેને સમિતિએ અતિરેકપૂર્ણ અર્થઘટન માન્યું હતું. તે તર્કના આધારે અદાલતે નિષ્કર્ષ આપ્યો કે કલમ ૧૪માં થયેલ સુધારાને ભૂતલક્ષી અસર હતી.

૫૮. હાલના મામલામાં, તેમ છતાં, કલમ ૩૦(જ) સંબંધિત વિચારાધીન સુધારો, કેડિટર્સની સમિતિના નિર્ણય માટે મતહિસ્સાની મર્યાદામાં ફેરફાર કરવા માટે છે અને તેને સ્વભાવથી સ્પષ્ટીકરણાત્મક ગણાવી શકાય નહીં. તે ઠરાવ યોજનાની

મંજૂરીની પ્રક્રિયા અંગે ક્રેડિટર્સની સમિતિના નિર્ણયને ગણતરીમાં લેવાના લાયકાતના ધોરણોમાં ફેરફાર કરે છે. લાગુ પડતી જોગવાઈઓના અનુસંધાનમાં પક્ષકારો વચ્ચે અને ખાસ કરીને ઑક્ટોબર ૨૦૧૭માં અસંમતિ દર્શાવનાર નાણાકીય ઋણદાતાઓ સંબંધે જે હકો/બાધ્યતાઓ નિશ્ચિત બની ગયેલી હતી, તે માત્ર તે હેતુસર વિધાનમંડળ દ્વારા બનાવવામાં આવેલ કાયદા દ્વારા જ હરણ કરી શકાય અથવા નાબૂદ કરી શકાય. સમિતિના અહેવાલમાં કે ૨૦૧૮ના સુધારા અધિનિયમમાં ક્યાંય એવો સંકેત નથી કે વિધાનમંડળે ૬ જૂન, ૨૦૧૮ના દિવસ પહેલાં ક્રેડિટર્સની સમિતિ દ્વારા પહેલેથી લેવામાં આવેલા નિર્ણયો રદ કરવાની મનશા રાખી હતી. ૨૦૧૮ના સુધારા અધિનિયમની જોગવાઈઓ, જેમણે મતહિસ્સાની ટકાવારીની મર્યાદા ઓછી કરી છે, તેને ઘોષણાત્મક અથવા સ્પષ્ટીકરણાત્મક સ્વરૂપની કેવી રીતે માનવામાં આવે તે સમજવું શક્ય નથી. આવી પરિસ્થિતિમાં, એન.સી.એલ.એ.ટી. સુધારેલ જોગવાઈના આધારે આ મામલાની તપાસ કરી શકત નહીં. એ જ કારણસર, એન.સી.એલ.ટી. પણ આ મામલાઓમાં ભિન્ન અભિગમ અપનાવી શકત નહીં. તેથી, એન.સી.એલ.એ.ટી.ના પડકારાયેલ નિર્ણયમાં કોઈ દોષ જોવા મળતો નથી.

૫૯. અમારી દ્રષ્ટિએ, સંબંધિત કોર્પોરેટ દેવાદારોની ઠરાવ યોજના ના સમર્થનમાં રજૂ કરવામાં આવેલો અન્ય કોઈપણ વાંધો કોઈ ઉપયોગી સાબિત થવાનો નથી. તેમ છતાં, અમે નિયમન ૩૯ ના સુધારાના પ્રભાવ અંગેના દલીલનો ઉલ્લેખ કરી શકીએ છીએ, જે ૪ જુલાઈ, ૨૦૧૮ થી અમલમાં આવ્યો છે. તે સુધારા પહેલાં, નિયમન ૩૯(૩) માં માત્ર એટલું જ જોગવાયું હતું કે સમિતિ પોતાની દ્રષ્ટિએ યોગ્ય લાગે તેવી ફેરફારો સાથે કોઈપણ ઠરાવ યોજના મંજૂર કરી શકે. તેમાં તા. ૩ જુલાઈ, ૨૦૧૮ ની અધિસૂચના દ્વારા સુધારો કરવામાં આવ્યો હતો અને બદલાયેલ નિયમન ૩૯(૩) હવે આ મુજબ વાંચવામાં આવે છે:

“ ૩૯. ઠરાવ યોજનાની મંજૂરી. –

XXX XXX XXX

(૩) સમિતિ ઉપ-નિયમન (૧) હેઠળ પ્રાપ્ત થયેલ ઠરાવ યોજનાઓનું શ્રેષ્ઠ ઠરાવ યોજના ઓળખવા માટે મૂલ્યાંકન મેટ્રિક્સ અનુસાર કડક રીતે મૂલવણ કરશે અને તે યોગ્ય માને તેવી સુધારાઓ સાથે તેને મંજૂર કરી શકશે:

આ શરતે કે સમિતિ ઠરાવ યોજના મંજૂર કરવા અથવા નામંજૂર કરવા માટેના કારણો નોંધશે.”

૬૦. પ્રથમ દ્રષ્ટિએ, નિયમનમાં કરવામાં આવેલ સુધારાને એવો પૂર્વપ્રભાવી અસરકારક પ્રભાવ આપી શકાતો નથી કે જેના કારણે સંબંધિત કોર્પોરેટ દેવાદારની ઋણદાતાઓની સમિતિના નિર્ણય પર — જે ઉક્ત નિયમનના સુધારા પહેલાં લેવાયો હતો — અસર પડે. સંશોધિત સંહિતામાં અથવા નિયમનોમાં એવું સૂચવતું કોઈ નિર્દેશ નથી કે આ સુધારાના પરિણામે સંબંધિત ઋણદાતાઓની સમિતિએ ૩ જુલાઈ, ૨૦૧૮ પહેલાં લીધેલા નિર્ણયો પહેલેથી જ અવૈધ ગણવામાં આવે અથવા તે બાબતે, કારણો નોંધવા માટે પ્રસ્તાવને ફરીથી ઋણદાતાઓની સમિતિ સમક્ષ મોકલવો જરૂરી બને, તે પણ ૨૭૦ દિવસની કાયદેસરની અવધિ પસાર થયા બાદ. કાયદેસરની અવધિની અંદર સાકાર ન થયેલી પુનઃચના યોજનામાં, આવા આડમાર્ગથી, નવું જીવન સંચારિત કરી શકાય નહીં.

૬૧. જો કે, માન્ય રાખીએ કે આ જોગવાઈ વર્તમાન પ્રકરણોમાં લાગુ પડતી હતી, તો કો.ઓ.સી.ની બેઠકમાં મતદાન દરમિયાન સંબંધિત નાણાકીય ઋણદાતા દ્વારા ઠરાવ યોજના મંજૂર કરવા અથવા નામંજૂર કરવા માટે કારણો નોંધવામાં ન આવ્યા હોય, તે માત્ર તે કારણે કો.ઓ.સી.ના અંતિમ સામૂહિક નિર્ણયને સ્વતઃ રદબાતલ બનાવતું નથી. સ્વીકાર્ય રીતે, જો ઠરાવ યોજનાપ્રતિનો પાંધો કલમ ૩૦(૨) અને ૬૧(૩) માં નિર્દિષ્ટ આધાર(ઓ)ના ભંગના કારણે હોય, તો તે સંબંધિત સમયે વિશેષરૂપે અને સ્પષ્ટપણે ઉઠાવવામાં આવવો જ જોઈએ. કારણ કે, ઠરાવ યોજનાને કો.ઓ.સી. દ્વારા આપવામાં આવેલી મંજૂરીને તે આધારોએ પડકારવામાં આવી શકે છે. તેમ છતાં, જો પ્રસ્તાવિત ઠરાવ

યોજનાનો વિરોધ સંપૂર્ણપણે વ્યાવસાયિક અથવા વાણિજ્યિક નિર્ણયના આધાર પર હોય, તો એવો નિર્ણય ન્યાયિક પરીક્ષણને અધીન નથી, તેથી તે ન્યાયનિર્ધારક સત્તાધિકારી (એન.સી.એલ.ટી.) સમક્ષ અથવા તે બાબતમાં અપીલીય સત્તાધિકારી (એન.સી.એલ.એ.ટી.) સમક્ષ પડકાર માટે ખુલ્લો નથી. તેવી સ્થિતિમાં, એવો વાણિજ્યિક નિર્ણય લેવા માટે કોઈ કારણ નોંધવામાં ન આવ્યું હોય તો પણ તેનો કોઈ લાભ થવાનો નથી. વર્તમાન કેસમાં, સ્વીકાર્ય રીતે, અસહમત નાણાકીય ઋણદાતાઓએ ઠરાવ યોજનાને વ્યાવસાયિક/વાણિજ્યિક નિર્ણયના અમલમાં નામંજૂર કરી છે અને કલમ ૩૦(૨) અથવા કલમ ૬૧(૩) માં નિર્દિષ્ટ આધારોના અણપાલનને કારણે એવી નામંજૂરી કરી નથી. પરિણામે, સેવા માટે ભારપૂર્વક રજૂ કરાયેલ સુધારિત નિયમન કોઈ કામનું થવાનું નથી.

૬૨. **માર્ડિયા કેમિકલ્સ** (ઉપરોક્ત)ના સિદ્ધાંત પર, ખાસ કરીને પરિચ્છેદ ૪૫ પર આધાર રાખીને, દલીલ કરવામાં આવી હતી કે કલમ ૩૦(૪) હેઠળ નાણાકીય ઋણદાતાઓ દ્વારા ઉપયોગમાં લેવાય તેવી પસંદગીના સંદર્ભમાં પણ, પ્રસ્તાવિત નિરાકરણ યોજનાને મંજૂરી આપવા અથવા નામંજૂર કરવા માટે કારણો આપવાની આવશ્યકતા તેમાં સમાવવામાં આવી હોવી જોઈએ એમ અર્થઘટન કરવું જરૂરી છે. તે મામલામાં, અદાલતે સિક્યોરિટાઈઝેશન એન્ડ રીકોન્સ્ટ્રક્શન ઓફ ફાઇનાન્શિયલ એસેટ્સ એન્ડ એન્ફોર્સમેન્ટ ઓફ સિક્યોરિટી ઇન્ટરેસ્ટ એક્ટ, ૨૦૦૨ ની કલમ ૧૩ માં નિર્ધારિત પ્રક્રિયાનો વિચાર કર્યો હતો, જેમાં ઋણગ્રાહકને નોટિસ આપવાની જોગવાઈ હતી અને આવી નોટિસ પ્રાપ્ત થયા પછી ઋણગ્રાહક આક્ષેપો ઉઠાવી શકતો હતો કે સુરક્ષિત ઋણદાતા દ્વારા પ્રસ્તાવિત કાર્યવાહી શા માટે અનુચિત હતી. તે સંદર્ભમાં, આ સર્વોચ્ચ અદાલતે પરિચ્છેદ ૪૫ માં નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું હતું:

૪૫. ઉપર અમે દર્શાવેલી પૃષ્ઠભૂમિમાં, કર્જદારને પોતાની વ્યથા રજૂ કરવા માટે કયા મંચો અથવા ઉપાયો ઉપલબ્ધ છે તે અંગે અમે વિચાર કરી શકીએ.

અધિનિયમની કલમ ૧૩ ની ઉપકલમ (૨) હેઠળ કર્જદારને નોટિસ આપવાનો હેતુ એવો છે કે, ૬૦ દિવસની અંદર નોટિસનું પાલન ન થવા પર કલમ ૧૩ ની ઉપકલમ (૪) હેઠળ પગલાં કેમ લેવામાં આવે અથવા કેમ ન લેવામાં આવે તે અંગેના કારણો સમજાવતો જવાબ કર્જદાર રજૂ કરી શકે. આવા નોટિસના જવાબમાં ઉઠાવવામાં આવેલા આક્ષેપો પર દેનારએ પોતાનું મન લાગુ કરવું આવશ્યક છે અને નોટિસના જવાબમાં ઉઠાવવામાં આવેલા આવા આક્ષેપો પર વિચાર કરવા માટે વિશેષરૂપે આંતરિક પદ્ધતિ વિકસાવવી આવશ્યક છે. ઉઠાવવામાં આવેલા આક્ષેપોને ઔપચારિક રીતે નકારી કાઢીને અધિનિયમની કલમ ૧૩ ની ઉપકલમ (૪) હેઠળ કઠોર પગલાં લેવા આગળ વધવા કરતાં, તે આક્ષેપોનો કંઈક અર્થપૂર્ણ વિચાર થવો જોઈએ. એકવાર દેનારના પક્ષે આવી ફરજ નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે પછી, બેંકો અને નાણાકીય સંસ્થાઓએ તેમના કર્જદારો સાથે વ્યવહાર કરતાં ન્યાયસંગતતાના સિદ્ધાંતોને અનુરૂપ એ જ યોગ્ય રહેશે કે તેઓ કલમ ૧૩ ની ઉપકલમ (૪) હેઠળ પગલાં લેવા આગળ વધે તે પહેલાં, તેમને અપાયેલી નોટિસના જવાબમાં ઉઠાવવામાં આવેલા આક્ષેપો અથવા મુદ્દાઓ સ્વીકારવામાં ન આવવાના કારણોની જાણ તેમને કરાવે. કર્જદારના આક્ષેપોને નામંજૂર કરતા આવા કારણો સુરક્ષિત દેનાર દ્વારા કર્જદારને પણ સંપ્રેષિત કરવાં આવશ્યક છે. સંસ્થાગત નાણાકીય વ્યવહારમાં યુક્તિસંગતતા અને ન્યાયસંગતતાની જે આવશ્યકતા છે, અને જે દેશની અર્થવ્યવસ્થાના દૃષ્ટિકોણથી અત્યંત મહત્વપૂર્ણ છે, તેની પૂર્તિ માત્ર એટલાથી જ થશે અને તે સ્વસ્થ અર્થવ્યવસ્થાના વિકાસના હેતુને પણ સેવા આપશે. તે નિશ્ચિતપણે સામાન્ય રીતે સુરક્ષિત દેણદારોને તેમના કારોબાર એવી રીતે ચલાવવા માર્ગદર્શન આપશે કે તેઓ ડિફોલ્ટ કરતા જાણાય નહીં અને કલમ ૧૩ ની ઉપકલમ (૪) હેઠળ સમાવાયેલા અપ્રિય પગલાં માટે જવાબદાર ન બને. સાથે સાથે, અને વધુ મહત્વની વાત એ છે કે, અમે આ બાબત સ્પષ્ટ અને નિર્વિવાદ રીતે જણાવીએ છીએ કે સુરક્ષિત કર્જદાર દ્વારા

ઉઠાવવામાં આવેલા આક્ષેપો સ્વીકારવામાં ન આવવાના કારણોની જાણ કરવી, અધિનિયમની જોગવાઈઓ હેઠળ અનુમતિપાત્ર ન હોય તેવી કાર્યવાહીનો આશ્રય લેવા માટેનું અવસર આપે છે એમ માનવું નહિ. પરંતુ, કર્જદારના આક્ષેપો સ્વીકારવામાં ન આવવાના કારણોની જાણ કરવાનું નિશ્ચિતપણે તેના જ્ઞાનાર્થે હશે, જે તેના આ જાણવાના અધિકાર તરફનું એક આગળનું પગલું ગણાશે કે તેના આક્ષેપો સુરક્ષિત દેનાર દ્વારા કેમ સ્વીકારવામાં આવ્યા નથી, જ્યારે તે અદાલતના હસ્તક્ષેપ વિના સુરક્ષિત સંપત્તિઓનું, ઉદાહરણ તરીકે, સંચાલન/વ્યવસાય કબજે લેવા જેવા કઠોર પગલાં લેવા ઇચ્છે છે. અધિનિયમની કલમ ૧૩(૪) હેઠળ જેના વિરુદ્ધ પગલાં લેવાય તેવી સંભાવના છે એવી વ્યક્તિને, અસ્વીકારના કારણો અને તેના આક્ષેપો અસ્વીકારવામાં આવ્યા હોવાના કારણો જાણવાનો અધિકાર નકારવામાં આવી શકતો નથી. સારું છે કે, અધિનિયમની જોગવાઈઓ મુજબ, તે વ્યક્તિને તે સમયે સંપ્રેષિત કરવામાં આવેલા કારણો અથવા સુરક્ષિત દેનાર દ્વારા સંભવિત પગલાંને પડકારવાનો અધિકાર ન હોઈ શકે, જ્યાં સુધી અધિનિયમની કલમ ૧૭ હેઠળ પ્રદાન મુજબ ઋણ વસૂલી અધિકરણનો આશ્રય લેવાનો તેનો અધિકાર, અધિનિયમની કલમ ૧૩ ની ઉપકલમ (૪) હેઠળ કોઈ પગલું લેવામાં આવે ત્યારબાદ પરિપક્વ ન થાય.

(ભાર મૂકવામાં આવ્યો છે)

તથા છતાં, વર્તમાન મામલામાં, અમે આઈ એન્ડ બી કોડની સમાધાન પ્રક્રિયા સંબંધિત જોગવાઈઓ સાથે સંબંધિત છીએ. આઈ એન્ડ બી કોડમાં પ્રદાન કરાયેલ વ્યવસ્થા સંપૂર્ણપણે ભિન્ન છે. આઈ એન્ડ બી કોડની કલમ ૩૦ મુજબ, સી ઓ સીના ઘટક એવા નાણાકીય દેવાદારો વચ્ચે યોગ્ય વાટાઘાટો પછી નિર્ણય સામૂહિક રીતે લેવામાં આવે છે અને તેઓ તેમના મતહિસ્સા મુજબ, પ્રસ્તાવિત સમાધાન યોજનાને લગતો પોતાનો અભિપ્રાય મતના સ્વરૂપમાં વ્યક્ત કરે છે. સી ઓ સીની બેઠકમાં, પ્રસ્તાવિત સમાધાન યોજના ચર્ચા માટે મૂકવામાં આવે છે અને

સર્વ સંબંધિત વ્યક્તિઓ તથા સમાધાન વ્યાવસાયિકની હાજરીમાં પૂર્ણ પરસ્પર વિચારવિમર્શ પછી, સી ઓ સીના ઘટકો અંતે પ્રસ્તાવિત સમાધાન યોજનાને મંજૂરી આપવી કે ન આપવી તે માટે પોતાના વિકલ્પનો ઉપયોગ કરે છે (વ્યવસાયિક/વાણિજ્યિક નિર્ણય). આવા મામલામાં, કારણો નોંધવામાં ન આવવાથી માત્ર તે આધાર પર નાણાકીય દેવાદારોના સામૂહિક નિર્ણયને દૂષિત ગણાવી શકાય નહીં. વિધાનમંડળે નાણાકીય દેવાદારો દ્વારા સામૂહિક રીતે લેવામાં આવેલ “વાણિજ્યિક/વ્યવસાયિક નિર્ણય” અથવા તે બાબતમાં, પરિસ્થિતિ મુજબ, તેમના વ્યક્તિગત અભિપ્રાયને આ આધારે પડકારવાની કલ્પના કરી નથી.

૬૩. ત્યારબાદ એવી દલીલ કરવામાં આવી કે એન.સી.એલ.એ.ટી. એ તેની સમક્ષ બાકી રહેલી સંબંધિત અપીલોમાં દાખલ કરવામાં આવેલી અરજીઓ અંગે, જેમાં નિરાકરણ અરજદારને નિરાકરણ યોજના સુધારવાની પરવાનગી આપવા માટેની પ્રાર્થના પણ સામેલ હતી, અસહમત નાણાકીય ઋણદાતાઓને જવાબ આપવા પોકારી ન લઈને સ્પષ્ટ ભૂલ કરી હતી. અમને આ રજૂઆતમાં કોઈ સાર દેખાતો નથી. એન.સી.એલ.એ.ટી. સમક્ષ દાખલ કરવામાં આવેલી ઉક્ત અરજીઓમાં માંગવામાં આવેલી રાહતો બાબતને કોઈ વધુ આગળ લઈ જતી નથી. કારણ કે અસહમત નાણાકીય ઋણદાતાઓ માટે તેમની વ્યાપારી નિર્ણયપ્રક્રિયા આધારિત, તેમના મતહિસ્સા મુજબ મતદાન કરીને પ્રસ્તાવિત નિરાકરણ યોજનાને મંજૂરી ન આપવી એટલું પૂરતું છે. નિશ્ચિતપણે, જો અસહમત નાણાકીય ઋણદાતાઓનો વિરોધ ન્યાયાધિકરણના અધિકારક્ષેત્રમાં આવતી એવી બાબત(ઓ) અંગે હોય, જે કલમ ૩૦(૨) અથવા ૬૧(૩)ને આભારી ગણાવી શકાય, તો પરિસ્થિતિ કંઈક અલગ હોઈ શકે. પરંતુ આ કેસોમાં તે મુદ્દો વિચારાધીન નથી.

૬૪. રિઝોલ્યુશન અરજદાર દ્વારા તેના સુધારેલ રિઝોલ્યુશન આયોજનને અભિલેખ પર લેવા માટે કરવામાં આવેલી અરજી અંગે, તે પણ ગુણવિહોળી છે,

કારણ કે કાયદેસરની ૨૭૦ દિવસની અવધિ પૂર્ણ થયા પછી સુધારેલ રિઝોલ્યુશન આયોજનને વિચારણા માટે સ્વીકારવું નિર્ણયકારી પ્રાધિકરણ માટે ખુલ્લું નથી. તેથી, આવી અરજીનો વિચાર ન કરવા બદલ એન.સી.એલ.એ.ટી.ની કોઈ ભૂલ ગણાવી શકાતી નથી.

૬૫. ઠરાવ અરજદાર તથા ઠરાવ યોજના સમર્થન કરનાર હિતધારકો તરફથી હાજર રહેલા વકીલે અમને ભારતના બંધારણના અનુચ્છેદ ૧૪૨ હેઠળની સત્તાઓનો ઉપયોગ કરવા માટે અત્યંત જોરપૂર્વક મનાવવાનો પ્રયાસ કર્યો હતો. કારણ કે, બંને મામલાઓમાં નાણાકીય ઋણદાતાઓના મતહિસ્સામાં મંજૂરીનો મત ૬૬% કરતાં વધુ હતો, છતાં સુધારેલી જોગવાઈનો લાભ લેવામાં આવી શક્યો નહોતો, કારણ કે તે માત્ર એન.સી.એલ.એ.ટી. સમક્ષ અપીલ લંબિત હતી તે દરમિયાન અમલમાં આવી હતી. રજૂઆત એવી છે કે આ અદાલત ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા પસાર કરાયેલ આદેશ રદ કરે અને બંને મામલાઓમાં પક્ષકારોને નાણાકીય ઋણદાતાઓના મતહિસ્સાના ટકાવારી અંગેની ન્યૂનતમ મર્યાદાની આવશ્યકતા ૬૬% સુધી ઘટાડતી સુધારેલી જોગવાઈના પ્રકાશમાં કાર્યવાહીનું પુનઃવિચારણું કરવા માટે એન.સી.એલ.ટી. સમક્ષ પરત મોકલે. અમને ખેદ છે કે ભારતના બંધારણના અનુચ્છેદ ૧૪૨ હેઠળની એવી સત્તાઓનો ઉપયોગ કરવો અમારી માટે શક્ય નથી, જે હાલના મામલાઓને લાગુ પડતી જોગવાઈઓના સ્પષ્ટ વિરોધમાં દિશાનિર્દેશો જારી કરવાના પરિણામે થાય. તેથી, અમે આ વિનંતી સ્વીકારવા ઇનકાર કરીએ છીએ. મુખ્ય મુદ્દાઓનો નિર્ણય આપી દીધો હોવાથી અને અનાવશ્યક લંબાણ ટાળવા માટે, વકીલ દ્વારા આધાર રાખવામાં આવેલા અન્ય અહેવાલિત નિર્ણયો ખાતે દર્શાવાયેલ નિવેદન પર અમે વધુ વિસ્તૃત ચર્ચા કરવા ઇચ્છતા નથી.

૬૬. પરિણામે, અમે ઠરાવીએ છીએ કે એન.સી.એલ.એ.ટી.એ વિવાદિત નિર્ણયમાં યોગ્ય રીતે એવો નિષ્કર્ષ કર્યો છે કે સંબંધિત કોર્પોરેટ દેવાદાર(ઓ)ની

નિરાકરણ યોજના નાણાકીય ધિરાણદાતાઓના મતહિસ્સાના આવશ્યક ટકાવારીથી મંજૂર કરવામાં આવી નથી; અને ૨૭૦ દિવસની વૈધાનિક અવધિની અંદર કોઈ વિકલ્પરૂપ નિરાકરણ યોજના રજૂ કરવામાં આવી ન હોવાથી, અનિવાર્ય અનુપરિણામ એ છે કે સંહિતાની કલમ ૩૩ હેઠળ લિક્વિડેશન પ્રક્રિયા આરંભિત કરવામાં આવે. તે દૃષ્ટિકોણ નિર્વિવાદ છે. પરિણામસ્વરૂપ, આ અપીલો નિષ્ફળ જ જવી જોઈએ.

૬૭. ઉપરોક્તના પરિપ્રેક્ષ્યમાં, અપીલો ફગાવી દેવામાં આવે છે. સંલગ્ન અરજીઓ પણ ફગાવી દેવામાં આવે છે. ખર્ચ અંગે કોઈ આદેશ નહીં.

અપીલો નામંજૂર કરવામાં આવી.

વિષય:—દિવાળિયાપણું અને દેવાળાખોરી સંહિતા, ૨૦૧૬ હેઠળ ઋણદાતાઓની સમિતિ ના 'વાણિજ્યિક નિર્ણય' ની ન્યાયિક સમીક્ષાની મર્યાદા અને લિક્વિડેશન પ્રક્રિયા શરૂ કરવાનું અનિવાર્ય પરિણામ.

The translation of this judgement has been provided by M/s Hyperlink E-Solutions Pvt. Ltd.

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be

authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.